Digitaliseret af | Digitised by

DET KGL. BIBLIOTEK
Royal Danish Library

Forfatter(e) | Author(s):	Benzon, Otto.
Titel | Title:	Moderate Løjer : Lystspil i 5 Akter.
Udgivet år og sted | Publication time and place:	Kbh. : Gyldendal, 1900
Fysiske størrelse | Physical extent:	235 s.

DK

Værket kan være ophavsretligt beskyttet, og så må du kun bruge PDF-filen til personlig brug. Hvis ophavsmanden er død for mere end 70 år siden, er værket fri af ophavsret (public domain), og så kan du bruge værket frit. Hvis der er flere ophavsmænd, gælder den længstlevendes dødsår. Husk altid at kreditere ophavsmanden.

UK

The work may be copyrighted in which case the PDF file may only be used for personal use. If the author died more than 70 years ago, the work becomes public domain and can then be freely used. If there are several authors, the year of death of the longest living person applies. Always remember to credit the author

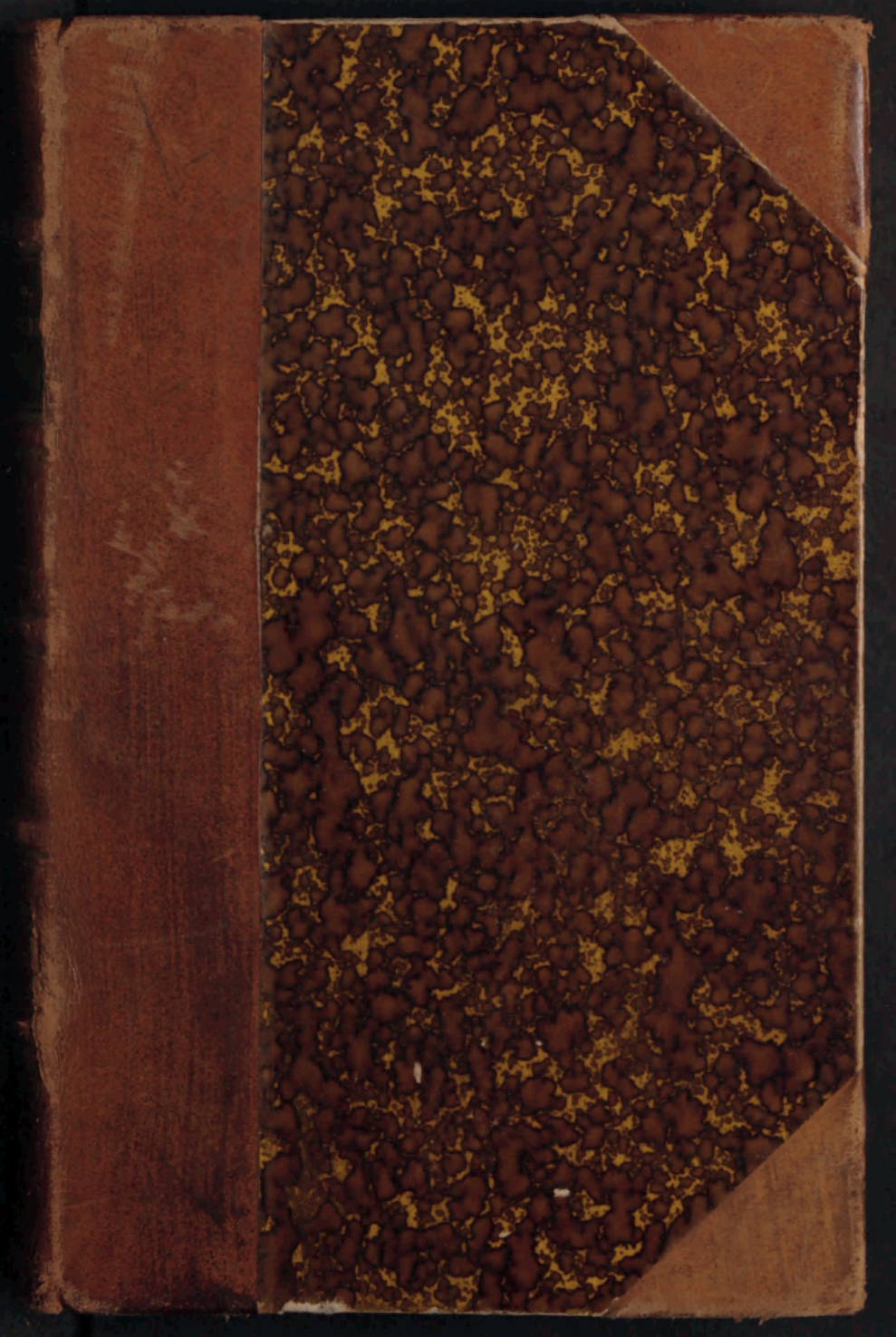

55,-32

DET KONGELIGE BIBLIOTEK
130020336898

OTTO BENZON

MODERATE LØJER

LYSTSPIL I FEM AKTER

1916. 2755

KØBENHAVN

GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG (F. HEGEL & SØN)

1900

3,50

BIBLIOTHECA REGIA HAFNIENSIS

Livet er ikke fornøjeligere, end at vi maa sige Tak til den, der skaffer os en sund Latter.

MODERATE LØJER

Oversættelsesret forbeholdt.

Berlin. Verlag von A. Entsch.

OTTO BENZON

MODERATE LØJER

LYSTSPIL I FEM AKTER

KØBENHAVN

GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG (F. HEGEL & SØN)

1900

FR. BAGGES BOGTRYKKERI

PERSONERNE.

Lynge, Professor, Maler.
Professorinden.
Erna, Lynges Datter af første Ægteskab.
Theodor Woller, Godsejer.
Jens Woller, hans Brodersøn, Maler.
Søren Vang, Maler.
Ejnar Lange, Arkitekt.
Peder Momme, Maler.
Halfdan Pedersen, Skuespiller og Maler.
Kristian Pedersen, Maler.
Palnatoke Petersen, Billedhugger.
Ole Olsen, Billedhugger.
Arne Møller, Maler.
Dora Jensen, Model.
Flere Kunstnere.
Et Bybud.
Et andet Bybud.
En Karl.
En Pige.
En Opvarter.

Foregaar i København. 1ste, 3die og 5te Akt paa Jens Wollers Atelier, 2den Akt hos Professor Lynge, 4de Akt paa et Hotel.

FØRSTE AKT.

Formiddag. Jens Wollers Atelier. Tilhøjre: Vindu. I Baggrunden: Dør til Trappen. Tilvenstre fører nogle faa Trin op til en Dør til Jens' Soveværelse. Klaver, Møbler, Tæpper, Malerier o. s. v. Paa Staffeliet et Maleri. Paa en Stol sidder en Gliedermann i Kvindeklæder.

Naar Tæppet gaar op, er Jens ifærd med at dirigere et Dilletantorkester, der holder Prøve. Palnatoke, Kristian, Halfdan, Peder Momme og Ole trakterer forskellige Instrumenter. Dora er Tilhører.

JENS.

1-a-b 2-a-b, 1-a-b 2-a-b, 1-a— Prrr! Holdt! Stop for Fanden! Stop! Til Peder: Peder! Du er jo ikke sammen med de andre, Peder. Kan Du ikke høre det, hvad Peder? Til Kristian, der bliver ved at spille videre: Aa, Kristian, hvis Du vilde forskaane os for Din Solo? Tak! Det var venligt af Dig. Til Peder: Kære, elskelige, lille Peder! Du er jo ikke døv, vel? Hørelsen har Du. Det er kun Mælet, der er Dig berøvet. Godt! Hvor kan Du saa holde ud at spille paa Tvers af hele den øvrige Forsamling?

Altsaa forfra. Peder falder ind paa b. Det vil sige, ikke paa det første b, Peder, og heller

ikke paa det andet, men derimod paa det tredie b. Altsaa Banker med Stokken 1-a-b 2-a-b — De spiller.

PALNATOKE.

Det klinger noget magert.

JENS.

Græsseligt, ja —a-b 2-a-b — men det kommer, naar — 1-a-b 2-a-b naar vi faar de andre med. De spiller videre.

Ejnar Lange, Arne Møller og endnu en Kunstner kommer ind. Ejnar stiller sig op og ser til med uforstaaende Alvor.

ARNE

tripper i Takt til Valsen hen til Dora, tager hende om Livet og danser rundt med hende.

EN KUNSTNER

betænker sig et Øjeblik, bukker saa for Gliedermannen og danser rundt med den.

ARNE

standser og klapper i Hænderne.

Herren en Herre og Damen en Dame!

EN KUNSTNER

kaster Gliedermannen i Armene paa Dora og falder selv Arne om Halsen. Kort efter standser Musiken.

EJNAR.

Ungdommen raser.

JENS.

Sa'e Kællingen.

EJNAR.

Jeg troede, det var Meningen, at vi skulde drøfte alvorlige Sager.

JENS.

Hoa, Drengen! Bare rolig. Du skal nok komme til at drøfte. Til de andre: Saa møder I altsaa iaften Kl. 9.

PALNATOKE.

Jeg kan ikke iaften. Jeg skal arbejde.

JENS.

Arbejde! Du staar da ikke paa den Tid af Døgnet og fedter med Din Ejnar Tambeskælver?

PALNATOKE.

Jeg fedter overhovedet ikke. Hverken paa den eller nogen anden Tid af Døgnet.

JENS.

Det er sandt! Mens jeg husker det — Jeg skulde hilse fra Sekretæren og spørge, om det var af Princip, Du paa Anmeldelsesblanketten stavede Tampeskælver med p. Munterhed.

PALNATOKE.

Med p?

JENS.

For mindre voldsomme Naturer plejer at stave ham med b.

PALNATOKE.

Vil Du hilse Sekretæren og sige, at han kan gaa P— — Fanden i Vold.

JENS.

Staver Du Fanden med Ph? De andre ler.

EJNAR.

Var det saa vittigt?

JENS.

Man behøver ikke at være videre vittig for at faa de Herrer Petersen til at le.

PALNATOKE.

Hvadbehager?

JENS.

Det var de Herrer Pedersen med „d“, jeg sigtede til.

EJNAR.

Hør, Woller, vil Du ikke sige mig, hvad disse Narrestreger skal betyde?

JENS.

Narrestreger?

HALFDAN.

Det er aldeles ikke Narrestreger!

JENS.

Aldeles ikke, nej. Det er derimod nogle højst nødvendige Prøver paa et større musikalsk Fyrværkeri, som skal brændes af i Anledning af Sørens Hjemkomst.

EJNAR.

Og den lille koreografiske Præstation? Er der maaske ogsaa en Ballet paa Programmet?

JENS.

Nej der er ikke, Du alvorsfulde Komiker. Men har vi Lyst til at danse, saa danser vi, og har vi Lyst til at spille, saa spiller vi — med Din Tilladelse — eller ogsaa uden. For lidt

uskyldig Morskab hører Pine Død med til vore Menneskerettigheder, og — — —

ARNE.

Og lidt mindre uskyldig maaske ogsaa.

JENS.

Maaske, ja. Og vore Menneskerettigheder giver vi ikke Slip paa, fordi Du tilfældigvis er bleven umusikalsk — baade paa den ene og paa den anden Led.

EJNAR.

Er der flere Led'er?

JENS.

Gu' er der saa.

EJNAR.

Vil Du ikke forklare — —

JENS.

Nej jeg vil ikke. For jeg kan ikke. Men forresten er det netop den ene Led. Du kan kun forstaa det, der kan forklares. Du mangler Gehør. Og hvad Takt angaar — — —

EJNAR.

Tror Du, jeg er kommen her for at høre paa Dine Uartigheder?

JENS.

Nej, Du er kommen for at drøfte. Jeg ved det nok.

HALFDAN.

Hvis det maa være mig tilladt, saa synes jeg — — — jeg mener — — — jeg er forsaavidt enig med Lange i, at — — jeg mener — — forsaavidt — — —

JENS.

Det er forsaavidt ganske lige fedt, hvem Du er enig med. Du har jo ingen Stemme.

HALFDAN.

Har jeg ingen Stemme?

JENS.

Som Maler, nej. Som Skuespiller ved jeg nok, Du har Stemme, — en ganske græsselig Stemme.

HALFDAN.

Maa jeg bede mig — — —

PALNATOKE.

Dy Dig nu, Jens Woller!

JENS.

Saa! Nu vaagner atter den nordiske Heltekraft.

PALNATOKE.

Lad os høre, hvad det er, Lange vil.

KRISTIAN.

Hvad Pokker er der egentlig at snakke om? Valget kan da ikke være tvivlsomt.

ARNE.

Jo — det er netop meget tvivlsomt.

KRISTIAN.

Jamen ikke, hvem vi skal stemme paa.

DORA.

Vi stemmer paa de Unges Liste!

JENS.

Hør den Umyndiges Røst!

EJNAR.

Ja, undskyld, men hvis det ikke saarer Frk. Jensens Følelser, at et stemmeberettiget Mandfolk tager Ordet, saa tillader jeg mig dog — i Modsætning til Kristian Pedersen — at mene, at det ikke var afvejen, om der blev sagt et Par alvorlige Ord. Enhver Ting kan ses fra to Sider, det be'r jeg Jer huske; og vore Modstandere ser — som rimeligt er — anderledes paa Sagen end vi. Og betyder dette Valg noget for os, saa betyder det sandelig ogsaa noget for dem. Vi bør derfor — — —

JENS.

Aa, undskyld jeg afbryder, men der er noget, jeg absolut maa sige Dig, før Du gaar videre.

EJNAR.

Naa?

JENS.

Jeg kan ikke holde Dig ud. Du siger selvfølgelige Ting med Overbevisningens Varme.

De andre ler.

EJNAR.

Ja der har vi det! Saasnart man vil drøfte en Sag i Alvor, saa kommer Du med Dine dumme Afbrydelser — gør Grin med alting og spilder Tiden med — — —

JENS.

Spilder Tiden! Nej hør, nu bliver Du for grinagtig. Du taler om at spilde Tiden! Du, som staar op og „beder os huske“, at enhver Ting kan ses fra to Sider — at vore Modstandere ikke er vore Tilhængere, — at to og to er fire og at tre og tre er seks.

EJNAR.

Ja, Du saa vist hellere, jeg sagde, at tre og tre var syv.

JENS.

Ja, det ved Gud, jeg gjorde. Det var da ialtfald noget nyt.

PALNATOKE.

Jeg synes, jeg begynder at savne en Dirigent.

FLERE.

Hør!

ARNE.

Ja, lad os faa en Dirigent.

HALFDAN.

Da Dirigenten jo forsaavidt ikke behøver at have Stemme — — —

JENS.

Hvad er det? Halfdan vil være Dirigent! Har I kendt Mage til Ærgærrighed?

HALFDAN.

Dirigenten maa jo ikke selv sige noget — —

KRISTIAN.

Saa foreslaar jeg Peder Momme.

JENS.

Hør! Peder forsnakker sig ikke. De, der stemmer paa Peder, rækker Hænderne ivejret! Mange Hænder rækkes op. Peder er valgt.

PEDER.

Jeg frabeder mig — — —

JENS.

Sludder, Peder!

PEDER.

Ja, saa vil jeg ialtfald først give Ordet til mig selv — — —

HALFDAN.

Det gælder ikke!

EJNAR.

Dirigenten maa ikke tale.

HALFDAN.

Hverken tale eller stemme.

PEDER.

For en kort Bemærkning.

EJNAR.

Dirigenten maa ikke tale!

PEDER.

Nej — det maa han ikke. Og derfor tror jeg, det vil være i Alles Interesse at vælge Lange til Dirigent.

JENS.

Bravo, Peder! Du siger ikke meget, men det lidt, Du siger, er vel anbragt. De, der stemmer paa Lange, Hænderne i Vejret! Alle Hænder rækkes op. Lange er valgt.

EJNAR.

Det var en meget tarvelig Vittighed. Men Woller har for en Gangs Skyld Ret, naar han siger, at man ikke behøver at være videre vittig for at faa de Herrer Pedersen til at le.

DE HERRER PEDERSEN.

Aa — Aa!

EJNAR.

Forresten skal jeg ikke lægge nogen Dæmper paa Lystigheden. Alvorlige Ord er dog spildte i denne Varieté. Kun det vil jeg sige Jer, at hvis de Gamle sejrer, saa er Jeres egen Lunkenhed Skyld deri. Med Alvor udretter man noget, men ikke med Fjas. Det ved de Gamle, og derfor staar de fast som en Mur. Og den Mur faar I ikke til at falde, om I saa syv Dage i Træk gaar rundt og blæser i Basuner.

NOGLE STEMMER.

Hør!

PALNATOKE.

Lange har Ret. Lunkenhed er — —

ARNE.

Det siger jeg ogsaa.

JENS.

Naa det siger Du ogsaa.

EN KUNSTNER.

Jeg med.

JENS.

Du med. Og Peder? Hvad siger Peder? Peder siger ingenting. Men Halfdan?

HALFDAN.

Jo-o, forsaavidt — —

JENS.

Rigtig! Halfdan siger: forsaavidt. Og det er Ordet. Lange har forsaavidt Ret. Kun er det overflødige Ord i denne Forsamling. Man kan nemlig — hvad Lange ikke kan fatte — meget godt have en Overbevisning, fordi man ikke er Bedemand, og der er ingen her, som tager fejl ved Afstemningen. Det skulde da være den ærede sidste Taler selv, der jo ikke alene har en Overbevisning, men ogsaa en Svigerfader — —

EJNAR.

Aa, vil Du ikke holde min Svigerfader udenfor?

JENS.

Det vil jeg ubetinget helst. Men tror Du ogsaa, han selv vil. Og selv om han vil, tror Du saa, han faar Lov for sin Kone?

EJNAR.

Det var Woller, der før talte om Takt.

PALNATOKE.

Ja, Du er for slem, Jens.

EJNAR.

Hvis Du blot var halvt saa vittig, som Du er uforskammet — — —

PALNATOKE.

Eller ikke mere end halvt saa uforskammet, som Du er vittig — —

EJNAR.

Eller ogsaa det, ja — —

JENS.

Hvad saa? Skal vi ikke ha' en lille Eftersætning?

EJNAR.

Aa, jeg er dum, at jeg gider indlade mig med Dig.

JENS.

Dum! Nej, det er ikke det, Du er. Men Du er kedelig. Du er Satans kedelig — med Din evige Alvor. Og saa tror jeg slet ikke paa den. Jeg tror ikke paa Alvoren hos dem, der tager alting alvorligt.

EJNAR.

Farvel.

JENS.

Er Du fornærmet?

EJNAR.

Nej, det maa Du ikke smigre Dig med. Men jeg har en Fornemmelse af, at jeg kan anvende min Tid bedre andetsteds.

JENS.

Farvel da.

KRISTIAN.

Ja jeg stikker ogsaa af.

HALFDAN.

Vi forsvinder vel allesammen.

JENS.

Død og Pine, det er sandt! I skal tappes inden I gaar. 5 Kr. pr. Næse.

EJNAR.

Til hvad?

JENS.

Til Gildet for vor berømte Landsmand.

EJNAR.

Jeg gaar ikke med.

JENS.

Jovist. Gaa med.

EJNAR.

Hvad faar man for de fem Kroner?

JENS.

Du faar fuld Valuta for Pengene. Koldt Bord med en varm Ret, og saa megen Spiritum, som behøves til en lille let Alkoholforgiftning. Item en i Dagens Anledning forfattet Kantate — alt med Orkesterledsagelse.

EJNAR
betaler.

Værs'god. Jeg synes forresten ikke, der er Mening i at gøre saa meget Væsen af Vang.

JENS.

Misundelsens Dævel nager Dine Indvolde, liden Ejnar, og uden Grund. Fejrede vi maaske ikke Dig, dengang de vise Fædre lod Dig vederfares den store Guldmedaille? Og drak Dig saa

nydelig drukken? Ganske vist uden Orkesterledsagelse — — —

EJNAR.

Ja det var dengang. Naa, Farvel. Ud.

KRISTIAN
betaler.

Fem Kroner er mange Penge.

OLE.

Svært mange Penge.

JENS.

Kan ikke gøre det nøjere.

PEDER
undersøger sine Lommer og finder en Tokrone.

Fem Kroner! Jeg ejer ikke mere end to.

JENS.

Hvad siger den Umælende?

PEDER.

Fem fra to — den kan jeg ikke, saa laaner jeg en, som er ti. Rækker Haanden mod Jens.

JENS.

Peder er god! Han tror, man kan laane paa en Vits.

PEDER.

Jeg maa have en Lap.

JENS
slaar sin Haand i hans.

Der har Du en Lab.

PEDER.

Jeg maa have et Værdipapir. Du faar det selvfølgelig igen.

JENS.

Naar Din Bedstemoder dør.

PEDER.

Ja.

JENS.

Ja Tak. Den kender vi. Din Bedstemoder dør aldrig.

PEDER.

Jo — det gør hun nok.

JENS.

Jeg tror overhovedet ikke mere paa Din Bedstemoder. Er der nogen, der nogensinde har set Peders Bedstemoder? Eller hørt om hende? Undtagen naar hun blev deponeret som Sikkerhed. Peder! Peder! Jeg er svært bange for, at Du aldrig har haft nogen Bedstemoder.

PEDER.

At Du vil saare en Vens Følelser for lumpne ti Kroner!

JENS.

Lumpne ti Kroner! Aa — Ti Kroner finder man sgu ikke i Rendestenen. Medmindre man da er grumme heldig.

Under denne Scene betaler de andre — med Undtagelse af Ole — og gaar.

PEDER.

Saa kan jeg ikke være med.

JENS.

Du kan jo skylde mig de fem Kroner.

PEDER.

Jeg skylder Dig saa mange i Forvejen. Og jeg holder ikke af at skylde. Jeg vil hellere laane.

JENS
ler.

Peder! Peder! Du er kostbar! I Ordets bogstaveligste Forstand.

DORA.

De kan faa de Penge hos mig, Momme.

PEDER.

Tak, men jeg vilde foretrække at faa dem direkte af Jens.

DORA.

Direkte?

JENS.

Direkte?

DORA.

Fy, skam Dem, Momme!

JENS.

Uforskammede Karl!

PEDER.

Jeg mente bare — — —

JENS.

Vil Du herut!

PEDER.

Herut?

JENS.

Vil Du herut, siger jeg, og det straks. Skubber ham mod Døren. Og Gud naade Dig, hvis Du sætter Dine Fødder indenfor min Dør igen. Før iaften — hører Du? Kl. 9 præcis.

PEDER.

Jamen — —

JENS.

Herut! Lukker Døren efter ham. Se saa! Til Dora. Saa skulde vi til at bestille noget. Begynder at trække Staffeliet frem.

OLE.

Undskyld, Woller — —

JENS.

Hvad Fanden! Er Du der endnu?

OLE.

Jeg vilde gærne tale et Par Ord med Dig.

DORA.

Jeg er maaske til Ulejlighed?

JENS.

Du kan gaa op og gøre Dig lidt istand.

DORA.

Det er vel kun Hovedet idag?

JENS.

Hoved og Hals. Du maa tage Livet af.

DORA
gaar op i Soveværelset.

JENS.

Naa, Gamle, hvad er der saa?

OLE.

Der er det, Woller, at — — jeg maa trække mig ud af Koncerten.

JENS.

Hvad skal det sige?

OLE.

Du maa faa en anden til at slaa den Tromme.

JENS.

Hvorfor?

OLE.

Fordi — — fordi jeg ikke kommer til det Gilde.

JENS.

Hvorfor ikke? Er det fordi Du ikke drikker Vin?

OLE.

J—a.

JENS.

Aa, for en Gangs Skyld?

OLE.

Nej, Woller, det gaar ikke. Jeg har faaet det Kvantum Spiritus, som Vorherre har bestemt for mig.

JENS.

Du kan jo faa en Sodavand.

OLE.

Ja mange Tak, men — ærlig talt, jeg har ikke Raad til at give fem Kroner for en Sodavand.

JENS.

Du skal naturligvis kun betale Maden. Det er halvanden Krone — og dem kan Du skylde mig.

OLE.

Ja Tak — men — — jeg holder heller ikke saa meget af at skylde. Og desuden — — det gaar alligevel ikke. Saa Du maa som sagt faa en anden til at slaa den Tromme.

JENS.

Faa en anden! Det er godt nok; men hvor skal jeg faa ham fra? Hvad er nu det for noget, Ole? Og hvorfor kommer Du først med det nu?

OLE.

Jo — det er — — ser Du — det er ikke saa meget Gildet — — men der er jo dette forbandede Valg — —

JENS.

Valget?

OLE.

Som vel falder samtidigt — —

JENS.

Har Du faaet Betænkeligheder?

OLE.

Ja, jeg har.

JENS.

Ole! Du begynder da ikke at blive gammel?

OLE.

Aa, Gud hjælpe mig! Jeg skulde ha' været det for længe siden. Indvendig ogsaa. Man skal følge med sit Kompagni.

JENS.

Hvad Pokker gaar der af Dig, gamle Hædersmand?

OLE.

Hædersmand! He! Hædersmand, ja. Ved Du hvad, Woller, det er en dyr Historie at være Hædersmand. Det er Luksus, Woller, kostbar Luksus, ikke for Smaafolk.

JENS.

Tal rent ud af Posen.

OLE.

Naa ja, for Fanden! Jeg stemmer ikke paa vores Liste — Jeres Liste. Nu ved Du det.

JENS.

Slap det derud?

OLE.

Ja. Der slap det ud. Og saa har jeg ikke Lyst til at være med til det dumme Sold.

JENS.

Hm! Det kan komme til at staa paa en eneste Stemme.

OLE.

Ja, det er Ulykken. Det er det, de ved.

JENS.

Og saa vil Du svigte?

OLE.

Svigte! Svigte! Lad os bare ikke blive højtidelige. Svigte Fanen, hvad? Ideens Fane. — Jeg har fire Børn, Woller, fire uopdragne Børn, som det hedder. Og Konen, der skulde holde sammen paa Stumperne, hun er Fanden ivold — det ved Du jo. Og de Børn skal leve — ikke sandt? Og jeg selv skal ogsaa leve — til en vis Grad. Og jeg er ikke Grosserer — desværre! Jeg er Billedhugger — for ikke at sige Stenhugger — —

JENS.

Naa, naa, gamle Dreng.

OLE.

Jeg havde fornemt Besøg igaar. Mægtig Mand, Jens Woller, meget mægtig Mand. Og meget fin Mand. Fin Næse. Og fin Tænkemaade. Forbandet fin Tænkemaade. Der blev en Del Arbejde for en Billedhugger ved den nye Arkivbygning; og der var nogen Stemning for at lade mig gøre det. Det var en to—tre Aar uden Bekymringer og Pengevrøvl, forstaar Du. Og netop de Aar, hvor Børnene koster mest. Det kan man kalde Held, hvad Woller? Men maaske Du kan give Anvisning paa noget bedre?

JENS
ryster paa Hovedet.

OLE.

Det kan Du ikke, nej. Og derfor er det og-

saa bedst, at Du — — at Du faar en anden til at slaa den Tromme. Farvel, Jens Woller.

JENS.

Sig mig, Ole, sagde han rent ud, at — — at, hvis Du stemte paa de Unges Liste, at Du saa — —

OLE
vender sig i Døren.

Rent ud! Er Du gal? Jeg sagde Dig jo, at det var en fin Mand. Ud.

JENS
staar og stirrer frem for sig.

DORA,
der kommer ned fra det lille Værelse, i hvis Dør hun har staaet og hørt det sidste af Samtalen:

Hvad staar Du og tænker paa?

JENS.

Jeg staar og tænker paa, at den ubemidlede Hæderlighed burde have Statsunderstøttelse — til Fortsættelse af sin Virksomhed.

DORA.

Stakkels gamle Ole! Kan I ikke gøre noget for ham?

JENS
idet han trækker Staffeliet frem og tager Palet og Pensel.

Det er ikke let. Han slæber nemlig rundt med en hel Bunke Stolthed og Selvfølelse og anden generende Bagage — foruden de fire uopdragne Børn.

DORA
stiller sig op.

Hvorfor har han alle Børnene?

JENS
malende.

Han vilde ikke lade Konen beholde nogen af dem. Hun var nu ogsaa et snavs Fruentimmer. Men Satans køn. Og forelsket var han, det arme Bæst, op over begge Øren. Det var ublandet Tragedie. Saa gav han sig til at drikke; og da han var lige ved at gaa nedenom og hjem, tog han sig pludselig sammen og blev total.

DORA.

Stakkels gamle Ole!

JENS.

Ja. — Nej, en Kunstner skal ikke gifte sig.

DORA
ser vist paa ham.

JENS.

En Kunstner skal ikke gifte sig. Derimod skal Du slaa Dine Øjne ned og se angrende ud. Ikke spydigt bebrejdende. Hvad Du heller ingen Grund har til. Dora sender ham igen et Blik. Hvad Du ingen Grund har til. Har jeg maaske bildt Dig ind, at jeg vilde gifte mig med Dig?

DORA.

Du har bildt mig ind, at Du holdt af mig.

JENS.

Det gør jeg ogsaa. Jeg holder meget af Dig.

Blandt andet, fordi Du altid har gaaet med lave Hæle og uden Snørliv. Hvordan Fanden er Du egentlig kommen i Besiddelse af den dertil fornødne Dannelse? Nej, saa muggen behøver Du heller ikke at se ud.

DORA.

Jeg vil slet ikke ha' Dig.

JENS.

Kan jeg stole paa det?

DORA.

Nej.

JENS.

Ha ha! Du er sød, Dora, men — —

DORA.

Men hvad?

JENS.

Du staar ikke godt idag. Hovedet lidt lavere — saadan.

DORA.

Men hvad?

JENS.

Men Du begynder at blive mig noget aggressiv.

DORA.

Hvad er det?

JENS.

Det er noget, som et Pigebarn ikke skal være. Ialtfald ikke efter min Mening — som maaske er noget gammeldags. Med en Haandbevægelse. En lille Smule den Vej. Saadan. — Ved Du, hvad det er at være frisindet?

DORA.

Frisindet? Ja, det er at være Venstre.

JENS.

Ha! Nej, det er aldeles ikke at være Venstre. Selvfølgelig endnu mindre at være Højre. Ikke engang at være hverken Venstre eller Højre. Nej, at være frisindet, det er at kunne begribe, at Ens Nabo pudser sin Næse paa en anden Maade end den, man selv pudser den paa.

DORA.

Pudser sin Næse — —

JENS.

Der er saare faa frisindede Mennesker til, Dora. Ikke engang jeg selv er det fuldt ud. Overfor Kvindtøjet holder jeg paa det fra Fædrene nedarvede. Unge Piger skal pudse Næsen paa den gamle Maner. Ren Kammerdug. Hvis jeg nogensinde skulde kunne tænke paa at gifte mig, — saa maatte det være med en Qvinde med Q.

DORA.

En Kvinde med Q?

JENS.

En Qvinde med Q, ja. Saadan som vore Mødre var det. Men Du, Dora, Du er en Kvinde med K.

DORA.

Og Du er en Vismand med V.

JENS.

Gu' er jeg saa.

DORA.

Gu' er Du ej.

JENS.

Hvadfornoget?

DORA
idet hun forlader Stillingen.

Du er en Stakkel, er Du, som ikke kan holde af andre end Dig selv.

JENS.

En Stakkel — —

DORA.

Ja. Sætter sig.

JENS.

Som ikke — — ja værs'god, vil Du ikke sidde ned? Du trænger vist til at hvile Dig. Betragter Maleriet. He! Nu har jeg hørt det med! Jeg er en Stakkel — som ikke kan holde af andre end mig selv. Og male kan jeg vel heller ikke?

DORA.

Jo—o.

JENS.

Nej Gu' kan jeg ej. Sikke noget forbandet Skidt, jeg der har staaet og lavet! Ja, Du skulde ikke le. For det er Din Skyld. Jeg gad se den, der kan faa en angrende Eva ud af Dig.

DORA.

Hvorfor maler Du ogsaa saadant noget? Det ligger jo slet ikke for Dig.

JENS.

Ikke det? Det er udmærket! Det er virkelig

godt! For Fremtiden skal jeg vel spørge Dig om, hvad jeg skal male?

DORA.

Lad nu vær' at hidse Dig selv op, Jens.

JENS.

Jeg kunde min Salighed akurat lige saa gærne være gift med Dig — saadan som Du behandler mig.

DORA.

Akurat.

JENS.

Ja, det er mit Alvor.

DORA.

Mit med. Hun ser frejdig og smilende paa Jens, der har ondt ved at holde Alvoren. Saa lægger hun begge Hænder paa hans Skuldre og ryster ham.

Jens! Jens! Hvor gammel er det egentlig Du er, min Dreng? Er det fem eller seks og tredive? Eller er Du maaske ikke mere end sytten?

JENS
overvunden.

Dora, Dora! Ved Gud om jeg under nogen anden Dig — —

DORA.

Bravo!

JENS.

Men jeg vil heller ikke ha' Dig selv. N'en parlons plus.

DORA.

Hvadfornoget?

JENS.

Jeg sagde: N'en parlons plus.

DORA.

Hvad er det?

JENS.

Det er Fransk.

DORA.

Og betyder?

JENS.

Det betyder: Lad os ikke tale mere om det.

DORA.

Nang parlong ply. Er det rigtigt?

JENS.

Udmærket. Saa tager vi fat igen.

DORA.

Nang parlong ply. Du kunde forresten gerne lære mig noget Fransk. Saa kunde jeg parlere med Søren, naar han kommer hjem fra Paris.

JENS.

Med Søren! Du siger udenvidere „Søren".

DORA.

Jeg hører jo aldrig andet. Jeg skal nok sige „Hr. Vang", naar han kommer.

JENS.

Forresten kommer Søren fra London og ikke fra Paris.

DORA.

Hvordan er forresten Søren?

JENS.

Søren er min Ven.

DORA.

Du har jo saa mange Venner.

JENS.

Mange gode Venner, ja. Men kun een Ven. Og det er Søren.

DORA.

Ligner han Dig?

JENS.

Han er meget bedre end jeg. Mere værd, forstaar Du. Han har det, som jeg mangler. Der er Djævelskab i Søren.

DORA.

Djævelskab — det er der da ogsaa i Dig.

JENS.

Ak nej! Naar det kommer til Stykket, saa er jeg befængt med Fornuft og Forsigtighed og andre Smaatterier.

DORA.

Men Søren — —

JENS.

Søren er større i Linjerne. Han handler, naar jeg sludrer. Han ved, hvad han vil, naar jeg bare ved, hvad jeg ikke vil.

DORA.

For Eksempel gifte Dig. Hurtigt, da Jens sender hende et Blik. Nang parlong ply! Men fortæl mig lidt mere om Søren. Hvordan ser han ud?

JENS.

Nu faar Du ham jo at se med det allerførste.

DORA.

Hvorfor er netop han af alle Dine gode Venner bleven Din Ven?

JENS.

Ja — hvorfor? Vi begriber hinandens Maade at pudse Næsen paa. Og saa var der forresten et Tilfælde, som førte os — saadan — nærmere sammen.

DORA.

Et lykkeligt Tilfælde?

JENS.

Lykkeligt — aa ja. Det tror jeg egentlig det var. Det fik det op i Søren, som laa paa Bunden. Der var næppe kommen den Fart i ham uden det Stød.

DORA.

Hvilket Stød?

JENS.

Den gamle Geschichte. Et Pigebarn.

DORA.

Som han holdt af?

JENS.

Og som ikke holdt af ham, ja.

Det banker.

JENS.

Hvem er det?

SØREN
udenfor Døren.

Det er mig.

JENS.

Mig. Ja det kan sgu enhver sige. Gaar hen og aabner Døren.

SØREN
ind.

JENS.

Søren!

SØREN.

Goddag, Jens.

JENS.

Søren, Søren! Til Dora. Der er han. Det er ham.

DORA.

Vi stod netop og talte om Dem.

JENS.

Det er Dora.

DORA.

Ja, deraf bliver Hr. Vang vist ikke klogere.

SØREN.

Jo, jeg kender Dem godt. Jens har talt om Dem i sine Breve.

DORA.

Har han?

SØREN
til Jens.

Kommer jeg til Ulejlighed?

JENS.

Du! Til Ulejlighed! Er Du gal? Men kom nu gamle Dreng og lad mig se, hvordan Du ser ud. Ja — forandret Dig har Du. Og alligevel ligner Du Dig selv. Hvornaar kom Du?

SØREN.

Igaaraftes.

JENS
til Dora.

Kan Du høre? Han taler meget ordentlig Dansk. Til Søren. Hun vilde absolut lære Fransk for at kunne tale Engelsk med Dig.

SØREN
smilende.

Du har nok ikke forandret Dig.

JENS.

Ak nej! Jeg er uforbederlig. Naa — men altsaa: Du kom igaar, og møder først her idag?

SØREN.

Jeg kom igaaraftes og var ikke saadan videre — — —

JENS.

Du var vel træt.

SØREN.

Det var jeg egentlig ikke. Men — jeg ved ikke — der kom saa meget gammelt ind paa mig, som jeg trængte til at være ene med.

JENS.

Du har havt en god Rejse?

SØREN.

Udmærket. Efter en kort Pause. Ved Du, hvem jeg traf i Kolding og fulgtes med Resten af Vejen?

JENS.

Nej.

SØREN.

Erna Lynge.

JENS.

Erna!

SØREN.

Hun var sammen med sin Onkel.

JENS.

Sin Onkel?

SØREN.

Ja, det er sandt, han er jo ogsaa Din.

JENS.

Hvad siger Du?

SØREN.

Hun havde været i Besøg hos ham et Par Ugers Tid.

JENS.

Onkel Theodor?

SØREN.

Hedder han Theodor?

JENS.

Er det sandt, hvad Du siger, Mand?

SØREN.

Sandt hvad jeg siger?

JENS.

Onkel Theodor er her i Byen?

SØEEN.

Godsejer Woller, ja. En pudsig gammel Kavaller.

JENS.

Hvad Fanden skal jeg nu stille op?

SØREN.

Stille op?

DORA.

Hvorfor skal Du stille noget op?

JENS

kaster skumle Blikke fra den ene til den anden — og gaar saa hen og laaser Døren, hvorefter han stiller sig op ad den med korslagte Arme, sænket Hoved og et grublende Udtryk.

DORA.

Men Jens — —

JENS.

Afbryd mig ikke!

DORA.

Du siger jo ikke et Muk.

JENS.

Jeg tænker.

DORA

henimod ham.

Sig mig, Jens, hvordan tror Du, Du har det?

JENS.

Kan I forestille Jer, hvorledes en Forbryder er tilmode i det Øjeblik, han er ved at blive grebet? Jeg kan.

SØREN

til Dora.

Saa gal var han dog ikke, da jeg rejste hjemme fra.

DORA.

Hvorfor laaser Du Døren, Jens?

JENS.

My house is my castle. Det er Engelsk og betyder: Jeg vil ikke ha' Onkel Theodor herind.

DORA.

Hør Jens, der er virkelig ingen Mening i at optræde for — om jeg saa maa sige — Søren og mig. Er der noget ivejen, saa sig det ligefrem. Til Søren. Det er kedeligt med Jens, han tror, han altid skal være morsom.

SØREN.

Maa jeg trykke Deres Haand?

JENS.

Godt! I skal faa at vide, hvad der er ivejen. For der er virkelig noget ivejen. Jeg har slaaet Onkel Theodor en Plade. Saadan en Slags permanent Plade, der til Stadighed dækkede mine Udgifter. Men nu er jeg bange, den revner.

DORA.

Det var jo nydeligt!

JENS.

Ja, for Fanden! Det er naturligvis ikke saa forfærdelig ophøjet. Men paa den anden Side er det da heller ikke mere ondartet, end at det kan forsvares.

SØREN.

Lad os da høre.

JENS.

Uf! Det er saa vidtløftigt! Men I maa ha' det hele forat begribe det. — Altsaa: Jeg faar en vis aarlig Sum af Onkel Theodor. For af Maleriet kan jeg ikke leve — ialtfald ikke saadan, som jeg gør. Men, da jeg skal arve ham, saa betragter jeg ligefrem de Par Skilling som Forskud paa min Arv. Jeg berøver med andre Ord ikke Onkel Theodor noget; det er mine egne tilkommende Penge, jeg tager af.

SØREN.

Nej, Du har ikke forandret Dig.

JENS.

Det var derfor ganske meningsløst af denne ualmindeligt velsituerede Agrar, at holde mig saa knapt, som han gjorde. Det saarede min sunde Fornuft, forstaar I. Jeg forlangte altsaa en Tillægsbevilling, som han taabeligen nægtede mig under Paaskud af, at unge Mennesker ikke har godt af at have for mange Penge.

SØREN.

Meget fornuftigt.

JENS.

Ganske fjollet. Jeg vilde jo ikke have for mange. Jeg vilde bare have nok. Naa! Imidlertid hænder det, at vi skyder lidt sammen til ham, den døvstumme Jørgensen — Du husker nok ham, der kom ud paa Porcellænsfabriken og døde kort efter? Det er et Par Aar siden.

SØREN.

Ja vel.

JENS.

Dér fik jeg et meget flot Bidrag fra Onkel Theodor. I maa nemlig vide, at hans eneste Søn — — —

SØREN.

Er han gift?

JENS.

Han er Enkemand. Han var gift med en Kusine.

SØREN.

Til hvem?

JENS.

Til sig selv, for Fanden. Ja ogsaa til Ernas afdøde Moder — og til Stedmoderen altsaa ogsaa — det var jo hendes Søster — det er paa den Maade han er hendes Onkel — hvad han altsaa egentlig ikke er — — Du ser saa dum ud!

SØREN.

Ja, det sidste var mig for anstrængende.

JENS.

Naa, det er nu ogsaa ligemeget. Men han havde altsaa en Søn, som døde, og han var døvstum. Derved har han faaet en vis Svaghed for Døvstumme. Og da han nu hørte om stumme Jørgensen, saa nøjedes han ikke med at sende nogle Penge, men han foreslog ligefrem, at jeg skulde tage mig af ham, føre Menage sammen med ham. Til Gengæld skulde jeg saa have et betydelig aarligt Tillæg.

SØREN.

Og det havde Du ikke noget imod.

JENS.

Tillæget, nej. Derimod tiltalte Menagen mig mindre. Men stumme Jørgensen hjalp mig hurtigt ud over Vanskeligheden. Han havde den Aandsnærværelse at dø.

DORA.

Fy, Jens!

JENS.

Hvorpaa jeg øjeblikkelig skrev til Onkel Theodor, at fra min Side var der ikke noget ivejen. De ler. Det er det hele. Oprigtig talt, man kan ikke engang kalde det en Plade. Og Resten er kommet af sig selv. Onkel Theodor har selv opfundet, hvad der skulde opfindes. Og nu er alt saare godt. Han savner ikke noget, og jeg har, hvad jeg behøver.

SØREN.

Med Undtagelse af en Døvstum.

JENS.

Netop. Og denne Gang maa jeg sgu ha' en.

SØREN.

Dennegang?

JENS.

Ja. Onkel Theodor har nemlig været herovre et Par Gange efterat jeg fik — salig Jørgensen i Huset. Og hver Gang har jeg havt det syndigste Mas med at forklare hans Alibi. Sidste

Gang var det ligesom jeg sporede lidt Mistanke. Det gaar ikke mere. Jeg maa have en Døvstum, hvor Fanden jeg saa skal faa ham fra.

SØREN.

Ja-a. De laaner dem vel ikke ud fra Blindeinstituttet.

JENS.

Blindeinstituttet?

SØREN.

Døvstummeinstituttet, for Pokker!

JENS
tankefuld.

Jeg kan sgu ikke engang bruge en Døvstum. Jeg maa ha' et Menneske, jeg kan gøre mig forstaaelig for. Det er dog ogsaa som Satan!

DORA.

Ja, det kommer der ud af det.

JENS.

Jeg tror jeg lejer et Bybud.

SØREN.

Det maa være et meget intelligent Bybud.

DORA.

Kan Du ikke faa en af Dine Venner til at hjælpe Dig? Halfdan Pedersen for Eksempel?

JENS.

Du siger noget. Men Halfdan — — rynker paa Næsen.

DORA.

Han er da Skuespiller.

JENS.

Det er han. Men han kan sgu ikke spille Komedie.

SØREN.

Ja, hvis jeg kunde bruges — — —

Jens.

Naturligvis! Du er Manden. Tak Søren!

SØREN.

Jamen jeg kan jo ikke — —

JENS.

Vist kan Du saa.

SØREN.

Vist kan jeg ej — —

JENS.

Er Du min Ven?

SØREN.

Selvfølgelig — — —

JENS.

Eller er Du ikke min Ven?

SØREN.

Jo, men — —

JENS.

Kom nu ikke med snusfornuftige Indvendinger. Det hele er jo Galskab, men hvad saa?

SØREN.

Det er slet ikke det, men — —

JENS.

Strider det maaske mod Din Samvittighed?

SØREN.

Herregud, Dit Fæ! Jeg har jo kørt paa Jernbane med Mennesket lige fra Kolding!

JENS
slaar sig for Panden.

Idiot! Komplet sindstosset!

DORA.

Peder Momme! Han kan da tie stille.

JENS.

Peder Momme! Peder Momme er Manden! Selvfølgelig. Dora, Du er en Engel — en frelsende Engel. Men hvor er Peder?

DORA.

Han er vel hjemme. Skal jeg løbe hen til ham?

JENS.

Nej, det er bedre, jeg selv — — —

DORA.

Vist ej, Du vil da ikke løbe fra Hr. Vang, ligesom han er kommet. Jeg skal nok klare det.
Op i det lille Værelse.

SØREN.

Hende kan jeg godt lide.

JENS.

Ja, hun er brillant. Men sig mig — — — hvad var det nu jeg vilde spørge om? Onkel Theodor! Sagde han noget om, naar han vilde op til mig?

SØREN.

Nej.

DORA
med Hat og Trøje — gennem Stuen.

Farvel saalænge. Jeg tager Momme med herhen. Ud.

JENS.

Ja, gør det. Til Søren. Sagde han heller ikke, hvorlænge han blev her i Byen?

SØREN.

Nej. Vi talte kun lidt sammen. Han sov den meste Tid.

JENS.

Han sov, naa. Og det gjorde Du maaske ogsaa?

SØREN
med et Smil.

Nej.

JENS,
der forstaar Smilet.

Det er sandt! Erna! Hvordan gik det?

SØREN.

Det gik godt.

JENS.

Altsaa fuldkommen helbredet?

SØREN
svarer ikke. Lidt efter:

Sig mig, Jens, hvordan er Ejnar Lange?

JENS.

Kender Du ham ikke?

SØREN.

Jeg har truffet ham et Par Gange før jeg rejste.

JENS.

Jo — han er køn — velhavende — velopdragen — og morderlig kedelig. I hvilken Anledning han af de vise Fædre anses for „en alvorlig ung Mand“.

SØREN.

Og som Kunstner? Bliver han til noget?

JENS.

Som Kunstner bliver han ganske sikkert til noget — baade Professor og Etatsraad.

SØREN.

Jamen duer det han gør?

JENS.

Han fik store Guldmedalje ifjor.

SØREN.

Jamen duer det?

JENS.

Det synes jeg ikke.

SØREN.

Er det Kunst?

JENS.

Kunst?

SØREN.

For jeg kalder ikke det Kunst, som er „nur Behändigkeit, kein Hexerei“. I Kunst er der altid noget Hekseri. Ikke sandt?

JENS.

Fuldkommen sandt. Men Langes er den bare Behændighed. Han fornærmer saamænd ikke de Herrer Professorer med at finde paa noget, som de ikke har lært ham.

SØREN.

Altsaa: Han er ikke god nok til hende?

JENS.

Det er han ikke.

SØREN.

Det er godt.

JENS.

Er det godt?

SØREN.

Ja.

JENS.

Er Du hævngærrig?

SØREN.

Maaske. Men det er ikke derfor.

JENS.

Hvorfor da?

SØREN
svarer ikke. Lidt efter:

Har Du set noget til Frk. Erna i disse Aar?

JENS.

Noget ja, men ikke meget. Jeg kan nemlig ikke holde Professorinden ud. Hun er bogstavelig talt det eneste Menneske, jeg er bange for.

SØREN
aandsfraværende.

Saa?

JENS.

Hun er den mest anstrængende Dame, jeg kender.

SØREN.

Hun er udmærket.

JENS.

Det var som Fanden!

SØREN
ser forbavset paa ham.

JENS.

Naa-aa! Du mener Erna.

SØREN.

Ja, hvem ellers?

JENS.

Jeg talte om hendes Stedmoder.

SØREN.

Saa? Gjorde Du det? — Der er noget, naar man taler med hende — jeg ved ikke, hvordan jeg skal forklare det — det er noget i Blikket

— — i Blikket, Du — og saa i Mundens Linjer — —. Det er, somom hun forstaar alt det — — alt det, som man ikke siger — eller rettere: alt det, som man lader være at sige.

JENS.

Men — Søren!

SØREN.

Naa ja, nu taler vi ikke mere om det. Fortæl mig noget. Hvad sker der herhjemme?

JENS.

Hvad her sker?

SØREN.

Ingenting, naturligvis. Ingen høje Knald, ingen stærke Farver, stadig det samme Graat i Graat, Støvregn, Nippedrik og Kys i Krogene. Hen mod Staffeliet. Hvad gør Du selv?

JENS.

Aa, det er ikke noget.

SØREN
smiler.

Død og Pine!

JENS.

Ja, ser Du, Folk begyndte at købe mine Genrebilleder. Det gjorde mig ængstelig. Saa tog jeg mig sammen og begyndte forfra.

SØREN.

Med Adam og Eva.

JENS.

Ja.

SØREN.

Dog ikke Skabelsen.

JENS.

Skabelsen — nej. Jeg tror at Syndefaldet ligger bedre for mig.

SØREN
leende.

Det tror jeg ogsaa. Naa, og saaledes har Du altsaa tænkt Dig Kundskabens Ævletræ paa respektive Godt og Ondt?

JENS.

Har Du noget imod Træet?

Søren.

Mod Træet? Nej. Det er da det bedste.

JENS.

Mange Tak.

Det banker.

SØREN.

Der er nogen ved Døren.

JENS.

Hvad Pokker! Hun kan da ikke allerede — — — Det banker igen. Han gaar mod Døren. Nu manglede det bare — —

Godsejer WOLLER
træder ind fulgt af Prof. Lynge og Erna.

Godmorgen, Godmorgen, højstærede Nevø!

LYNGE.

Goddag, lille Woller. Vi kommer vel ikke til Ulejlighed!

JENS.

Bevar's — —

ERNA.

Goddag.

WOLLER.

Ah! Der har vi jo vor Jernbanemand! Ærbødigste Tjener.

LYNGE.

Og Vang er her! Goddag, Vang, og velkommen hjem.

SØREN.

Tak. Til Erna. Goddag, Frk. Erna.

WOLLER
til Jens.

Naa, smækre unge Mand, man befinder sig vel?

JENS.

Aa jo — —

WOLLER.

Og Kunsten? Trives den ligesaagodt som dens Dyrker?

JENS.

Tak, det — det tør jeg ikke paastaa. Forresten kan jeg da ikke gøre ved, at jeg har faaet Ovalen paa den forkerte Led.

WOLLER.

„Ovalen paa den forkerte Led“ er godt. Malende Replik, malende Replik.

LYNGE.

Jeg fulgte egentlig med, da Deres Onkel gik herhen, forat spørge, om De ikke kunde have Lyst til at komme hjem til os imorgenaften. Det er længe siden, De har gjort os den Ære.

JENS
trækker paa det.

Tak — — —

LYNGE.

Og hvis Vang vilde komme med, skulde det glæde mig.

WOLLER
til Søren.

Og vi er en ligefrem Celebritet, hører jeg, en Celebritet.

LYNGE.

Ja, jeg gratulerer Dem til den Lykke, De har gjort paa Udlandets Saloner. Det er forbavsende, hvor hurtigt De har forstaaet at skaffe Dem et Navn. Maatte det nu blot ikke — — ikke — —

SØREN.

Fordumme mig?

LYNGE.

Nej — jeg vilde sige — — naa, men de Spørgsmaal maa vi hellere gemme til imorgenaften. Hvis De da vil komme?

SØREN.

Tak, det vil jeg gerne.

LYNGE.

Erna syntes ikke, jeg skulde bede Dem — —

ERNA.

Men Fader — —

LYNGE.

Jeg indser ikke hvorfor. De kom jo dog adskilligt hos os, før De rejste; og saa stor er De vel ikke bleven, at — — —

SØREN.

Jeg vil meget gerne komme.

LYNGE.

Det glæder mig. Til Jens. Naa, lille Woller, hvorledes gaar det med Arbejdet?

WOLLER.

Ja kom her, fine Professor, kyndige Professor, kom her og sig mig, om det duer.

JENS.

Det er ikke noget at se paa, det er bare saadan — — —

SØREN
til Erna.

De vilde altsaa ikke have mig hjem til Dem?

ERNA.

Det er en Skam af Fader — —

SØREN.

Men man undgaar ikke saadan sin Skæbne.

ERNA.

Vil De ikke hellere lade være at komme.

SØREN.

Nej. Jeg vil ubetinget hellere komme.

ERNA.

Ja, De er naturligvis velkommen.

SØREN.

Det lader til det.

ERNA.

De forstaar mig ikke — —

SØREN.

Det skal De nu ikke stole paa.

JENS.

Søren, har Du lagt Mærke til Udsigten fra det Vindu? Trækker ham hen til Vinduet. Hold Udkig for Fanden! Pas paa Dora. Hvis Du ser hende komme med Peder Momme, løber Du ned og stopper dem.

SØREN.

Ja Tak skal Du have, men — — —

JENS
til Erna.

Kom skal De se, Erna. Det er ganske morsomt saadan at — — at se ned paa sine Med-

borgere. Kan De se den Dame der med den røde Hat? Kender De hende?

ERNA.

Nej. Hvem er det?

JENS.

Det har jeg ikke Begreb om.

LYNGE.

Hvad er det, De ser efter?

JENS.

Ingenting. Det er ingenting. Der er slet ikke noget at kigge efter. Hvorledes har Professorinden det?

LYNGE.

Jo, Gud være lovet, hun har det godt.

WOLLER.

A propos, fine Nevø, fine Kunstmaler, hvorledes har vor stakkels Kollega det?

JENS.

Kollega — —?

WOLLER.

Maleren, ja? Vor stakkels defekte Ven! Hvad hedder han nu? Jørgensen, tror jeg det var.

JENS.

Naa-aa! Jo mange Tak! Han har det — — har det godt.

WOLLER
til Prof. Lynge.

Det er en døvstum Kammerat, som Knægten der tager sig af.

LYNGE.

Saa-aa? Det har jeg aldrig hørt noget om.

JENS.

Nej, saadant noget synes jeg ikke man skal tale om.

WOLLER.

Faar jeg ham at se dennegang? Eller er han atter anderswo engagiert?

JENS.

Nej — han er her — — han er her. Det vil sige ikke lige i Øjeblikket.

WOLLER.

Det ser jeg, det ser jeg.

JENS.

Men imorgen — haaber jeg — —

WOLLER.

Imorgen har jeg ikke Tid, fine Beslægtede.

JENS.

Det var jo hel — — uheldigt.

WOLLER.

Men iovermorgen er der atter en Dag, — atter en Dag.

JENS
ængstelig.

Onkel bliver her maaske i flere Dage?

WOLLER.

Maaske ja, maaske.

Det banker.

JENS.

Saa! Springer hen og lukker op, hvorved man ser Peder Momme udenfor Døren. Jens støder ham tilbage og farer ud, lukkende Døren efter sig.

LYNGE.

Hvad var det? Gik Woller?

WOLLER.

Han echaperede, ja.

LYNGE.

Hvorfor mon?

WOLLER.

Sig De mig det, fine Professor.

LYNGE.

Det var da underligt.

JENS
ind igen.

Undskyld — — —

WOLLER.

En ret besynderlig lille Ekskursion, gaadefulde Nevø.

JENS.

Ja — det — — det var en — — en Person — — som jeg ikke vilde have herind.

WOLLER.

En Person?

JENS.

Ja, en — der — — der altid kommer og vil laane.

WOLLER.

Ja saa, ja saa!

LYNGE
til Erna:

Ja, vi skulde vel se at komme hjem igen til Moder, Erna.

JENS.

Professoren vil da ikke allerede gaa? Jeg synes, De skulde vente lidt endnu — bare et lille Øjeblik. Griber et Fotografi fra Bordet. Kender Professoren dette Fotografi? Iler hen og kigger ud af Vinduet. Til Erna og Søren. Ikke sandt? Herfra kan man gøre en Del Iagttagelser. Til Søren i en stærkt bebrejdende Tone. Naar man da bruger sine Øjne. Tilbage igen.

LYNGE,
der først har set forbavset paa Fotografiet og derefter lagt det:

Naa, lille Erna?

JENS,
der aabenbart har set Peder gaa.

Ja, jeg tør naturligvis ikke holde paa Dem.

LYNGE.

Ja Farvel da, lille Woller.

SØREN
til Erna:

Farvel — saalænge.

JENS
til Woller:

Gaar Du ogsaa, Onkel?

WOLLER.

Jeg gaar, ja, jeg gaar. Til Søren: Paa Gensyn, unge Geni.

SØREN.

Paa Gensyn.

JENS.

Og Tak for Besøget.

Almindelig Afskedtagen. Woller, Prof. Lynge og Erna gaar.

SØREN
gaar hen til Vinduet og ser ud.

JENS.

Tak skal Du ha', Søren. Tusind Tak! Du er god til at holde Udkig.

SØREN
seende ud af Vinduet.

Hvad er der?

JENS.

Hvem skulde vel erscheine andre end Peder Momme? Han kom ganske af sig selv. Dora havde slet ikke truffet ham. Og der var ingen Tid til Forklaringer. Jeg maatte bogstavelig talt

smide ham ned ad Trapperne — for anden Gang idag.

SØREN
distræt.

Saa?

JENS.

Saa — ja. Det er ikke den heldigste Indledning til at bede en Mand om at gøre sig en Tjeneste. Ja, nu behøver Du sgu ikke at staa og spejde.

SØREN
vender sig — straalende.

Jens, Jens, jeg trænger til at slaas, hører Du? Jeg trænger til at slaas — til at slaa En sønder og sammen, der er dobbelt saa stærk som jeg selv.

JENS.

Er Du gal, Mand?

SØREN.

Ja, jeg er gal — forrykt — besat! Guderne være priset!

JENS.

Men Søren! Søren! Hun er jo forlovet!

SØREN.

Fæstningen er uindtagelig. Altsaa stormer vi.

— Tæppet —

ANDEN AKT.

Eftermiddag. Stue hos Prof. Lynge. Ret pænt, men noget almindeligt udstyret. Malerier, Tegninger og Kobberstik paa Væggene. Tilhøjre Dør til Entreen, tilvenstre Dør, og i Baggrunden Dør til Spisestuen.

Prof. Lynge og Erna sidder ved et Bord — Erna syer —. Ejnar Lange gaar op og ned.

LYNGE
Til Ejnar.

Du siger jo dog selv, at Du savner Alvor hos Dine Kammerater. Det hele betyder ikke noget for dem.

EJNAR.

Det faar man ialtfald ikke Indtryk af.

LYNGE.

Ja, saa finder jeg, man bør lade dem more sig som de Børn, de er; men lægge Magten i deres Hænder — ja mig forekommer det rent ud samvittighedsløst.

EJNAR.

Naa—aa — —

LYNGE.

Jens Woller er vist fortræffelig som Medlem af det Orkester, som Du siger er hans Hovedinteresse for Tiden; men som Medlem af Akademiet! Nej ved Du hvad, kære Ejnar, det er baade til at le og græde over.

EJNAR.

Der er ikke Tale om Jens Woller. Han er slet ikke paa Listen.

LYNGE.

Og saa Søren Vang! Ja, han synes jo virkelig at skulle blive til noget. Jeg siger „synes“, for jeg er altid lidt ængstelig overfor disse Vidunderbørn.

ERNA.

Regner Du Søren Vang for et Barn?

LYNGE.

Han er vist ikke tredive Aar endnu.

ERNA.

Hvor gammel skal man være i dette Land, forat have Lov til at gøre noget, der duer?

EJNAR.

Ja, dér kan jeg heller ikke være enig med Dig, Svigerfader. Jeg for mit Vedkommende var da ikke mere end fem og tyve, da jeg fik den store Guldmedalje.

LYNGE.

Jeg taler ikke om Dig, kære Ejnar. For Dig

er jeg slet ikke bekymret. Men Vang er af dem, man skal holde Øje med — som min Kone siger.

ERNA.

Siger Moder det?

LYNGE.

Ja, og Din Moder har et mærkeligt Blik paa Mennesker.

ERNA.

Mærkeligt — aa ja.

LYNGE.

Mærkeligt skarpt, mener jeg.

ERNA.

Mærkeligt snævert, synes jeg.

LYNGE.

Men Erna!

EJNAR.

Ja, Erna er ikke i det bedste Humør idag.

LYNGE.

Det er virkelig højst beklageligt. Jeg troede det Besøg hos Onkel Woller skulde have frisket Dig op.

ERNA
halvt for sig selv.

Jeg blev der for kort. Højt: Men det var jo ikke mig, der skulde tales om.

LYNGE.

Det var det ganske vist ikke; men Du gav selv Anledning. Naa — og Valget er der jo endnu Tid for Ejnar og mig til at drøfte.

EJNAR.

Det nytter ikke. Jeg maa stemme sammen med den Kreds, hvor jeg hører hjemme.

LYNGE.

Det mener jeg ogsaa, lille Ejnar. Kun tror jeg, Du tager fejl af, hvor Du egentlig hører hjemme.

ERNA
smiler.

LYNGE.

Ja, Du smiler, Erna. Du finder maaske det er dumt, hvad Din Fader siger?

ERNA.

Nej — tværtimod.

LYNGE.

Saa ved jeg ikke, hvad der er at smile af.

EJNAR.

Det var naturligvis mig, Smilet galdt. Til Erna: Men Du skal ikke være bange. Jeg løber ikke over.

LYNGE.

Løber over! Hvorfor dog bruge saa grimme Udtryk? Vi er da ikke to fjendtlige Hære. Vi er Kolleger, Kunstbrødre. Vort Maal er det samme. Kun kan vi være uenige om Midlerne, om Vejen. Og ligesaa naturligt det er, at unge, varmblodige Mennesker har et noget idealistisk, noget radikalt Syn paa Tingene, ligesaa rimeligt er det, at de efterhaanden som de modnes og naar den Alder,

hvor de selv har Chance for at komme til at beklæde de Poster, som — som giver Indflydelse og — og Anseelse, at de saa modificerer deres Opfattelse af Forholdene og i mangt og meget kommer til bedre Erkendelse. Til Erna, der atter smiler: Og det er en Lykke, lille Erna, det er en Lykke at komme til bedre Erkendelse.

ERNA.

Det tror jeg ogsaa.

EJNAR.

Ja, det bliver nu ikke anderledes dennegang.

LYNGE.

Netop dennegang vilde det blive meget paaskønnet.

EJNAR.

Nok muligt.

LYNGE.

De fleste betydelige Mænd, der allerede som Unge har interesseret sig for alvorlige Ting, har i Tidens Løb forandret deres Standpunkt. For ikke at komme ind paa vore Egne, skal jeg blot nævne en Mand som Disraeli, Jarlen af Beaconsfield. Han begyndte som Radikal.

EJNAR.

Ja, og Gladstone begyndte som Konservativ.

LYNGE.

Saa? Gjorde han det? Naa ja, han er altsaa gaaet den forkerte Vej. Men — hvad jeg vilde sige — det er ingenlunde ligegyldigt, hvornaar

man — æ — skifter — — forandrer — — jeg mener — —

ERNA.

Kommer til bedre Erkendelse.

LYNGE.

J—ja. Det gælder at — — at — —

ERNA.

At vælge det Tidspunkt, hvor det betaler sig bedst.

LYNGE.

Erna, Erna! Hvad gaar der dog af Dig? Du er saa bitter. Det klæder Dig ingenlunde.

EJNAR.

Jeg tror, vi har drøftet denne Sag tilstrækkeligt.

LYNGE.

Ja ja, kære Ejnar. Vil Du ikke hjælpe os — naa ja, saa klarer vi os vel endda — med Guds Hjælp.

ERNA
kommer til at le.

LYNGE.

Erna! Du gør mig utaalmodig. Din Munterhed er upassende — og unaturlig. Hvor er Din Moder? Ud tilvenstre.

EJNAR.

Hvorfor er Du saadan, Erna?

ERNA.

Aa, det var blot Guds Hjælp — i Mangel af Din — —

EJNAR.

Jeg kan da ikke gøre for, at Din Fader udtrykker sig uheldigt.

ERNA.

Nej.

EJNAR.

Hvorfor er Du da vred paa mig?

ERNA.

Jeg er ikke vred paa Dig.

EJNAR.

Du er ialtfald meget uvenlig imod mig. Meget værre end før Du rejste over til Din Onkel.

ERNA
tier.

EJNAR.

Har jeg gjort noget galt? Har Du noget at bebrejde mig?

ERNA.

Nej nej.

EJNAR.

Men hvad er det da? For noget er der i Vejen.

ERNA.

Ved Du, hvad jeg tror, det er?

EJNAR.

Naa?

ERNA.

Jeg tror — jeg er ved at komme til bedre Erkendelse.

EJNAR.

Hvad skal det sige? Er det med Hensyn til mig?

ERNA.

Med Hensyn til mig selv.

EJNAR.

Sig rent ud, hvad Du mener.

ERNA

ser et Øjeblik paa ham, rejser sig saa.

Jeg er bange for, at jeg ikke holder nok af Dig, Ejnar.

EJNAR.

Herregud! Begynder Du nu igen? Kæreste Erna, jeg forlanger jo ikke nogen himmelstormende Lidenskab.

ERNA.

Det er netop Din Fejl. Du forlanger for lidt. Saa faar Du mindre endnu.

EJNAR.

Synes Du, det er retfærdigt?

ERNA.

Retfærdigt! Hvad har den Ting med Retfærdighed at gøre?

PROFESSORINDEN
ind fra venstre.

Hvad er det I taler om, Børn? Goddag, Ejnar.

EJNAR.

Goddag.

PROFESSORINDEN.

Befinder Du Dig ikke vel, Erna? Din Fader siger, Du er saa irritabel.

ERNA.

Jeg fejler ikke noget.

PROFESSORINDEN.

Det kan jeg heller ikke tro — efter den dejlige Tur paa Landet. — Er Du, som Du skal være?

ERNA.

Hvad mener Du?

PROFESSORINDEN.

Ja, det er Du vel. I Paaklædning naturligvis. Og Dine Pligter har Du vel besørget?

ERNA.

Ja.

PROFESSORINDEN.

Efterset Lamperne?

ERNA.

Ja.

PROFESSORINDEN.

Det er godt. Ja, jeg har adskilligt at gøre

endnu. Det var jo heldigt, Ejnar kom saa tidligt. Saa kan I to saa rart sidde og snakke sammen i Mørkningen.

EJNAR.

Det kan vi ikke. Jeg skal straks gaa.

PROFESSORINDEN.

Gaa?

EJNAR.

Ja, jeg kommer igen siden.

PROFESSORINDEN.

Det var da kedeligt. Men Du har maaske Pligter at varetage?

EJNAR.

Ja.

PROFESSORINDEN.

Ja, saa har vi jo ikke Lov at holde paa ham, lille Erna.

EJNAR.

Aa, Erna savner mig vist ikke.

PROFESSORINDEN.

Jo vist gør hun saa. Det ved jeg bedre. Gaa Du nu kun, kære Ejnar, og kom igen saasnart Du kan. Det var rarest, om Du var her, naar Dine Kammerater kommer.

EJNAR.

Ja, nu skal jeg se. Farvel saalænge.

PROFESSORINDEN og ERNA.

Farvel.

EJNAR
ud tilhøjre.

PROFESSORINDEN.

Hvad mente Ejnar? Svar mig, Erna.

ERNA.

Aa, det ved jeg ikke.

PROFESSORINDEN.

Er det sandt?

ERNA.

Nej. Selvfølgelig er det ikke sandt. Han mente, at jeg ikke er venlig nok imod ham. Og han har fuldkommen Ret. Men jeg kan ikke være det.

PROFESSORINDEN.

Kan ikke? Mod Din Forlovede?

ERNA.

Netop derfor.

PROFESSORINDEN.

Du ved vist ikke, hvad Du siger, Barn. Den Mand, man har valgt at dele Ondt og Godt med — —

ERNA.

Er det egentlig mig, der har valgt ham?

PROFESSORINDEN.

Hvem ellers? Du vil da ikke sige, at vi har tvunget Dig?

ERNA
ryster paa Hovedet.

Men der kan gøres saameget uden Tvang.

PROFESSORINDEN.

Skulde en Moder maaske ikke have Lov til at raade og vejlede sit Barn ved et saa vigtigt Skridt?

ERNA.

Raade fra — hvis hun synes — jo. Men hun skulde aldrig raade til.

PROFESSORINDEN.

Det er virkelig komisk at høre Dig tale saadan. Somom Du havde en Verden af Erfaring.

ERNA.

Jeg har min egen lille Verden.

PROFESSORINDEN.

Aa, Du er jo et Barn.

ERNA.

Jeg var meget mere Barn for et Aar siden.

PROFESSORINDEN.

Et Aar er da kun et Aar, ved jeg.

ERNA.

Nej, det er ganske galt.

PROFESSORINDEN.

Naa, det er ganske galt! Det bliver snart svært at vide, hvad der er rigtigt og hvad der er galt.

ERNA.

Ja, det er undertiden svært at vide.

PROFESSORINDEN.

For Mennesker uden Tro og uden Principer, ja. Men vi, som har et alvorligt Livssyn, vi er aldrig i Tvivl om, hvad der er det rette.

ERNA.

Nej, det er misundelsesværdigt.

PROFESSORINDEN.

Men Erna! Hvad er dog dette? Du er jo ikke Dig selv.

ERNA.

Jeg tror, jeg netop er ved at blive mig selv.

PROFESSORINDEN.

Blive Dig selv?

ERNA.

Var jeg mig selv, dengang jeg lod Dig baade tænke og føle og handle for mig?

PROFESSORINDEN.

Lod mig tænke og føle — — —

ERNA.

Ja, saadan ser jeg det nu. Aldrig faldt det Dig ind, at jeg dog ogsaa var et Menneske for mig selv, som maatte leve mit eget Liv. Du bestemte, hvad jeg havde Lyst til, Du afgjorde, hvem jeg holdt af. Og Du gjorde det med en saadan — en saadan Selvfølgelighed, at det tog Livet af enhver Indvending, før den endnu var bleven til.

PROFESSORINDEN.

Men Erna!

ERNA.

Ja, jeg ser anderledes paa saa meget nu. Jeg ser ogsaa, at jeg aldrig burde have taget Ejnar, og at Du gjorde Uret, dengang Du fik mig dertil.

PROFESSORINDEN.

Fik Dig dertil! Hvad er dog det for Snak? Du lærte jo selv at holde af ham, og Du holder mere af ham, end Du ved af.

ERNA.

Jeg lærte at holde af ham! Ja netop! lærte det — af Dig. Jeg husker saa tydeligt, hvordan alt blev lagt tilrette for mig i Stort som i Smaat. Om det saa var en saa ligegyldig og tilfældig Ting som den, at vore Navne begyndte med de samme Bogstaver, saa skulde jeg se et Fingerpeg deri. Naa, men jeg troede, jeg holdt af ham — det nægter jeg ikke — jeg vidste ikke bedre.

PROFESSORINDEN.

Husker Du, mens han var i Italien paa Stipendiet, hvor Du glædede Dig til — — —

ERNA.

Ja, jeg bildte mig ind, at jeg kom til at holde mere og mere af ham. Jeg lavede ham jo selv saadan, som jeg helst vilde have ham.

PROFESSORINDEN.

Hvormed har han da skuffet Dig?

ERNA.

Det er ikke ham. Det er mig selv. Da han kom hjem, var der saa meget, jeg ikke kunde faa til at passe. Det var derfor — for at faa Rede paa mig selv — at jeg gærne vilde lidt bort.

PROFESSORINDEN.

Men Dine Breve ovre fra Onkel Woller var jo saa fornøjede.

ERNA.

Ja, for jeg er gladere, naar jeg er borte fra ham.

Det ringer.

PROFESSORINDEN.

Stille! Det ringede.

ERNA.

Men det duer ikke, naar man netop skal leve sammen.

PROFESSORINDEN
lyttende.

Jeg haaber da ikke, det allerede er Gæster.

JENS
ind fra højre.

Godaften. Undskyld — — —

PROFESSORINDEN.

Hvem er det? Erna, lad os faa Lampen ind; det er jo bleven ganske mørkt.

ERNA
ud.

JENS.

Det er mig — Jens Woller.

PROFESSORINDEN.

Woller! Godaften, Woller. Jeg kendte Dem ikke. Her er saa mørkt. Tiden er løben fra os. Klokken er vist mange.

JENS.

Ja — det vil sige — nej — Klokken er ingenting. Jeg mener: ikke noget videre. Men — — — jeg skal ogsaa straks gaa.

PROFESSORINDEN.

Skal De ogsaa gaa?

JENS.

Ogsaa? Hvem skal ogsaa gaa?

PROFESSORINDEN.

De sagde jo, at De ogsaa skulde gaa.

JENS.

Sagde jeg „ogsaa"? Naa — ja, det gjorde jeg maaske ogsaa.

PROFESSORINDEN.

Ejnar gik nemlig for lidt siden.

JENS.

Ejnar, naa.

PROFESSORINDEN.

Var der noget, De vilde?

JENS.

Nej — det vil sige — jeg vilde bare spørge om — — men det haster ikke.

PROFESSORINDEN.

Spørge om hvad?

ERNA
ind med Lampen.

JENS.

Om Onkel Theodor var her.

PROFESSORINDEN.

Nej, men han kommer.

JENS.

Det tænkte jeg nok.

PROFESSORINDEN.

Saa hvis det er ham, De vil tale med, saa — — —

JENS.

Tusind Tak, men — — pyh! Det er frygtelig varmt.

PROFESSORINDEN.

Er her varmt? Det synes jeg ikke.

JENS.

Ude, mener jeg.

PROFESSORINDEN.

Ude! Det er seks Grader.

JENS.

Saa? Ja, jeg har ikke set paa Thermometret. Men det er jo ikke nogen — videre — høj — Temperatur.

PROFESSORINDEN.

Det synes jeg heller ikke. Kort Pause. Ja, De maa undskylde, jeg trækker mig lidt tilbage. Jeg har Et og Andet, som kræver — — —

JENS.

Gud bevar's!

PROFESSORINDEN.

De vil maaske passiare lidt med Erna imens?

JENS.

Nej mange Tak — — jeg mener — det vil jeg naturligvis gærne, men — — —

PROFESSORINDEN.

Ja, ja, De undskylder altsaa.

JENS.

Ja bevar's!

PROFESSORINDEN
ud.

JENS.

Peder Momme er her vel ikke?

ERNA.

Nej.

JENS.

Kommer han?

ERNA.

Det ved jeg ikke, Jens. Hvorfor er De saa forvirret?

JENS.

Ja, er det ikke mærkværdigt? Jeg kan ikke. Jeg kan sgu ikke.

ERNA.

Hvad kan De ikke?

JENS.

Klare mig overfor Deres Moder. Det er hendes Blik. Saasnart hun ser paa mig, vrøvler jeg.

ERNA.

Saa?

JENS.

Vrøvlede jeg maaske ikke?

ERNA.

Jo.

JENS.

Og jeg plejer dog ikke at vrøvle.

ERNA.

Ikke?

JENS.

Ialtfald ikke paa den Maade. Hvad skulde hun ogsaa herinde?

ERNA.

Nej, hør nu!

JENS.

Det er jo Professorens Stue.

ERNA.

Ikke mere. Moder har — — Standser.

JENS.

Hvadfornoget?

ERNA.

Fader har faaet det Værelse paa den anden Side af Gangen.

JENS.

Pulterkammeret?

ERNA.

Det er slet ikke noget Pulterkammer; det er et meget pænt lille Værelse.

JENS.

Pulterkammeret! Himmelske Retfærdighed! Og ikke destomindre gaar der endnu Mandfolk rundt paa denne Klode og begærer Kvinder tilægte. Gaa i Kloster, Erna!

ERNA.

Skulde jeg?

JENS.

Ubetinget.

ERNA.

Tror De ellers jeg gør en Mand ulykkelig?

JENS.

To. Mindst to — foreløbig.

ERNA.

Ak ja!

Det ringer.

JENS.

Ringede det ikke?

ERNA.

Jeg lagde ikke Mærke dertil.

JENS.

Ved De virkelig ikke, om Peder Momme kommer?

ERNA.

Jeg tror nok, han er bedt, men jeg ved ikke om han kommer.

JENS.

Hvorfor sørger De ikke for at vide saadan noget?

ERNA.

Ærlig talt, Jens, jeg er ligeglad.

JENS.

Ja, det kan De sagtens være.

SØREN
ind fra højre.

Godaften, Frk. Erna. Godaften, Jens. Til Erna: Jeg kommer noget tidligt.

ERNA.

Nej paa ingen Maade.

SØREN.

Jo jeg gør.

JENS.

Ja, det er meget heldigt, for jeg maa absolut tale med Dig. Det gaar rent ad Helvede til.

SØREN.

Hvilket?

ERNA.

Er det Hemmeligheder?

JENS.

Ja. Skønt — vent lidt. Jo flere i Komplottet des bedre. Erna, kan jeg stole paa Dem?

ERNA.

Hvad mener De?

JENS.

De vil ikke forraade mig?

ERNA.

Forraade Dem?

JENS.

Forraade en Ven — ikke sandt? Føj!

ERNA.

Jeg forstaar ikke et Ord.

JENS.

Nej; men det kan Søren bagefter forklare Dem. Til Søren: Har Du truffet Peder?

SØREN.

Momme?

JENS.

Ja.

SØREN.

Nej.

JENS.

Jeg heller ikke. Han har ikke vist sig, siden jeg smed ham ned ad Trapperne.

SØREN.

Det var da mærkværdigt!

JENS.

Bare ikke morsom, Søren. Han skulde jo have mødt igaaraftes til Prøven.

SØREN.

Hvilken Prøve?

JENS.

Det er sandt! Det er jo en Hemmelighed. Jeg skulde forresten have skrevet en højtidelig Invitation til Dig, men det har jeg skam ikke havt Tid til. Jeg har forresten ogsaa glemt det. Jeg har jo været paa Jagt hele Dagen.

ERNA.

Paa Jagt?

JENS.

Efter Peder. Det var jeg jo nødt til, da han ikke kom til Prøven.

ERNA.

Hvilken Prøve?

SØREN.

Det er en Hemmelighed.

JENS.

Ja, men det skal De nok faa at vide.

SØREN.

Hør Jens, jeg begynder at nære alvorlige Bekymringer for Din Forstand.

JENS.

Er Du gal?

SØREN.

Nej. Men Du gør næsten Indtryk af at være det.

JENS.

Kære Søren, dette er ikke Narrestreger.

SØREN.

Ikke?

JENS.

Nej. Og jeg har ikke Tid til at vente, mens Du øver Dig i at være vittig. Altsaa: Peder var ikke til at opdrive. Jeg tog Droske i Timevis og søgte ham overalt. Fik endogsaa opsporet hans Bedstemor. Han har virkelig en Bedstemor — ung og livskraftig, naturligvis. Men han selv — væk! Naa, saa opgav jeg ham og styrtede mig over Halfdan Pedersen. Kender Du noget til Skuespillere?

SØREN.

Nej.

JENS.

Hold Dig fra dem. De er umulige. Faar de ingen Roller, er det galt, og faar de Roller, er det ogsaa galt. Der har Halfdan i de sidste to —trehundrede Aar gaaet og vrinsket efter Roller. Endelig kommer jeg med en Rolle, en stor og

god og uhyre vigtig Rolle. Saa bliver Mennesket Gud døde mig fornærmet. Han vilde ikke profanere sin Kunst, han var ikke ved Balletten og optraadte ikke i Pantomimer. Men „forsaavidt“ han kunde tjene mig som Ven og ikke som Skuespiller osv. osv.

SØREN.

Og saa?

JENS.

Saa lod jeg ham vide, at det var en Døvstum, jeg skulde bruge, og ikke en Idiot; og derpaa kørte jeg ud til Palnatoke.

SØREN.

Naa — og han?

JENS.

Han stillede sig i en oldnordisk Positur og erklærede, at fordi jeg var en Smule længere og tykkere end han, maatte jeg ikke tro, jeg kunde byde ham, hvad det skulde være. Jeg slog ham ikke ihjel, og det finder jeg selv beundringsværdigt.

SØREN.

Men Du tilintetgjorde ham vel ved et bidende Svar?

JENS.

Hvad? Nej. Jeg blev saa arrig, at jeg ingenting kunde sige. Men nu maa jeg have fat i Peder! Tror De han kommer her iaften, hvad Erna?

ERNA.

Jeg ved det virkelig ikke; men jeg kan jo gaa og spørge Moder.

JENS.

Nej for Gud i Himlens Skyld! Men — — lad mig se —. Findes her noget Brevpapir?

ERNA.

Brevpapir? Ja — her er. Hen til Skrivebordet.

JENS.

To Ark — Tak! Og to Konvolutter. Mange Tak. Undskyld et Øjeblik.

ERNA.

Men — De skrev jo slet ingenting paa det Ark, De puttede i Konvolutten.

JENS.

Behøves heller ikke. Det er til mig selv. Bryd Jer bare ikke om mig. Lad som om jeg ikke var til.

ERNA
hen til Søren.

Hvad er det dog Jens har for?

SØREN.

Det er en Farce, han skal have spillet — til Benefice for sig selv. Og nu mangler han en Aktør til Hovedrollen.

ERNA.

Mon Jens nogensinde bliver rigtig voksen? Der er ikke Spor af Alvor i ham.

SØREN.

Hvor ved De nu det?

ERNA.

Ved det — — ja — —

SØREN.

Skal man absolut gaa med Alvoren udenpaa Frakken? Det troede jeg egentlig ikke De vilde forlange.

ERNA.

Udenpaa Frakken — —

Jens
ud tilhøjre.

SØREN.

Ja, ærlig talt, jeg synes Alvoren begynder at blive temmelig indbringende hertillands. Det frister let til Maskering. Nej, det, det gælder om, er at være brav. Og det er Jens.

ERNA.

De er ham vist en god Ven?

SØREN.

Det er ham, der var mig en god Ven, dengang — — dengang jeg trængte til en.

ERNA
ser op paa ham. Derpaa efter en Pause:

Sig mig, Søren Vang, — har De forandret Dem meget i disse to Aar?

SØREN.

Jeg? Det ved jeg ikke. Hvorfor?

ERNA.

Eller er det kun mig?

SØREN.

De har altsaa?

ERNA.

Jeg ser paa saa meget med andre Øjne.

SØREN.

Ogsaa paa mig?

ERNA.

Ja.

SØREN.

Mon De egentlig dengang saa paa mig med Deres egne Øjne?

ERNA.

Kun halvt med mine egne.

SØREN.

Og halvt med Deres Moders?

ERNA
nikker.

SØREN.

Og hun holdt ikke af mig.

ERNA.

Nej.

SØREN.
efter en kort Pause:

Naa — ja. Advare har man jo altid Lov til.

ERNA.

Siger De ogsaa det?

SØREN.

For holder to Mennesker virkelig af hinanden, saa nytter det ikke det mindste.

ERNA.

Tror De ikke?

SØREN.

Nej, for saa er der overhovedet ingenting, der nytter. Det er det herlige! Byg en Mur af Vedtægt og Moral, af Pligt og Hensyn og sund Fornuft, og sæt Dommerstand og Præsteskab og samtlige Tanter ovenpaa Muren til Forsvar for Prinsessen. Hvis Prinsen elsker — det vil sige: elsker hende — saa sætter han over Folk og Fæstning og det hele og mærker knapt, at han tog en Forhindring.

Saadan skulde det gøres. Prinsessen med store straalende Øjne fulde af Glæde og Angst, og Prinsen ung og stærk og sejerssikker paa sin springende Hest. Og rundt om ham tumler og trimler hele det pæne Selskab af Gudbevaresfolk, hele denne Bande Frivillige, der havde bygget Barrikaden af et halvdydigt Samfunds smaa Betænkeligheder. Saadan skulde det gøres! Saadan ser Amor triumphans ud — og ikke som en buttet Baby med en dresseret Løve og en rosenrød Popo.

ERNA

har rejst sig og gør Mine til at tale — men standser — vender sig og gaar langsomt mod Baggrunden.

SØREN.

Sig det, De vilde sige.

ERNA
vender sig.

Det, jeg ikke vilde sige?

SØREN.

Ja — sig det.

ERNA
ser paa ham — og ryster langsomt paa Hovedet.

SØREN.

Erna!

PROFESSORINDEN
ind.

Undskyld jeg har ladet Dem vente, men — — men — det er jo Hr. Vang! Jeg troede, det var Jens Woller.

SØREN.

Jens er lige gaaet.

PROFESSORINDEN.

Godaften, Hr. Vang. Til Erna. Er Ejnar ikke kommen tilbage?

ERNA.

Nej.

PROFESSORINDEN.

Ja, De kender vel min Datters Forlovede?

SØREN.

Kun ganske lidt.

PROFESSORINDEN.

Saa vil De have Fornøjelse af at lære ham nærmere at kende.

SØREN
bukker.

PROFESSORINDEN.

Der er Alvor i ham. Og det er ellers noget, man savner hos vor Tids Ungdom.

SØREN.

Jeg troede snarere, det var Humør, den manglede.

PROFESSORINDEN.

Humør! Nej, der tager De virkelig fejl. Synes De for Eksempel, at Jens Woller mangler Humør?

SØREN.

Nej — heldigvis. Men han er jo ogsaa af en ældre Aargang.

PROFESSORINDEN.

Og saa er han saa dygtig.

SØREN.

Jens?

PROFESSORINDEN.

Ejnar. Han var kun femogtyve Aar, da han fik den store Guldmedalje.

SØREN.

Ja — det er jo i den Alder, man gør saadan noget.

PROFESSORINDEN.

Gør saadan noget?

SØREN.

Ja — jeg mener — det — — det forudsætter en vis Beskedenhed at indlade sig paa den Slags Ting, som let gaar af En senere hen.

PROFESSORINDEN.

Beskedenhed! Det var da en mærkelig Opfattelse!

SØREN.

Men er han dygtig, er det jo godt. Det er ingen Skade til, at her bliver bygget lidt mere, som duer — eller rettere sagt: lidt mindre, som ikke duer.

LYNGE
ind fra venstre.

Godaften, Vang.

SØREN.

Godaften, Hr. Professor.

PROFESSORINDEN.

Jamen De slipper ikke for at forklare, hvad De mente med Deres Beskedenhed. De maa dog indrømme, at — — trænger Søren op i en Krog og belejrer ham der ivrigt gestikulerende.

ERNA.

Kommer Peder Momme, Far?

LYNGE.

Det antager jeg.

JENS
ind fra højre.

Godaften igen.

LYNGE.

Godaften, lille Woller. Naa, hvordan gaar det?

JENS.

Jo Tak. Nu gaar det ligesom lidt bedre.

ERNA
sagte.

Momme kommer.

JENS.

Ja Tak. Nu har jeg assureret.

LYNGE.

Bedre, siger De. Har De ikke havt det godt?

JENS.

Godt? Naa — nej — jeg har havt saadan en underlig Uro over mig hele Dagen.

LYNGE.

Det er Feber. De skulde tage noget for det.
Fjærner sig.

JENS.

Det har jeg ogsaa gjort.

ERNA.

Hvad har De taget?

JENS.

Jeg har taget to Bybude.

ERNA
ler.

Hør, Jens, hvad er det dog, De har for?

JENS.

Har Søren ikke fortalt Dem det?

ERNA.

Nej.

JENS.

Han blev maaske arresteret straks, da jeg var gaaet?

ERNA.

Arresteret?

JENS.

Slipper Søren ud af den Krog i den første halve Time, saa tror jeg ikke der er den Ting i Verden, som han ikke magter.

ERNA.

De skal værs'god tale med Respekt om Moder.

JENS.

Respekt! Jeg forsikrer Dem for, Erna, at er der noget Menneske paa denne Side af Ækvator, som jeg har Respekt for — saa er det Deres Moder. Til Prof. Lynge, som nærmer sig: Det er Professorinden, vi taler om. Jeg siger, jeg ved ingen, jeg har saadan en Respekt for.

LYNGE.

Hun er ogsaa sjælden.

JENS.

Sjælden — ja. For sig. Gud være lovet!

LYNGE.

Ja, De vil have godt af at høre hendes Mening om den Liste, de har lavet sammen, de unge Opponenter.

JENS
for sig.

Vorherre bevar's!

LYNGE.

Min Kone ser skarpt. Hun har et Blik, som — — som — —

JENS.

Som en Løvetæmmer.

LYNGE.

Hvadfornoget?

JENS.

Som en Ørn, mente jeg.

LYNGE
krænket.

Som gennemskuer Menneskene og ser deres Bevæggrunde. Fjærner sig.

JENS
til Erna:

Jeg er aldrig videre heldig her i Familien.

ERNA.

De er ogsaa for kaad, Jens. Og saa er det, somom det for Dem bare kom an paa at være kvik i Repliken. Bare kvik — kvik for enhver Pris.

JENS.

Mange Tak.

ERNA.

Ja, bliv ikke vred.

Godsejer WOLLER
ind fra højre.

Fine Professor, ærbødigste Tjener. Til Professorinden. Energiske Husfrue — Hun bemærker ham ikke for lutter Ivrighed. Fine Værtinde!

PROFESSORINDEN
en passant.

Godaften, kære Woller. Disputerer videre.

WOLLER.

Lad Dem ikke forstyrre — ikke forstyrre — i Sandhedens Forkyndelse. Hilser med Haanden til Søren. Godaften, celebre unge Ven. Sig ikke imod — bare ikke imod. Fører til intet.

PROFESSORINDEN.

Lad De bare os i Fred.

WOLLER.

Fred! — Meget vel. Vi kalder det Fred. Til Jens: Kære Nevø, vor Gunst tilforn! Og der har vi vor lille Erna, vor lille Charmeuse.

ERNA.

Godaften, Onkel. Lidt efter ud tilvenstre, men vender senere tilbage.

LYNGE.

Naa, Woller, hvad har De saa oplevet idag?

WOLLER.

Jeg har oplevet mangfoldige Ting, ærede Ven, mangfoldige Ting. Men det mærkeligste oplevede jeg lige nu, da jeg kom.

LYNGE.

Saa? Hvad var det?

WOLLER.

Jeg blev — anholdt i Deres Gadedør.

LYNGE.

Anholdt?

WOLLER.

Jeg kalder det anholdt, ja. Af to Mænd i hvide Klædebon — saakaldte Bybude — der foreslog mig, at jeg skulde hedde Momme.

LYNGE.

Det var da mærkværdigt!

WOLLER.

Ikke sandt? Ret besynderligt.

JENS.

Ganske ubegribeligt! Men det er den Slags Ting, som det slet ikke kan nytte at spekulere over. Man spekulerer sig bare tosset.

LYNGE
til Woller:

Momme, siger De? Jeg venter en ung Mand, som — — —

JENS.

Og hvorfor skal man anstrænge sin Hjærne med saadant noget? Der er en Tilbøjelighed i Tiden til at beskæftige sig med alt, hvad der smager af Mystik, som — — som er — — som er mig imod. Det er sygeligt — det er usundt — det — — det skal man lade være med. Ikke sandt, Søren?

SØREN.

Hvadbehager?

JENS.

Vi taler om Tidens sygelige Hang til Mystik. Man møder den jo overalt — i Kunsten — i Litteraturen — — ikke sandt, Fru Professorinde?

PROFESSORINDEN.

Jeg staar netop og forklarer Hr. Vang, hvad der bør være Kunstens Indhold og Maal.

JENS.

N — naa!

PROFESSORINDEN.

Hr. Vang har den mærkelige Ide, at man bare skal gøre, hvad man har Lyst lil.

SØREN.

I Kunsten, ja.

PROFESSORINDEN.

Det vilde set net ud, hvis vi alle hyldede det Princip.

SØREN.

Det er ikke noget Princip. Jeg kan blot ikke begribe, hvad man ellers skulde gøre.

PROFESSORINDEN.

Det viser bedst, unge Hr. Vang, at De endnu har saare meget at lære. Fjærner sig.

WOLLER.

De har sagt Damen imod, dumdristige Yngling, og ikke lyttet til den erfarne Krigers Raad.

SØREN.

Nej — jeg har været dum.

WOLLER.

Damen er ikke let at disputere med.

SØREN.

Nej, Damen er meget vanskelig at disputere med. Hun aner ikke, naar hun er gendrevet. Til Jens: Tak, fordi Du reddede mig.

JENS.

Selv Tak, min Ven.

LYNGE,
der har talt afsides med sin Kone, kommer frem med hende.

Ganske som Du vil, naturligvis.

PROFESSORINDEN.

Det var da vel Ejnars Mening at komme tilbage, før vi skulde spise?

LYNGE.

Ja selvfølgelig.

PROFESSORINDEN.

Og Momme har svaret Ja?

LYNGE.

Han har ikke svaret Nej; det skrev jeg, at han skulde, hvis han ikke kom.

PROFESSORINDEN.

Ja saa venter vi lidt endnu. Er De sulten, Woller?

JENS.

Ja, jeg har en herlig Appetit. Jeg har havt saa travlt idag, at jeg knapt har faaet Tid til at — — Om Forladelse! Det var maaske ikke mig?

PROFESSORINDEN.

Nej, det var rigtignok Deres Onkel.

LYNGE
til Jens:

Er det Syndefaldet, der giver Dem saa meget at bestille?

JENS.

Syndefaldet? Naa — ja, det er Syndefaldet.

LYNGE
til Søren:

Jeg saa idag en Gengivelse af det Billede, De vækker saadan en Opsigt med paa Salonen. Maler man nu saadan i London?

SØREN
med et Smil.

Jeg maler saadan.

PROFESSORINDEN.

Hvorfor tog De egentlig til London, Hr. Vang, og ikke til Paris?

SØREN.

Fordi jeg havde mere Lyst dertil.

PROFESSORINDEN.

Nej, svar nu alvorligt.

SØREN.

Det var virkelig Grunden.

PROFESSORINDEN
lidt stødt.

Ja ja.

SØREN.

Hvis jeg for en Menneskealder siden var taget til Paris, vilde Professorinden vist have spurgt, hvorfor jeg ikke tog til Rom.

PROFESSORINDEN
affærdigende.

For en Menneskealder siden var De jo ikke født.

EJNAR
ind fra højre.

Godaften.

PROFESSORINDEN.

Naa endelig! Det var rart, Du kom.

EJNAR.

Ja, undskyld — jeg blev opholdt.

PROFESSORINDEN.

Du kender jo Hr. Vang?

EJNAR.

Ja — vi har truffet hinanden i sin Tid. De hilser paa hinanden.

WOLLER.

Fine Bygmester — ærbødigste Tjener.

EJNAR.

Godaften, Hr. Godsejer. Til de andre: Sig mig, er Momme her ikke?

LYNGE.

Nej, den gode Momme lader vente paa sig.

PROFESSORINDEN.

Jamen nu venter vi ikke længere.

Ud i Baggrunden.

EJNAR.

Jeg blev nemlig standset hernede af to Bybude, der spurgte, om jeg var Hr. Momme.

WOLLER.

Ogsaa De? Ogsaa De?

LYNGE.

Af to Bybude, siger Du?

EJNAR.

Ja. De havde et Brev, de skulde aflevere til Momme.

LYNGE.

Det er virkelig højst besynderligt.

WOLLER.

Ikke sandt? Ikke sandt?

JENS.

Jeg tror, jeg springer ned og ser, hvad det er for noget.

LYNGE.

Nej vist ej. Ejnar kan jo gaa ned og faa det Brev. Momme kommer jo her.

JENS.

Nej, det skal De ikke lade Ejnar gøre. Til Ejnar: Det skal Du ikke, Ejnar.

LYNGE.

Hvorfor ikke?

JENS.

Nej, man skal ikke saadan — saadan — — blande sig i — — det skal man ikke. Det skal man lade være med.

LYNGE.

Jamen jeg vil ikke have de Bybude til at staa og blokere min Gadedør.

JENS.

Man kan jo dog slippe igennem.

EN PIGE
ind fra højre

Der var et Bybud — —

LYNGE.

Hvad var der?

PIGEN.

Et Bybud — —

WOLLER.

Mere Bybud! Til Lynge: Hør ved De hvad, jeg er en Ven af moderate Løjer, men — — —

PIGEN.

Han havde et Brev til — — —

LYNGE.

Til Hr. Momme.

PIGEN.

Nej, til Hr. Woller.

WOLLER.

Woller — det er mig.

JENS.

Nej, det er mig. Tager Brevet. Ja, det er mig. Du hedder jo ikke Jens.

WOLLER.

Det gør jeg ikke, nej, det gør jeg ikke.

PIGEN
ud.

JENS.

Undskyld! Bryder Brevet. Det var meget uheldigt. Jeg bliver nødt til at gaa straks.

LYNGE.

Gaa?

JENS.

Ja — desværre. Jeg — — —

LYNGE.

Nu skal vi lige tilbords.

JENS.

Ja, det er frygtelig ærgerligt. Men det er en Ven af mig, som — — — som — — —

WOLLER.

Som hvad? som hvad?

JENS.

Ja — Brevet er saa underligt. Han er aabenbart ikke sig selv. Jeg kan ikke forsvare at lade ham vente. Man ved aldrig, hvad der kan ske. Farvel, Hr. Professor. Maa jeg bede Dem hilse Fruen?

LYNGE.

Ja, ja, naar det maa være — —

JENS.

Og Tak for iaften. Det var forfærdelig kedeligt. At jeg maatte gaa, mener jeg. Farvel.

Ud tilhøjre.

LYNGE.

Jeg synes, den gode Jens Woller var noget underlig iaften.

WOLLER.

En Kende besynderlig, ja.

LYNGE.

Skulde det monstro være det Valg, der gør ham saa konfus? Eller maaske hans Orkester? Hvad mener De, Vang?

SØREN

der har talt med Erna.

Om hvad?

LYNGE.

Det er Jens Woller, vi taler om — taler videre med Søren i Baggrunden.

EJNAR
til Erna, der kommer hen til ham:

Naa, vil Du ogsaa værdige mig et Par Ord?

ERNA.

Værdige Dig — —?

EJNAR.

Ja hidtil synes det, somom kun Vang har eksisteret for Dig.

ERNA.

Du er jo lige kommen.

EJNAR.

Jeg kan ikke lide den Maade, hvorpaa han ser paa Dig. Og saa trækker I Jer hen i en Krog.

ERNA.

Sig nu ikke mere, Ejnar.

EJNAR.

Han er den, Du sidst af alle burde vise særlig Opmærksomhed.

ERNA
vender sig fra ham.

PROFESSORINDEN
ind.

Er Momme ikke kommet endnu?

LYNGE.

Nej. Derimod er Jens Woller gaaet.

PROFESSORINDEN.

Gaaet?

WOLLER.

Der kom et Brev, som kaldte ham bort, min Naadige.

LYNGE.

Han bad mig hilse.

PROFESSORINDEN.

Det er da en mærkværdig Maade, han farer ud og ind paa. Ja, saa vil jeg ialtfald lade den ene Kuvert tage bort. Ud i Baggrunden.

SØREN
til Ejnar.

Kan jeg træffe Dem engang imorgen? Jeg vilde gerne tale med Dem.

EJNAR.

De kan jo tale med mig her.

SØREN.

Det kan jeg ikke godt.

EJNAR.

Ja, min Tid er saa optaget, saa jeg ved ikke, naar jeg kan være til Deres Tjeneste.

SØREN.

Skal det sige, at De ikke vil tale med mig?

EJNAR.

Jeg indser ikke, at De kan have noget at sige mig, som De ikke kan sige mig her.

PROFESSORINDEN
ind.

Ja, mine Herrer, nu er Maden paa Bordet.

SØREN.

Vil De følges med mig, Frk. Erna?

PROFESSORINDEN.

Man mærker, De har været længe borte, Hr. Vang. Herhjemme er det endnu Skik, at Forlovede har hinanden tilbords.

SØREN.

Saa viger jeg Pladsen — foreløbig.

PROFESSORINDEN.

Foreløbig? Naa — De mener til Erna og Ejnar er blevne gifte.

LYNGE
til Woller:

Ja, kære Ven, De vil maaske tage — — —

ERNA
tager hans Arm.

Mig. Ikke sandt, Onkel?

WOLLER.

Det vil jeg, lille Diablesse, det vil jeg.

SØREN
til Ejnar — halvhøjt:

Jeg mente ikke det, Fru Lynge sagde.

EJNAR.

Er De forrykt?

PROFESSORINDEN.

Ja, saa kommer De til at gaa med mig, Hr. Vang.

LYNGE
til Ejnar:

Og saa kan vi to nok slaa vore Pjalter sammen.

Alle ind i Spisestuen.

— Tæppet —

TREDIE AKT.

Formiddag. Jens Wollers Atelier.

Dora og Søren ifærd med at dække Frokostbord.

DORA.

Hvordan havde De det ellers igaar hos Professorens?

SØREN.

Jeg klager ikke.

DORA.

Var Professorinden elskværdig?

SØREN.

Professorinden var nærmest anstrængende.

DORA.

Og Professoren?

SØREN.

Han var snarere anstrængt — ialtfald hen paa Aftenen. Jeg tror, Selskabet var lidt af en Valgmanøvre, som mislykkedes.

DORA.

Jens var nok ikke ganske heldig?

SØREN.

Nej, det var nær gaaet galt med hans Bybude. De anfaldt jo samvittighedsfuldt samtlige Gæster, efterhaanden som de kom.

DORA.

Var der mange?

SØREN.

Nej. Men det Par Stykker, der var, blev uden Barmhjærtighed interviewede i Gadedøren.

DORA.

Jens er nu ogsaa saa kaad.

SØREN.

Heldigvis, ja. Vi har saamænd Alvorsmasker nok.

DORA.

Ja — jeg kan jo heller ikke staa for ham.

SØREN.

De holder meget af ham?

DORA.

Ja.

SØREN.

Han holder ogsaa af Dem.

DORA.

Ja — han holder nok af mig — men ikke nok.

SØREN.

Nok — men ikke nok?

DORA.

Men Dem holder han af.

SØREN.

Jeg synes, at De og Jens passer saa godt sammen.

DORA.

Det synes jeg ogsaa. Men — —

SØREN.

Men hvad?

DORA.

Jens har det Princip, at en Kunstner ikke skal gifte sig.

SØREN.

Naa saa Jens har Principer?

DORA.

Og saa ved han, jeg er hans, naar han vil. Det er Ulykken.

SØREN.

Ja det er meget værre end Principet. Der mangler jo en Kuvert!

DORA.

Nej. Jens og hans Onkel, Momme og De — det er fire.

SØREN.

Og De selv!

DORA.

Jeg skal ikke med. Det banker. Kom!

WOLLER
ind.

Pardon! Ærbødigste Tjener. Til Søren: Vor berømte Landsmand befinder sig vel?

SØREN.

Jo Tak.

WOLLER
hilser paa Dora.

Ubekendte Skønne!

SØREN
præsenterer.

Godsejer Woller — Frk. Dora — — Dora — —

DORA.

Jensen.

SØREN.

En Veninde af Jens. Og af mig.

DORA
sagte til Søren:

Tak.

WOLLER.

Og bemeldte Jens?

SØREN.

Er ikke tilstede i Øjeblikket.

DORA.

Men han kommer snart.

WOLLER.

Samme os elskelige Nevø har tilstillet mig et Brev og stævnet mig hid Klokken tolv. Det passer mig ikke saa aldeles overvældende godt — hvilket jeg kom for at berette.

DORA.

Det var da kedeligt! Deres Brodersøn har saadan glædet sig til den lille Frokost.

WOLLER.

Han vilde depensere en Frokost paa mig?

DORA.

Vi gaar netop her og laver til.

WOLLER.

De gaar og laver til, charmante unge Dame? Det gør i Sandhed Indtryk paa mig.

DORA.

Og Jens vil blive forfærdelig ked af det, hvis — — —

WOLLER.

Det gør en Smule mindre Indtryk paa mig.

DORA.

Godsejeren kan vist nok blive?

WOLLER.

Blive! Nej.

DORA.

Men kan De ikke gaa og komme igen?

WOLLER.

Gaa! Jo.

DORA.

Og komme igen. Kan De ikke?

WOLLER.

Jeg kan simpelthen ikke lade være, besnærende unge Væsen, naar De ser saadan paa mig.

DORA.

Bravo! Bravo! Det var udmærket! Hen til Bordet.

WOLLER
til Søren:

Men det er jo en charmant lille Skabning!

SØREN.

Ikke sandt?

WOLLER.

Charmant, charmant! Den unge Dame ofrer sig for Kunsten?

SØREN
med et Smil.

Ja — det kan man jo godt kalde det.

WOLLER.

Maler?

SØREN.

Nej — —

WOLLER.

Hugger altsaa?

SØREN.

Jeg tror egentlig heller ikke, hun hugger — —

WOLLER.

Ja ja, modellerer — eller hvad De nu vil. Har De set noget af hende?

SØREN.

N—nej — — ikke noget videre — — men jeg er jo nylig — — —

WOLLER.

Naturligvis! De har ingenting set. Men Jens, min fede Nevø?

SØREN.

Ja, han har maaske nok — — —

WOLLER.

Det kan De tro. Det kan De tro. Til Dora: Hvor denne Huslighed klæder Dem, unge Sculpteuse.

DORA
sagte til Søren:

Hvad er det, han kalder mig?

SØREN.

Det er Fransk.

WOLLER.

Magnifict!

DORA.

Aa — nang parlong ply.

WOLLER.

N'en parlons plus — ja ja! Saa iler jeg bort for snart at vende tilbage — trodsende Varmen. Det er nemlig varmt idag, mærkværdig varmt.

DORA.

Aa, det er en Skam, jeg ikke har budt Godsejeren noget at drikke. Vil De ikke have et Glas Sodavand?

WOLLER.

Sodavand! De byder Deres Tjener Sodavand — fine Hebe, bedaarende Hebe?

DORA.

Eller Øl?

WOLLER.

Nej nej! Sodavand er godt! Men — lad det være en Flaske — en Flaske, som knalder.

DORA.

Som knalder?

WOLLER.

Som knalder, ja. Ikke en af disse vederstyggelige Sifons.

DORA.

Hvorfor er de vederstyggelige?

WOLLER.

Hvorfor, min Naadige, hvorfor? Fordi man trykker, og det siger „Knik“, men der kommer ingenting! Man trykker igen, igen „Knik“ og igen ingenting! Saa trykker man med hele Raseriets Energi: Skvat! Der sidder det altsammen oppe paa Døren; det er det rørende, det er det rørende!

DORA
leende.

Ja vi har nu ikke andet end vederstyggelige

Sifoner, men jeg skal nok skænke, saa det ikke kommer til at sidde paa Døren. Skænker.

WOLLER.

Mangfoldig Tak, fine Lille, mangfoldig Tak. Drikker. Ah! særdeles forfriskende. Ja — saa paa Gensyn. Fine Maler — fine Hebe — a bientot!

DORA.

Ja — jeg er her vist ikke, naar Godsejeren kommer tilbage.

WOLLER.

Er her ikke? Hvorledes?

SØREN.

Ja, jeg synes ogsaa, Frk. Dora bør være med.

WOLLER.

Upaatvivleligt! Aldeles upaatvivleligt! Hvad Undskyldning giver den rare lille Dame?

DORA.

Den, at hun ikke er bedt.

WOLLER.

Ikke bedt? Umuligt! Utænkeligt! Min gode Nevø skulde lade en Veninde berede et Gæstebud og ikke bede hende selv til Gæst? Utænkeligt! Jeg vil ikke tro det. Sig ham det. Og endnu mindre tolerere det. Sig ham det. Altsaa: Au revoir. Ud.

DORA.

Men han er jo kær, den Gamle, forfærdelig kær!

SØREN.

Der gjorde De en Erobring.

DORA.

Saa kommer jeg alligevel med.

SØREN.

Der kan De se, hvad jeg sagde.

DORA.

Hvad sagde De?

SØREN.

Jeg sagde, at der manglede en Kuvert.

DORA.

Det bliver Sjov! Jens mente ikke, det kunde gaa an.

SØREN.

Hvorfor ikke?

DORA.

Aa — jeg ved ikke. Jeg er jo ikke saadan — — saadan — — —

SØREN.

De er god, som De er.

DORA.

Tak — det er De selv.

JENS

ind, fulgt af to Bybude, alle tre belæssede med Smaapakker.

Puh! Sikken en Varme!

SØREN og DORA

ler.

JENS.

Hvad er det, der er saa morsomt?

DORA.

Det er Dig.

SØREN.

Og Dine Adjutanter. Er det de samme, der var jourhavende igaar?

JENS.

Vær nu ikke vittigere end Du kan overkomme, lille Søren. Skil mig hellere af med Delikatesserne.

DORA.

Jeg skal med, Jens.

JENS.

Med? Med hvad?

DORA.

Med til Frokosten.

JENS.

Skal Du det? Er det Søren, der har inviteret Dig?

DORA.

Nej, det er Onkel Theodor.

JENS.

Onkel Theodor! Har han været her?

DORA.

For at sige, at han ikke kunde komme, ja.

JENS.

Naa, og saa skulde Du vikariere for ham?

DORA.

Hvadfornoget?

SØREN.

Han kommer alligevel.

DORA.

Men han vilde have mig med.

JENS.

Sikken en Sybarit!

ET BYBUD.

Undskyld, Herre — —

JENS.

Hvad Fanden! Er I her endnu?

BYBUDET.

Det var fyrretyve Øre.

DET ANDET BYBUD.

Til hver.

JENS
giver ham en Krone.

Værs'god. Her er et Stykke ædelt Metal til Deling.

BYBUDET.

Mange Tak, Herre.

JENS.

Forsvind saa.

BYBUDENE.

Farvel og Tak. Begge ud.

JENS.

Lad os saa faa Herlighederne afslørede. Pakker ud. Hummer!

DORA.

Skinke!

SØREN.

Gaaseleverpostej!

DORA.

Pølse!

JENS.

Død og Pølse!

DORA.

Hvad er der?

JENS.

Der er ingen Cigarer. Farvel!

DORA.

Skal jeg ikke?

JENS.

Nej, men hør — spring hen paa Torvet og køb nogle Blomster — saa er Du rar. Ud.

DORA.

Saa maa De imens lægge disse Ting paa de smaa Tallerkener.

SØREN.

Hvor er de smaa Tallerkener?

DORA,

idet hun gaar op i det lille Værelse for at hente Trøje og Hat:

Henne i Hjørnet — i Skabet.

SØREN

søgende.

Der er ingen Tallerkener.

DORA

ned.

Mandfolk kan heller aldrig finde noget. Tager Tallerkenerne. Hvad kalder De det der?

SØREN.

Det kalder jeg Tallerkener.

DORA.

Det gør jeg ogsaa. Farvel!

EJNAR LANGE

viser sig i Døren, idet Dora aabner den.

Goddag. Er Woller hjemme?

DORA.

Han gik lige i dette Øjeblik. Men han kommer straks igen — hvis De vil vente. Ud.

EJNAR

gaar ind — men standser, da han opdager Søren.

SØREN.

Det var vel ikke mig, De søgte?

EJNAR.

Nej. Vender sig og gaar mod Døren.

SØREN.

Bliv nu hellere, da De dog er her, og hør, hvad jeg har at sige Dem.

EJNAR.

Den Udtalelse, De kom med igaar, var tilstrækkelig. Jeg bryder mig ikke om at høre mere.

SØREN.

Naa ja — det kom noget pludseligt — noget brutalt maaske. Men De nægtede mig en Samtale, og saa — — —

EJNAR.

Det berettigede Dem ikke til at optræde, som De gjorde.

SØREN.

Det gjorde det rimeligvis ikke — og jeg skal gærne gøre Dem en Undskyldning for min ukorrekte Optræden, hvis vi saa kan komme videre.

EJNAR.

Videre? Jeg ved ikke, hvor De vil hen.

SØREN.

Det er det, jeg vil sige Dem. Jeg har holdt af Frk. Erna, før De lærte hende at kende — —

EJNAR.

Derfor burde De undgaa hende nu istedetfor at vise hende en Opmærksomhed, der er dobbelt upassende, da De ved, at hun tilhører en anden.

SØREN.

Tilhører en anden. Det er det, jeg ikke tror, hun gør. Og jeg holder af hende endnu.

EJNAR.

Er De fra Forstanden, Menneske?

SØREN
bestandig rolig.

Tilhører Erna virkelig Dem, saa behøver De jo ikke at være bange for mig. Men tilhører hun mig — saa tager jeg hende. Det var det, jeg vilde sige Dem.

EJNAR
med sammenbidte Tænder:

Bandit! Aabner Døren.

JENS
ind i det samme.

Goddag, Lange.

EJNAR.

Lad mig komme frem! Ud.

JENS.

Halløj! Til Søren: Hvad er her gaaet for sig?

SØREN
trækker paa Skuldrene.

JENS.

Han saa jo ud som den skinbarlige Dynamit.

Hen til Bordet. Gudskelov! I har dog skaanet Porcellænet. Hvad vilde han?

SØREN.

Véd det ikke. Tale med Dig, antager jeg.

JENS.

Ja — med Dig var det vel ikke.

SØREN.

Nej. Men det blev det.

JENS.

Et Opgør — hvad?

SØREN.

En Krigserklæring.

JENS.

Fra ham?

SØREN.

Fra mig.

JENS.

Du er noget hurtig i Vendingen, Søren. Pas paa, Du ikke sætter vore nationale Ejendommeligheder overstyr — som Professoren siger.

SØREN
smiler — og gaar hen til Bordet.

JENS.

Ja det er skam sandt! Vi maa hænge i og faa dette i Orden.

SØREN.

Er Momme i Orden? For det er da det vigtigste.

JENS.

Peder! Ja Død og Pine! Ser paa Uret. Han skulde være her nu. Jo, han er i Orden. Men han var dyr.

SØREN.

Hvad vil det sige?

JENS.

For det første maatte jeg give ham en flot Souper igaaraftes, fordi han blev snydt for Professorindens Frikadeller. Og til at spise kan han saamænd bruge sin Mund trods nogen. Dernæst maatte jeg — mod Sikkerhed ganske vist i hans udødelige Bedstemoder — — — — Det banker. Kom!

PEDER MOMME
ind.

JENS.

Naa der er Du!

SØREN.

Goddag, Momme.

JENS.

Hvordan gaar det? Du ser saa underlig ud. Peder tier. Du har vel forspist Dig igaaraftes, Din Ædedolk, hvad? Tal dog for Fanden! Forestillingen er ikke begyndt endnu.

PEDER.

Jeg kan ikke — —

JENS.

Kan Du ikke tale? Ja, det er jo forresten udmærket — naar det bare holder.

PEDER.

Jeg kan ikke — nu da jeg har tænkt nærmere derover — bekvemme mig til at — — —

JENS.

Hvadfornoget? Bekvemme Dig? Du lovede udtrykkeligt, at — —

PEDER.

Jeg lovede at agere døvstum, ja, fordi jeg syntes, det var Synd, at Din Onkel skulde opdage, hvor skammeligt Du har ført ham bag Lyset — —

JENS
til Søren:

Er det ikke rørende?

PEDER.

Men jeg vil ikke være med til at narre ham, hvor det ikke behøves.

JENS.

Ikke behøves? Hvad skal det sige?

PEDER.

Det er jo hans Mening, at en Del af Tillægsbevillingen skal gaa til den Døvstumme? Ikke sandt?

JENS.

Naa — og saa?

PEDER.

Paa det Punkt vil jeg ialtfald ikke være med til at bedrage ham.

JENS.

Nej, Du er dog den mest udspekulerede Hykler, jeg nogensinde har oplevet. Gud give, det var et Kadaver, jeg skulde bruge, og ikke en Døvstum! Saa slog jeg Dig ihjel paa Stedet.

PEDER
tier.

JENS.

Blodsuger! Vampyr! Professional!

PEDER.

Er det Din Mening at fornærme mig?

JENS.

Ja, det ved Gud det er!

PEDER
vil gaa.

JENS.

Hov! Hvor skal Du hen? Bliv nu og vær rimelig, Peder.

PEDER.

Du ved ikke, hvad det koster mig at tie stille.

JENS.

Da ved jeg saagu, hvad det koster mig at faa Dig til det.

PEDER.

Gaar Du saa ind paa, at Halvdelen — —

JENS.

Ja for Fanden! Jeg gaar ind paa alt! Men bagefter melder jeg Dig til Politiet for Pengeafpresning.

SØREN
der har syslet med Bordet.

Findes her ingen Proptrækker?

JENS.

Jo — i Skabet.

DORA
ind med Blomster.

Se her! Goddag Momme. Se! Er de ikke pragtfulde? Allesammen for en Krone.

JENS.

Ja det var ret! Der maa sgu spares nu.

SØREN,
der forgæves har undersøgt Skabet:

Jamen en Proptrækker kommer Du skam til at spendere.

JENS.

Hvor er Proptrækkeren, Dora?

DORA.

Den knækkede Du jo selv iforgaars.

JENS
til Søren:

Herregud, saa stik hen og køb en hos en Isenkræmmer. Vær ikke saa upraktisk.

DORA.
til Jens:

Og stik Du ned og byt disse Sifoner.

JENS.

Byt! Hvorfor?

DORA.

Onkel Theodor kan ikke lide dem. Han vil ha' Flasker, som knalder.

JENS.

Hvad vil han?

DORA.

Gør nu blot, som jeg siger, og vær ikke saa upraktisk.

JENS
tager Sifonerne — til Søren:

Er det ikke det, jeg siger? Man skulde tro, vi var gifte — saadan som hun taler til mig.
Ud tilligemed Søren.

DORA.

Naa, Momme! Nu gælder det at holde Ørene stive og Munden i Laas. Tror De, De kan?

PEDER.

Ja—a.

DORA.

Det skulde ikke undre mig, om De netop nu fik ind at snakke paa. Saadan er Menneskene. Hjælp mig de Stole hen. Se saa! Nu gaar jeg op og gør mig lidt dejlig. Jer ser vist ud som en Ugle i Hovedet. Op i det lille Værelse.

PEDER

sjokker lidt om — kigger paa Bordet, og sætter sig saa til at klimpre paa Klaveret.

GODSEJER WOLLER

ind — efter at have banket, hvad Peder ikke har lagt Mærke til.

Min Herre!

PEDER

springer op.

WOLLER.

Lad Dem ikke forstyrre. Jeg ved ikke om — — — det var min Nevø, — Hr. Jens Woller.

PEDER

tier — pudser Næsen — og ser dum ud.

WOLLER.

Det skulde da ikke — —? Jo naturligvis er det ham! Vor stakkels Ven. Begynder at tale Fingersprog til Peder.

PEDER

ser ulykkelig og dum ud — men tier.

WOLLER

bruger Fingrene endnu ivrigere, idet han gaar frem imod Peder.

PEDER

viger tilbage, raadvild og elendig, og gør tilsidst i Fortvivlelse nogle Gebærder med Fingrene.

WOLLER

forbavset.

Hvad er det?

PEDER

spræller igen med Fingrene.

WOLLER.

Men hvad er dog det for noget Krims-krams? Vil han gøre Nar af mig?

JENS
ind med nogle Flasker Sodavand.

Aa Goddag, Onkel Theodor, og velkommen!

WOLLER.

Hvad er det for noget Snak?

JENS
ængstelig.

Hvad mener Du?

WOLLER.

Der er ikke Mening skabt i det, Mennesket siger.

JENS
forskrækket.

Siger! Han siger da ikke — — —?

WOLLER.

Jeg spørger ham — — spørger ham om han — — —

JENS.

Jamen — han er jo døv.

WOLLER.

Og saa gør han nogle Flik-flak med Fingrene — —

JENS
lettet.

Ja—a! Det er Fingersprog. Nikker anerkendende til Peder.

WOLLER.

Er det Fingersprog?

JENS.

Ja. Det er Fingersprog.

WOLLER.

Det var som Fanden! Hvilket Fingersprog er det?

JENS.

Hvilket?

WOLLER.

Vil Du lære mig Fingersprog?

JENS.

Jeg? Nej — det kunde ikke falde mig ind. Jeg — jeg kan det ikke selv.

WOLLER.

Men det kan jeg.

JENS.

Kan Du?

WOLLER.

Det kan jeg, ja, det kan jeg.

JENS.

Det var da mærkværdigt!

WOLLER.

Jeg finder det nok saa mærkværdigt, at Mennesket der ikke kan det.

JENS.

Hvor har Du dog lært det?

WOLLER.

Jeg talte det med min stakkels Dreng.

JENS.

Naa—aa!

WOLLER.

Men hvorledes taler Du og den dér sammen?

JENS.

Vi? Aa — vi taler saagodt som ikke sammen. Jørgensen siger jo ikke meget — ikke noget, mener jeg. Han er jo døvstum.

WOLLER.

Hvorledes gør I Jer da forstaaelige for hinanden?

JENS.

Forstaaelige — jo — —

WOLLER.

Var det maaske et privat Fingersprog, I har Jer imellem, som jeg fik en Prøve paa?

JENS.

N—ej. Nej — han kan slet ikke Fingersproget, husker jeg nu.

WOLLER.

Det kan han ikke, nej. Men hvorfor kan han det ikke?

JENS.

Hvorfor, hvorfor? Der er formodentlig ingen, der har lært ham det. Med en pludselig Indskydelse. Han har lært efter Talemetoden.

WOLLER.

Talemetoden?

JENS.

Talemetoden ja. Kender Du ikke den?

WOLLER.

Det gør jeg ikke, nej.

JENS.

Jo — den er udmærket. Talemetoden kan opvise de mærkeligste Resultater.

WOLLER.

Ja saa! Og den har han lært efter?

JENS.

Ja. Han kan se paa Ens Mund, hvad man siger.

WOLLER.

Kan han det?

JENS.

Og han kan ogsaa selv saadan — — gøre med Munden — — —

WOLLER.

Med Munden?

JENS.

Ja — saadan, at man kan se, hvad han vil sige.

WOLLER.

Naa, det kan han?

JENS.

Ja. Det kan han. Til Peder: Sig Goddag til Onkel Theodor, Peder!

WOLLER
tager Peders Haand — til Jens:

Han hedder Peter?

JENS.

Peder, ja. Med d.

WOLLER
meget højt:

Goddag, lille Ven!

JENS.

Du behøver ikke at raabe. Han er ikke døv.

WOLLER.

Er han ikke døv?

JENS.

Snak! Jeg mener, han er saa døv, at det ikke kan nytte, Du raaber. Men han kan som sagt se paa Munden — —

DORA,
der er kommen ned:

Goddag igen, Hr. Godsejer.

WOLLER.

Ah Pardon, kære Barn! Jeg saa ikke, De var arriveret. Beholder hendes Haand. Til Jens: Og denne tillokkende lille Dame maatte jeg ikke faa at se?

JENS.

Jeg vidste ikke om — —

WOLLER.

Aa—bah! Vidste ikke! Jeg skammer mig paa Dine Vegne.

JENS.

Tak, saa behøver jeg jo ikke at gøre mig Ulejlighed.

WOLLER
til Dora:

Naar man de en og halvtreds af Aarets to og halvtredsindstyve Uger er henvist til Sørensen, saa trænger man til lidt Charme.

DORA.

Sørensen?

WOLLER.

Sørensen, fine lille, er den Antikvitet, som dominerer mit Hus. Ganske særdeles respektabel Dame, men ikke — ikke i samme Grad charmerende.

SØREN
ind. Hilser paa Godsejer Woller.

WOLLER.

Pæne Mand! Ærbødigste Tjener.

DORA.

Har Godsejeren ingen Datter?

WOLLER.

Nej, kære Barn, desværre for mig.

DORA.

Og desværre for hende.

WOLLER.

De mener?

DORA.

De vilde vist være forfærdelig rar imod hende.

WOLLER.

Lille Flatteuse!

DORA.

Men enhver har jo sine Savn. Jeg har ingen Forældre.

WOLLER
deltagende.

Ikke det? Ikke det?

JENS.

Det er der jo flere, der ikke har. Jeg har for Eksempel heller ingen — og Peder der ligesaalidt. Han har bare en Bedstemor, hvis Død han stadigt gaar og venter.

WOLLER.

Herregud!

JENS.

Ja, det er uhyre pinligt.

PEDER,
der er ved at briste i Latter, maa skjule Ansigtet i sit Lommetørklæde.

WOLLER.

Hvad er det? Græder han? Forstod han, hvad vi talte om? Han er vist meget blød.

JENS.

Ja — Peder er — temmelig blød.

WOLLER
højt til Peder:

Hvorledes gaar det med Bedstemoder?

PEDER
nikker.

WOLLER.

De skal se, hun lever længe endnu.

JENS
halvhøjt:

Ja! Det er der sgu ingen Tvivl om.

WOLLER.

Hvad siger Du?

JENS.

Jeg siger, det var bedre, om Vorherre løste op for hende.

WOLLER.

For hende maaske.

JENS
for sig:

Sgu ogsaa for mig. Højt: Men skal vi ikke gaa tilbords? Selskabet er jo samlet.

WOLLER.

Gærne, gærne! Til Dora: Maaske jeg tør have den Ære. Byder Armen.

DORA
tager hans Arm.

WOLLER.

Takker!

DORA.

Det er virkelig mig, der maa takke.

WOLLER
idet de sætter sig:

Ingenlunde! Ingenlunde! En skøn ung Kvindes Nærhed er mig altid en Vederkvægelse.

SØREN.

Saa maa det have været rart for Godsejeren at have Frk. Lynge ovre hos Dem.

WOLLER.

Det var det, ja, det var det. Erna er en Perle — uomtvistelig en Perle. Ingen Diamant. Hun straaler ikke. Hun mangler Humør, stakkels Barn. Og Ungdommen skal have Humør.

DORA.

Saadan som Jens.

WOLLER.

Saadan som De, lille Skælm, saadan som De. Hvis ikke Deres Øjne lyver.

JENS.

Undskyld jeg afbryder denne lille graciøse Scene, men jeg vilde gærne byde mine Gæster velkommen og bede Dem tage til Takke. Retterne er tarvelige — til Gengæld er Selskabet udsøgt. Hilser med Glasset.

WOLLER.

A propos Selskab, fine Nevø, jeg har stævnet Herskabet Lynge og den obligate Bygmester til mig til Frokost imorgen herinde paa Hotellet. Ikke

skulde de Nærværende ville gøre mig den Glæde at komme med?

De ser spørgende paa hverandre.

Svar udbedes.

DORA.

Det er forfærdelig elskværdigt af Godsejeren, men — —

JENS.

Imorgen, siger Du. Det lader sig desværre ikke gøre.

WOLLER.

Hvorfor ikke?

JENS.

Nej — for vi skal have en lille Fællesspisning imorgenaften — i Anledning af Sørens Hjemkomst.

WOLLER.

Imorgenaften! Meget vel. Men min Frokost var det Meningen at fortære om Formiddagen.

JENS.

Jamen imorgenformiddag skal vi have Generalprøve.

WOLLER.

Generalprøve? Paa en Fællesspisning?

JENS.

Ja, det vil sige — — —

DORA.

Paa Kantaten.

WOLLER.

Kantaten?

DORA.

Ja, Jens skal dirigere et Orkester af lutter Malere og Billedhuggere og — —

WOLLER.

Men det er jo en superbe Ide, superbe! Tør jeg da anmode Dirigenten om at bede det ganske Orkester dejeunere hos mig imorgen. Saa holder vi Generalprøven der.

JENS.

Tak — det gaar ikke.

WOLLER.

Hvorfor gaar det ikke, difficile Nevø?

JENS.

For det første, fordi Søren selvfølgelig ikke maa være med til Generalprøven — —

SØREN.

Aa, mig skal Du ikke — — —

JENS.

Og for det andet, fordi Din flotte Generalprøve-Dejeuner helt vilde tage Glansen af Festaftenens kolde Bord.

WOLLER.

Jeg skal sørge for, at Maden bliver elendig og Vinen udrikkelig.

JENS.

Ja, det gør sgu ikke Tilbuddet mere fristende. Men desuden kan vi ikke holde Prøve, naar Professor Lynge med Damer er tilstede.

WOLLER.

Saa hold den Prøve iaften i Guds Navn! Jeg vil ialtfald sætte Pris paa at se de herværende hos mig imorgen.

SØREN.

Tak, jeg kommer gærne.

DORA.

Ja, jeg vilde saamænd ogsaa gærne, men — —

WOLLER.

Ingen „men“, fine Lille, ingen „men“. Nu er den Sag afgjort, saa taler vi ikke mere om det.

DORA.

Nang parlong ply.

JENS.

Jamen Peder kan der ialtfald ikke være Tale om at tage med.

WOLLER.

Jo, saa sandelig skal Peder med.

PEDER
nikker.

WOLLER.

Men sig mig forresten, er Peder i Orkestret?

JENS.

Om — om Peder er — —

WOLLER.

Ja han sad jo og spillede, da jeg kom. Hvor kan han det?

JENS.

Spillede han?

WOLLER.

Ja. Hvor kan han det? En Døvstum?

JENS.

Jo — o, men — det er jo ogsaa derefter. Det er rædsomt at høre paa. Skrækkeligt. Han er nemlig ganske blottet for Gehør.

DORA
brister i Latter. — Pludselig skriger hun:

Av!

WOLLER.

Hvad var det, fine Lille?

DORA.

Aa, ingenting. Det var bare En, der kom til at sparke mig.

JENS.

Det var naturligvis Peder.

PEDER
ryster ivrigt paa Hovedet.

WOLLER.

Han benægter — han forstaar!

PEDER
spisende — peger paa Jens.

JENS.

Tyg af Munden, Peder, inden Du blander Dig i Samtalen.

DORA.

Jamen det var Dig, Jens.

WOLLER.

Men min gode Hr. Nevø!

JENS.

Jeg beder meget om Forladelse.

SØREN
til Jens.

Du mener altsaa ikke, at Peder har Gehør?

DORA
brister igen i Latter.

JENS.

Saa!

WOLLER.

Jamen ved Du hvad, fine Jens, Dine Oplysninger er virkelig ogsaa undertiden næsten for humoristiske. Jeg er en Ven af moderate Løjer, men — —

JENS.

Det er aldeles ikke Løjer at slæbe en døvstum Stakkel ud i Selskab med Damer og — —

PEDER
nikker.

JENS.

Aldeles ikke. Han vil jo føle sig skrækkelig trykket.

PEDER
ryster paa Hovedet.

WOLLER.

Mennesket protesterer. Han forstaar, han forstaar.

JENS.

Og ialtfald vil han da virke trykkende paa de andre.

SØREN.

Det synes jeg egentlig ikke, han har gjort idag.

WOLLER.

Jeg ikke heller. Højt til Peder: Lille Ven vil nok komme med? Ikke sandt?

PEDER

nikker. Hvorpaa Jens sparker ham under Bordet, saa han udstøder et Vræl.

WOLLER.

Hvad var det?

JENS.

Ja — hvad var det?

WOLLER.

Det var Mennesket!

JENS.

Ja.

WOLLER.

Den Stumme?

JENS.

Ja.

WOLLER.

I Sandhed mærkværdigt!

JENS.

Ja. Er det ikke mærkværdigt? Med de Døvstumme? At de saadan kan give Lyde fra sig.

Penibel Pause. For det kan de nemlig. De kan give de forunderligste Lyde fra sig.

WOLLER.

Den Slags Lyde har jeg dog endnu ikke — —

JENS.

Ikke? Nej, det er — nemlig — formodentlig — ganske individuelt.

WOLLER.

Og hvorfor udstødte han pludselig dette — — denne Lyd?

JENS.

Jeg tror nok, jeg kom til at træde ham paa Tæerne.

WOLLER.

Men hvordan sidder Du dog med Dine Ben?

JENS.

Jeg sidder noget ubekvemt. Der er et Bordben, som — — Men om Forladelse! Jeg ser, Glassene er tomme. Maa jeg ikke — —? Skænker.

PEDER
rækker sit Glas frem.

DORA.

Du glemmer Momme — retter sig — Jørgensen.

JENS.

Nej, Peder skal ikke have mere. Han har ikke godt af det.

WOLLER.

Aa bah! Skænker for Peder.

JENS.

Nej, det gaar skam ikke. Han bliver saa sluddervorn, naar han faar for meget. Og det er saa pinligt — da han ingenting kan sige. Man maa jo stadig huske paa, at han er døvstum.

SØREN.

Ja lad os bare ikke glemme det.

DORA
brister i Latter.

JENS.

Det er svært, hvor Du er lattermild!

WOLLER.

Den fine Lille morer sig. Det er jo godt, det er jo godt.

JENS.

Ja Tak! Jeg er ogsaa en Ven af moderate Løjer, men at le af et stakkels døvstumt Menneske, det — —

DORA.

Det var af Dig, jeg lo.

JENS.

Af mig?

DORA.

Og Du er vel ikke ogsaa pludselig blevet døvstum?

JENS.

Ogsaa pludselig blevet! Nej, det er for ondartet! I er for slemme! Rejser sig. Skal det blive saadan ved, saa opgiver jeg det hele.

SØREN.

Aldrig opgive, Jens. Det er en daarlig dansk Vane. Og hvad er det forresten, Du vil opgive? Er det at holde den Tale, Du har siddet og brygget paa?

JENS.

Tale?

SØREN
til Woller:

Har De ikke mærket, hvor distræt Jens har været?

WOLLER.

Det skulde være af den Grund?

SØREN.

Ja, af hvad Grund ellers? Jo, jeg kender Jens. Han holder nok af at høre sig selv tale.

JENS.

Du er ganske snedig, Søren.

SØREN.

Naa, skal vi saa have den lille speech?

JENS.

Ja — det skal I vel. Naar jeg bare — — Kløer sig i Hovedet. Naa — ja! Hm! Rømmer sig. Altsaa:

Mine Herrer og — og min Dame!

DORA.

Bravo!

Faar et bebrejdende Blik af Jens.

JENS.

Det skulde undre mig, om ikke en eller anden aandrig Franskmand engang har sagt: „Livet er en Farce“. Men — mine Venner — det er Livet ikke. Livet er ingen Farce, Livet er en Tragedie — der spilles af Komikere.

SØREN.

Meget aandfuldt!

JENS.

Pas Dig selv, Søren! Hm! Og hvad er det, der gør Livet til en Tragedie? Er det Døden? Nej. Døden har man efterhaanden vænnet sig til. Det er nu engang — om jeg saa maa sige — livsfarligt at leve.

SØREN.

Uhyre aandfuldt!

JENS.

Hold Mund, Søren! — Nej, det, der gør Livet tragisk, det er de Skuffelser, vi bereder hverandre — og os selv. Den Dag, vi opdager, at de andre er akkurat lige saa store Gavtyve som vi selv, den Dag begynder Tragedien — denne Tragedie, der spilles af Komikere. For det er jo den Bedragnes sørgelige Lod, at han bliver komisk! Og hvorfor bliver han komisk? Fordi han tager det højtideligt — og vredes, istedetfor at tage det gemytligt — og le. Men stundom hænder det dog, at man møder en Mand, der er overlegen nok til altid at være Situationens Herre

— endogsaa den komiske Situations. Og en saadan Mand har jeg idag ved mit Bord. Jeg sigter selvfølgelig — —

SØREN
rejser sig med et gavtyveagtigt Beæretheds-Smil.

JENS.
— — aldeles ikke til Dig, Søren, men tværtimod til min hæderkronede Frænde, Godsejer Theodor Woller. Ikke sandt, kære Onkel? Hvis Du en Dag skulde opdage, at — f. Eks. Dora der — — just ikke var — ganske — ganske det, Du havde tænkt Dig — — eller — hvad Gud forbyde! — at Mennesket der peger paa Peder ikke har været værdig til vor Tillid — og de fabelagtige Summer, der er ofret paa ham — — eller at jeg, Din Nevø, som skylder Dig saa meget — og forhaabentlig med Tiden kommer til at skylde Dig meget mere endnu — at endogsaa jeg har skuffet og bedraget Dig, da vil Du ikke lægge Dit karakteristiske Ansigt i alvorlige Folder og vorde en Komiker; nej, Du vil le — le en befriende Latter og være en Helt. I dette Haab, i denne Forvisning, udbringer jeg Din Skaal, og beder alle med mig istemme et kraftigt Leve for Onkel Theodor. Pludselig. Alle med Undtagelse af Peder! Altsaa:

DORA.
Onkel Theodor længe leve!

JENS.
Hip!

De Andre.

Hurra!

Jens.

Hip! Hip!

De Andre.

Hurra! Hurra!

Jens.

Hip! Hip! Hip!

De Andre.

Hurra! Hurra! Hurra!

Jens.

Almindelig Jubel!

De Andre.

Hurra—a—a!

— Tæppet —

FJERDE AKT.

Formiddag. Lille Salon paa Hotellet. Tilhøjre Dør til Godsejer Wollers Værelse, i Baggrunden Dør til Korridoren, tilvenstre Vindu.

Dora i Overtøj sidder ned. Woller gaar op og ned.

DORA.

De er da ikke for Alvor vred, Hr. Godsejer?

WOLLER.

Burde være det. Vilde gærne være det. Véd bare ikke rigtig, paa hvem jeg skal være det.

DORA.

Ja, hvis De endelig skal være det paa nogen, maa det vel nærmest blive paa Søren Vang. Han er ogsaa den, der vil tage sig det mindst nær.

WOLLER.

Tage sig det nær! Ingen vil tage sig det nær. Hvem bryder sig om en gammel Ci-devant som mig? Gør De? Gør De?

DORA.

Ja, det gør jeg rigtignok. Jeg er kommen til at holde saa meget af Dem.

WOLLER.

Holde af mig, javist! Holde mig for Nar!

DORA.

Det er jo netop det, jeg ikke vil. Derfor kom jeg op til Dem nu, før de andre kunde være kommet, og fortalte Dem det hele. Klynkende. Det er virkelig en Skam af Dem at sige, jeg vil holde Dem for Nar.

WOLLER
beroligende.

Saa Saa! Saa Saa!

DORA.

Det gør mig saa ondt, at De kan tro saadan om mig.

WOLLER.

Saa Saa! — lille fine — — — —

DORA.

Jeg kan da ikke gøre for, at Vang har bildt Dem ind, jeg var Kunstnerinde.

WOLLER.

Det kan De vel ikke, nej, det kan De vel ikke.

DORA.

Og, fordi man ikke er Kunstnerinde, kan man da gærne være et skikkeligt Menneske.

WOLLER.

Upaatvivleligt. Men — —

DORA.

Og jeg kom jo netop forat sige, at jeg ikke vilde komme. Og jeg tager naturligvis heller ikke over og besøger Dem paa Deres Gods, som De bad mig om igaar. Dengang var De saa rar.

WOLLER.

Saa Saa! — lille — fine — Dame.

DORA.

Jeg er slet ikke nogen fin Dame. Det er netop det, jeg ikke er. Og det er det, De ikke kan tilgive mig.

WOLLER.

Vent nu lidt! Vent nu lidt! Holder Haanden for Øjnene og spekulerer.

DORA.

Herregud, fordi man ikke er Kunstnerinde — —

WOLLER.

Fordi man ikke er Kunstnerinde, behøver man da ikke at være Model! Ja — jeg holder ikke af den Metier. Hvordan er De kommen ind derpaa?

DORA.

Det var gamle Professor Hansen — Fader var Portner der, hvor han havde sit Atelier — og saa spurgte han engang, om jeg ikke maatte staa for ham — han skulde bruge saadan en ung Pige, og jeg passede netop saa udmærket — og Professoren var saadan en nobel gammel Herre — — —

WOLLER.

Var han det, naa? Men efter Professoren — hvad saa?

DORA.

Saa ingenting.

WOLLER.

Ingenting! Kalder De Jens Ingenting?

DORA.

Naa — nej. Men det var senere — da Fader var død — saa maatte jeg jo se at tjene noget. Og saa var der en Maler, som averterede efter en Model, og da jeg nu engang var kommen ind derpaa, saa — — — —

WOLLER.

Var det Jens, den Maler?

DORA.

Nej, men Jens saa mig hos ham, og siden den Tid har jeg ikke staaet for andre end Jens.

WOLLER.

Hm! Ja. Men alligevel! Jeg ynder ikke den Virksomhed.

DORA.

Nej — det er jo heller ikke — — —

WOLLER.

Den er mig — om jeg saa maa sige — noget for dekolleteret.

DORA.

Er det noget slemt?

WOLLER.

Kræver for megen Neglige.

DORA.

Naa ja. Men Malere ser nu noget anderledes paa — saadant noget.

WOLLER.

Maaske. Maaske. Skønt — — Grunder med Haanden for Øjnene.

DORA.

Jeg er forfærdelig ked af det — —

WOLLER.

Af hvad? Af at være Model?

DORA.

Af at De er bleven vred paa mig.

WOLLER.

Vent nu lidt! Vent nu lidt! Pavse. Sig mig — fine Lille — holder De meget af Byen?

DORA.

Af Byen?

WOLLER.

Eller holder De af Landet?

DORA.

Ja — jeg holder meget af Landet.

WOLLER.

Men — hvad holder De mest af? Allermest? Vær nu ærlig!

DORA.

Ja — naar jeg skal være ganske ærlig, saa tror jeg nok, at jeg holder allermest af Jens.

WOLLER.

Aa! Den Vindhas! Det var ikke det, jeg mente.

DORA.

Jeg holder ogsaa forfærdelig meget af Dem.

WOLLER.

Ja saa! Ja saa! Hm! — Sig mig — fine Lille — tror De — — tror De, De vil kunne klare Dem med — med Sørensen?

DORA.

Sørensen?

WOLLER.

Med Sørensen, ja.

DORA.

Naa — Deres — —

WOLLER.

Min, ja, min Sørensen?

DORA.

Ja — det tænker jeg da.

WOLLER.

For — Sørensen kan være grimig.

DORA
leende.

Grimig?

WOLLER.

Hør nu! Hør nu! Imorgen tidlig rejser jeg hjem. Hvis De vil, rejser De med og — bliver hos mig og — og Sørensen.

DORA.

Som hvad?

WOLLER.

Som hvad! som hvad! Som — — som Solstraale, fine Lille, som Solstraale!

DORA.

Ja — tusind Tak — men — — —

WOLLER.

Ikke svare nu. Ikke svare nu. Nu gaar De hjem — og tænker derover — og sover derpaa. Kommer De saa til det Resultat, at De vil følge hjem med den gamle Knurrebasse, saa stiller De paa Stationen imorgen tidlig Klokken 8,30. Det vil sige fem Minutter før.

DORA.

Jamen — hvis jeg nu rejser med — hvad saa mere?

WOLLER.

Hvad saa mere! hvad saa mere! — Saa ikke mere Model i alle Fald.

DORA.

Det er forfærdelig elskværdigt af Dem.

WOLLER.

Aa bah!

DORA.

Ja, saa vil jeg sige Farvel.

WOLLER.

Ja Ja.

DORA.

Eller paa Gensyn. Nu skal vi se.

Ud.

WOLLER

ringer — og gaar et Øjeblik op og ned ad Gulvet.

EN OPVARTER

ind.

WOLLER.

Er Bordet beredt?

OPVARTEREN.

Bordet er straks færdigt, Hr. Godsejer.

WOLLER.

Ni Kuverter?

OPVARTEREN.

Ja.

WOLLER.

Vil De tage en Kuvert bort.

OPVARERENS.

Ja. Vil gaa.

WOLLER.

Vent lidt. Naar der arriverer en Gentleman, som — — —

Det banker.

Kom!

SØREN
aabner Døren.

WOLLER.

Der er han.

OPVARTEREN
bukker og gaar.

WOLLER.

Pæne Mand — vær hilset.

SØREN.

Jeg kommer vel ikke for tidligt?

WOLLER
ser paa sit Ur.

Halv tolv. De kommer præcis.

SØREN.

Jens paastod, det først var halv ét, men saa havde jeg altsaa Ret.

WOLLER.

De havde Ret, ja. Og han havde ogsaa Ret.

SØREN
ser spørgende paa Woller.

WOLLER.

Det forstaar De ikke?

SØREN.

Nej.

WOLLER.

Jeg havde bedt Dem komme en Time før de andre. Forstaar De det saa?

SØREN.

Ja. Men hvorfor havde De gjort det?

WOLLER.

Fordi jeg vilde tale med Dem — De — Elev af det troløse Albion.

SØREN
ser atter spørgende paa ham.

WOLLER.

Nu ser De igen mindre begavet ud.

SØREN.

Ja — jeg — —

WOLLER.

Hvad er det, De har bildt mig ind?

SØREN.

Jeg?

WOLLER.

De har gjort den smaa Dame til Kunstnerinde.

SØREN.

Frk. Dora?

WOLLER.

Frk. Dora, ja.

SØREN.

Nej, undskyld, Hr. Woller, det var Dem selv.

WOLLER.

De sagde, hun ofrede sig for Kunsten.

SØREN.

Nej, det sagde De. Og jeg beundrede den Finhed, hvormed De udtrykte Dem.

WOLLER.

Hør nu — celebre Artist — naar man som De kan male noget, der duer, saa skal man ikke gaa rundt og være vittig.

SØREN.

Det gør jeg virkelig heller ikke.

WOLLER.

Det kan De overlade til Jens.

SØREN.

Jens maler slet ikke saa daarligt.

WOLLER.

Ikke det? Naa ja. Men det var forresten ikke Jens, jeg vilde tale med Dem om.

SØREN.

Nej — det var Frk. Dora.

WOLLER.

Nej — det var Frk. Erna.

SØREN.

Erna?

WOLLER

efter en lille Pause, i hvilken han har set vist paa Søren.

Jeg holder meget af Erna.

SØREN.

Det gør jeg ogsaa.

WOLLER.

Og hun er ikke rigtig glad. Det gør mig ondt. Kort Pause. Husker De Turen fra Kolding hertil?

SØREN.

Ja.

WOLLER.

Jeg sov det meste af Vejen.

SØREN.

Ja.

WOLLER.

Nej.

SØREN.

Hvadbehager?

WOLLER.

Jeg sov ikke.

SØREN.

Ikke?

WOLLER.

Nej. — De forstyrrede mig.

SØREN.

Om Forladelse.

WOLLER.

Jeg ber. Pavse.

Jeg sov heller ikke iforgaars hos Lynges.

SØREN.

Hvad mener De?

WOLLER.

Jeg mener: Er det Alvor for Dem, dette med Erna? Hører De, Mand? Er det Alvor, rigtig fortvivlet, jublende Alvor?

SØREN.

Ja.

WOLLER.

Godt! Saa vil jeg sige Dem en Ting: Lange er ikke min Mand. Og endnu er han heller ikke Ernas. Endnu ikke. Forstaar De?

SØREN.

Tal rent ud.

WOLLER
tager Søren om Haandledet.

En hævet Forlovelse er sandsynligvis ét ulykkeligt Ægteskab mindre. Men — er det blevet et Ægteskab, blevet et Hjem — hører De? — et Hjem, og De saa kommer og bryder itu — saa drejer jeg simpelt hen Halsen om paa Dem — det er det hele, det er det hele.

SØREN.

Maa jeg trykke Deres Haand, Onkel Woller?

WOLLER.

Onkel! Det vil Tiden vise.

SØREN
gør Mine til at tale — men standser.

WOLLER.

Hvad? Hvad er det, De staar der og gemmer i Kæbeposerne?

SØREN.

Det er det, at — — jeg er Dem saa taknemmelig. Jeg forstaar bare ikke, hvorfor De er saa — saa brilliant imod mig. De kender mig jo egentlig ikke.

WOLLER.

Det gør jeg ikke, nej, det gør jeg ikke. Men ieg synes Erna ser ud, somom — — somom der kunde være noget ved Dem.

SØREN
efter en lille Pavse.

Og det var det, De vilde tale med mig om?

WOLLER.

Det var det, ja.

Det banker.

Kom!

OPVARTEREN
ind.

Der er en Dame, som spørger efter Godsejeren.

WOLLER.

Lad Damen komme.

OPVARTEREN
ud.

WOLLER.

Jeg vilde ogsaa tale med Erna. Der gaar saa megen Lykke tilspilde her i Verden. Det generer mig.

ERNA
ind.

Goddag, Onkel. Hilser paa Søren.

WOLLER.

Goddag, mit kære Barn, Goddag.

ERNA.

Du bad mig komme noget før de andre.

WOLLER.

Noget før Forældrene, ja, det gjorde jeg, det gjorde jeg. Der var noget, som jeg syntes skulde siges Dig; og man taler bedst, naar man er ene to.

SØREN
lister mod Døren.

WOLLER
til Søren.

Hvad er der med Dem?

SØREN.

Jeg gaar.

WOLLER.

Nej. De gaar ikke. De bliver. Jeg gaar.

SØREN.

De? Jeg troede — —

WOLLER.

Der er noget, jeg vil have besørget. Gaar mod Døren tilhøjre.

SØREN.

Kan jeg da ikke besørge det?

WOLLER
i Døren — vender sig.

Det haaber jeg. Ud.

SØREN.

Han er storartet, den Mand!

ERNA.

Ja, Onkel Theodor?

SØREN.

Nej, hvor jeg kan lide ham!

ERNA.

Men hvad skal det betyde, at han gaar?

SØREN.

Det skal — — det skal betyde, at — — ja, Frk. Erna, nu maa De ikke blive vred, fordi — — fordi jeg — — For Pokker! Jeg er jo nødt til at tale nu, mens jeg har Dem. De maa gøre

Dem fri, hører De, De maa gøre det — baade for min Skyld og for Deres egen. De holder ikke af Lange — nej, De skal ingenting sige. Hvis De rigtigt holdt af ham, havde De ikke taalt mig, som jeg er. De havde ikke fundet Dem i, at jeg talte og — og tav stille — og saa paa Dem saadan som — som jeg maa have gjort det. Ikke sandt? Jeg har Ret? Jeg ved det, jeg føler det. Jeg føler det ligesaa sikkert, som jeg dengang — forlænge siden — følte, at De ikke holdt af mig — ikke nok. Dengang rejste jeg — det forsikrer jeg Dem — uden Haab. Jeg vilde ikke holde af Dem, jeg vilde have Dem ud af mine Tanker. Jeg gjorde mig ligefrem Umage for at blive indtaget i andre, men — det lykkedes ikke. Saa tænkte jeg, at naar jeg ventede og sparede sammen, saa kom den rigtige nok en Dag. Men den rigtige er Dem, Erna, hører De, det er Dem, det er Dem og ingen anden. De er Prinsessen med de store, straalende Øjne, og hvem der saa stiller sig ivejen — —

ERNA.

De maa ikke sige mere. De har Ret i, at jeg ikke holder nok af Ejnar. Jeg har aldrig gjort det, men det forstod jeg ikke rigtigt før. Nu véd jeg det, og jeg véd ogsaa, hvad jeg har at gøre.

SØREN.

Erna!

ERNA.

Og saa vil jeg tage over til Onkel Theodor — —

SØREN.

Ja — —

ERNA.

Men — De skal lade mig være i Fred til — — til De hører fra mig. Lover De mig det?

SØREN.

Ja — og Tak. Tager hendes Haand og vil kysse den.

ERNA.

Nej — vent — — og spar sammen. Og nu skal De gaa. Ikke sandt?

SØREN.

Jo.

ERNA.

Farvel da.

SØREN.

Nej, paa Gensyn.

ERNA.

Ja.

SØREN.

Saa snart som — —

ERNA.

Saa snart som jeg føler mig fri, føler at der ikke mere kan komme noget imellem os, som ikke er kønt.

SØREN
ser glædestraalende paa hende.

ERNA
gaar hen til Døren til Wollers Værelse.

Onkel! Er Du der?

WOLLER
ind.

Her er jeg, ja.

ERNA.

Søren Vang vilde gerne sige Dig Farvel.

WOLLER.

Farvel? Hvorfor Farvel?

SØREN.

Jeg gaar.

WOLLER.

De vil ikke være min Gæst?

SØREN.

Ikke nu. Ellers saameget De vil.

WOLLER.

Ser man det! Gaar hen og ringer. Det er ellers en Smule sent at lade mig det vide. Det banker. Kom!

OPVARTEREN
ind.

WOLLER.

Vil De tage en Kuvert bort.

OPVARTEREN
ud.

WOLLER.

Men saadan gaar det. Utaknemmelighed er Verdens Løn.

SØREN.

Det mener De slet ikke. De ved godt, at hvis jeg nogensinde kunde gøre noget for Dem — jeg kan rigtignok ikke tænke mig, hvad det skulde være — —

WOLLER.

Men det kan jeg, fine Maler, det kan jeg. Jeg holder af at se glade unge Ansigter.

SØREN.

Det fortjener De ogsaa.

WOLLER.

Deres Kammerater gør iaften Fest for Dem. Vil De tage mig med som Deres Gæst?

SØREN.

Heller end gærne.

WOLLER.

Og De tror ikke, jeg vil genere.

SØREN,
der ser paa Erna.

De vil allesammen være begejstrede for Dem.

WOLLER.

Se paa mig, naar det er mig, De taler til.

SØREN
smilende.

Om Forladelse!

WOLLER.

De kan jo sige til Deres Kammerater, at jeg er en Ven af — —

SØREN.

En Ven af moderate Løjer?

WOLLER.

Hvad? Ja! For Eksempel. Og gaa saa.

SØREN.

Farvel — saalænge. Jeg holder forfærdelig meget af Dem.

WOLLER.

Se paa Erna, naar det er hende, De taler til.

SØREN
ud.

WOLLER
ser paa Erna.

Naa — Du lille Charmeuse!

ERNA.

Du er den kæreste gamle Onkel, der er til.

WOLLER.

Ja saa!

ERNA.

Den fineste og bedste og løjerligste — —

WOLLER.

Løjerligste?

ERNA
indsmigrende.

Onkel?

WOLLER.

Hvad nu? Du lille insinuante Personage.

ERNA.

Rejser Du hjem imorgen?

WOLLER.

Imorgentidlig, ja.

ERNA.

Maa jeg rejse med?

WOLLER.

Det maa Du, mit Barn, det maa Du. Men — Forældrene? Hvis nu de intervenerer?

ERNA.

Ja — a — —

WOLLER.

Den mødrene Dame — hvad?

ERNA.

Du skal hjælpe mig.

WOLLER.

Hoho! Det banker. Kom!

EJNAR LANGE
ind.

Goddag.

WOLLER.

Ærbødigste Tjener.

EJNAR
til Erna:

Jeg kommer hjemme fra Jer. Jeg troede, jeg havde truffet Dig der.

WOLLER.

Det var min Skyld, De ikke gjorde det, fine Konstruktør. Men nu træffer De hende her.

EJNAR.

Ja — det gør jeg jo. Til Erna: Jeg vilde gærne have talt med Dig.

WOLLER.

Maaske det forsømte kan indhentes. Det passer mig særdeles godt at trække mig et Øjeblik tilbage.

EJNAR.

Nej, De maa endelig ikke — —

WOLLER.

Det passer mig særdeles godt. Ud.

EJNAR.

Jeg mødte Vang herudenfor. Kom han herfra?

ERNA.

Ja.

EJNAR.

Har Du talt med ham?

ERNA.

Ja.

EJNAR.

Hvorfor gik han? Hvad har I talt om?

ERNA
svarer ikke.

EJNAR.

Du maa ikke mere tale med ham. Du maa slet ikke have noget med ham at gøre. Ja, det lyder maaske noget kommanderende, men saadan maa det nu være.

ERNA
ser op paa ham.

EJNAR.

Ja, der er Grænser for, hvad man kan finde sig i. Det undrer mig, Du ikke selv kan se, at hans Opførsel er upassende. Og det kan Du aabenbart ikke. Ellers ved jeg ikke, hvordan jeg skal forklare mig, at Du ikke viser ham anderledes tilbage.

ERNA.

Hør nu, Ejnar — —

EJNAR.

Men naar Du vidste, hvordan han er optraadt overfor mig, saa vilde Du forhaabentlig kunne indse, at jeg under ingen Omstændigheder — —

ERNA.

Du maa ikke blive vred, fordi jeg afbryder Dig, men Du skal ikke — — jeg vil helst ikke høre mere. For selv om Søren Vang er optraadt anderledes overfor Dig, end han skulde, saa betyder det saa lidt i Sammenligning med hele — —

EJNAR.

Betyder saa lidt! Hvad ved Du om det? Før Du har hørt, hvad han har sagt og gjort?

ERNA.

Jeg ved, at det ikke — —

EJNAR.

Har han maaske talt til Dig derom?

ERNA.

Nej. Men det kan ikke betyde noget for mig, som kan — —

EJNAR.

Det skal betyde noget for Dig — hvis Du da vil være en honnet Pige. Du maa vælge mellem ham og mig.

ERNA

ser paa ham og gør en Bevægelse som for at tale — men slaar atter Øjnene ned og tier.

EJNAR.

Ja bliv nu ikke fornærmet.

ERNA.

Aa Ejnar, hvis Du vidste, hvor langt jeg er fra at være fornærmet. Du skulde maaske ikke tale til mig i den Tone, men det har saa lidt

at sige. Jeg har dog saa langt større Uret mod Dig end Du mod mig.

EJNAR.

Hvad mener Du? Har Du gjort noget, som — —

ERNA.

Som jeg ikke skulde have gjort — ja.

EJNAR.

Hvad er det? Tal dog ud!

ERNA.

Jeg holder ikke saa meget af Dig, Ejnar, at jeg kan blive Din Kone.

EJNAR.

Det er ikke sandt! Det er blot noget, Du siger. Men hvad er det, Du har gjort?

ERNA.

Gjort?

EJNAR.

Ja! Ja! Det som Du ikke skulde have gjort? Hvad er det for en Uret, Du har imod mig?

ERNA.

Jeg skulde ikke have taget Dig, Ejnar. Det var Uret imod Dig — er blevet det i alle Fald. For jeg kan ikke gifte mig med Dig.

EJNAR.

Kære Erna, bliv nu ikke hæftig. Vær rolig og sød, hører Du, og husk, at — — —

ERNA.

Jeg er rolig.

EJNAR.

Det er jo ikke første Gang, at vi har talt om dette — — —

ERNA.

Nej, men det maa blive sidste. Det kan ikke blive ved, det maa være forbi. Herregud! Jeg siger Dig jo, at jeg ikke holder nok af Dig.

EJNAR.

Det har Du sagt før, og senere er der dog kommet Tider, hvor Du — — —

ERNA.

Jamen de Tider kommer ikke mere — aldrig!

EJNAR.

Det kan Du ikke vide — —

ERNA.

Jo! jo! jo!

EJNAR.

Ogsaa de andre Gange har Du troet, at — —

ERNA.

Jeg tror ikke mere, jeg ved. Herregud, Ejnar! Har Du dog ingen Stolthed? Hvor kan Du dog tænke paa at gifte Dig med mig, naar Du ved, at jeg ikke holder af Dig?

EJNAR
efter en Pavse.

Er det ham? Svar mig! Holder Du af ham?

ERNA.

Det maa være forbi mellem os. Hvad der

vil ske i Fremtiden, kan jeg ikke sige Dig, og — ja — jeg synes heller ikke, Du har Ret til at spørge mig derom.

EJNAR.

Jeg spørger ikke om, hvad der kan ske i Fremtiden, jeg spørger, om Du holder af ham.

ERNA.

Det behøver jeg ikke at svare Dig paa, naar jeg ikke længer er Din.

EJNAR.

Jamen Du er min!

ERNA.

Nej, nej og tusinde Gange Nej! Jeg er det ikke, jeg kan ikke være det, jeg vil ikke være det! Efter en Pavse. Jeg har saa ondt af Dig, Ejnar —

EJNAR
bittert:

Jeg takker.

ERNA.

Og jeg ønsker Dig alt muligt godt.

EJNAR.

Alt muligt godt! Og det siger Du i det Øjeblik, Du gør mig det Ondeste, Du kan gøre mig! Alt muligt godt for mig, det er Dig, Erna, og Dig alene. Svigt mig ikke nu, hører Du — —

ERNA.

Jeg kan ikke handle anderledes end jeg gør, jeg kan ikke, hvad Du saa siger.

EJNAR
efter en kort Pavse — lavt:

Det skal altsaa være forbi?

ERNA.

Det maa være forbi.

EJNAR
staar lidt med uroligt knyttede Hænder og bider sig i Læben — derpaa hæst:

Ja — saa — Farvel. Gaar mod Døren.

ERNA.

Giver Du mig ikke Haanden?

EJNAR
vender sig.

ERNA.

Jeg vilde gærne have, at vi skiltes som Venner.

EJNAR.

Venner! Ikke min argeste Fjende kunde mishandle mig, som Du har gjort. Hvad skal saa det til at kalde os Venner? Du siger, Du ønsker mig alt muligt godt. Hvis jeg sagde det samme til Dig, saa løj jeg. Jeg ønsker Dig ikke noget ondt, men aldrig saa længe jeg lever, ønsker jeg Dig, at Du maa blive lykkelig med en anden.

WOLLER
ind. Kort Pavse.

Jeg kommer maaske til Ulejlighed?

EJNAR
til Woller:

De havde bedt mig her, Godsejer Woller, som Frk. Ernas Forlovede. Det er jeg ikke mere. De vil derfor undskylde, at jeg gaar. Farvel. Ud.

ERNA
gaar hen og lægger sit Hoved paa Onkelens Skulder.

WOLLER.

Ja — min lille Pige — det gør ondt, saadant noget, det gør ondt. Men det maatte jo ske. Ikke sandt?

ERNA
sagte:

Jo.

WOLLER.

Det er det! Det er det! Man skal blot være sikker paa, at det ikke kunde være anderledes — saa kommer man over det.

ERNA.

Jamen Ejnar — —

WOLLER.

Kommer ogsaa over det.

ERNA.

Han holdt meget af mig.

WOLLER.

Naturligvis, naturligvis. Men han holdt dog mest af sig selv. Gaar mod Klokken. Forresten var

hans Sortie ingenlunde ilde. Ringer og kommer tilbage. Ja! Mit lille Selskab skrumper ind. Det skrumper ind.

OPVARTEREN
ind.

WOLLER
stirrende frem for sig.

Vil De tage en Kuvert bort.

OPVARTEREN
ser noget forbavset ud — bukker og gaar.

JENS
kommer ind i det samme og støder sammen med Opvarteren i Døren.

OPVARTEREN.

Om Forladelse!

JENS.

Jeg be'r!

OPVARTEREN
ud.

Jens.

Goddag! Ser spørgende fra den Ene til den Anden, da de ikke straks svarer.

WOLLER
tager sig sammen.

Spendable Nevø, jeg siger Tak for igaar.

JENS.

Rentable Onkel, jeg siger Velbekomme. Efter en Pavse. Det var jo idag?

WOLLER.

Hvilket?

JENS.

Frokosten.

WOLLER.

Frokosten? Naa — ja! Vist saa, vist saa.

JENS
ser igen fra den Ene til den Anden.

I ser saa underlige ud.

WOLLER.

Gør vi det? Til Erna: Ja, det faar vi se at lade være med, lille Erna.

JENS.

Er der sket noget? Faar intet Svar. Det er maaske noget, som ikke kommer mig ved?

ERNA.

Sig det hellere, Onkel.

WOLLER.

Skal jeg? Naa! Ja! Til Jens: Ernas Forlovelse er — er — — — forbi.

JENS
efter et Øjebliks Betænkning — til Erna:

Gratulerer.

WOLLER.

Gratu — —? Naa, ja! Hvorfor ikke! Lad os forsøge at se det fra den Side, min Pige.

ERNA
sagte.

Ja — Jens kan sagtens.

JENS.

Aa — det ved jeg dog ikke. Hver har sit.

WOLLER
frem for sig:

Hver har sit, ja.

JENS.

Slipper vi for — — jeg mener, kommer den ældre Generation ikke?

ERNA.

Jo.

WOLLER
til Jens:

Hvor har Du vor Ven, Peder?

JENS.

Ja, det er sandt! Jeg skulde hilse saa meget og bede Dig undskylde, at han ikke kom, men han — han kunde ikke.

WOLLER.

Hvorfor ikke?

JENS.

Fordi han ikke godt kan være mere end et Sted ad Gangen.

WOLLER.

Hvor er han da?

JENS.

Han er sammen med de andre Lemmer.

WOLLER.

Lemmer?

JENS.

Orkesterlemmer.

WOLLER.

Lemmer?

JENS.

Medlemmer, da! Du skal ogsaa have det saa udførligt.

WOLLER.

Hvorfor er han sammen med dem?

JENS.

Fordi vi har maattet tage en Ekstra-Prøve. Det gik rent ad Helvede til.

WOLLER.

Er ikke Du Dirigent?

JENS.

Jo.

WOLLER.

Men Du kan undværes?

JENS.

Nej.

WOLLER
ser spørgende paa ham.

JENS.

Men jeg kan sgu heller ikke være mere end et Sted ad Gangen — og jeg er her.

WOLLER.

En mindre kanibalsk Tone vilde klæde Dig bedre, vakre Nevø.

JENS.

Ja, Du maa undskylde, men jeg er ved at blive tosset af alt det, jeg har om Ørene. Jeg kan heller ikke faa dem til at stemme.

WOLLER.

Instrumenterne?

JENS.

Nej, Idioterne.

WOLLER.

Er det Dine Kammerater?

JENS.

Ja.

WOLLER.

Du trænger vist til at komme en Smule paa Græs, bitte Jens. Ikke skulde Du have Lyst til at komme lidt over til mig?

JENS.

Tak, jeg har ikke Tid.

WOLLER.

Ikke det? Ja ja. Men — altsaa: Mennesket kommer ikke. — Vil Du gøre mig en Tjeneste, Jens?

JENS.

Hvis jeg kan.

WOLLER
peger paa Klokken.

Vil Du trykke paa den Knap?

JENS.

Ringe?

WOLLER.

Ja.

JENS
gaar hen og ringer.

WOLLER.

Og vil Du saa bede Opvarteren, naar han viser sig, om at tage en Kuvert bort?

JENS.

Hvorfor kan Du ikke selv? — —

WOLLER.

Jeg generer mig min Salighed ved oftere at tage den Replik i min Mund.

OPVARTEREN
ind.

JENS.

Vil De tage en Kuvert bort.

OPVARTEREN
ser spørgende paa Woller.

JENS.

Vil De tage en Kuvert bort?

OPVARTEREN.

Jo. Ud.

ERNA,
der har siddet og set ud af Vinduet.

Der kommer Fader og Moder.

JENS.

Søren skulde jo ogsaa være kommen?

WOLLER.

Har været her.

JENS.

Har været?

WOLLER.

Ja.

JENS.

Og er gaaet igen?

WOLLER.

Og er gaaet igen.

JENS.

Og den obligate Bygmester — som Du kalder ham?

WOLLER.

Ja — han er altsaa ikke mere obligatorisk.

JENS.

Jamen — sig mig — til Erna: Véd Deres Forældre, at — — jeg mener — kender de — Begivenheden?

ERNA
ryster paa Hovedet.

JENS.

Heller ikke Professorinden?

ERNA.

Nej.

JENS
til Woller:

Farvel.

WOLLER.

Hvad siger Du?

JENS.

Jeg siger Farvel.

WOLLER.

Nej, det gør Du aldeles ikke, tapre Nevø. Ingen Eschapader.

JENS.

Jeg er bange for, at jeg er tilovers.

WOLLER.

Aldeles ikke. Du hører til Familien.

JENS.

Det er saa langt ude — —

WOLLER.

Aldeles ikke.

JENS.

Det bliver vist en hyggelig lille Frokost!

Det banker.

Prof. LYNGE og PROFESSORINDEN
ind.

PROFESSORINDEN.

Goddag, Woller.

WOLLER.

Fine Professorinde!

LYNGE.

Goddag, Goddag. Til Jens: Goddag, lille Woller. Naa, hvordan gaar det?

JENS.

Jo Tak. Med hvad?

LYNGE.

Med Valget?

JENS.

Ja, det er jo ikke godt at vide endnu.

LYNGE.

Nej — det er det vel ikke. Men man har jo sine Anelser.

JENS.

Det ser ikke ud, som det er bange Anelser, Professoren har.

LYNGE.

Nej Gud være lovet!

PROFESSORINDEN.

Men hvor er Ejnar? Tavshed. Er han her ikke?

WOLLER.

N—ej. Han er her ikke, min Naadige, han er her ikke.

PROFESSORINDEN.

Det var da mærkeligt!

WOLLER.

Aa nej, aa nej.

PROFESSORINDEN.

Han gik herhen, noget efter at Erna var gaaet.

WOLLER.

Ja — han har — har været her. Men han — — han har — — trukket sig tilbage.

PROFESSORINDEN.

Trukket sig tilbage?

WOLLER.

Trukket sig tilbage, ja.

PROFESSORINDEN.

Hvad skal det sige?

WOLLER.

Det skal sige — — saa meget som muligt.

PROFESSORINDEN
ser fra den Ene til den Anden.

Erna!

ERNA
hen til Prof. Lynge.

Aa, Fa'r!

PROFESSORINDEN.

Men min Gud! Erna! Hvad skal dette betyde? Sig dog noget, jeg bliver ganske angst.

LYNGE.

Hvad er der sket, Barn?

ERNA
nær ved at græde.

Vi passede slet ikke sammen.

PROFESSORINDEN.

Passede ikke! Hvad er det, Du siger, Du har da vel ikke —

ERNA.

Jo jo jo, jeg har sagt til Ejnar, at jeg ikke kunde gifte mig med ham.

PROFESSORINDEN.

Brudt Dit Løfte! Sveget Dit Ord! Erna, Erna!

WOLLER.

Vær lidt douce, fine Professorinde, vær lidt douce.

PROFESSORINDEN.

Lad De bare mig være som jeg er, og bland Dem ikke i Forhold, hvor De hverken har Myndighed eller Ansvar. De har sikkert allerede gjort tilstrækkelig Fortræd her. Til Erna: Hvornaar er det sket? Nu? Her?

ERNA.

Ja.

PROFESSORINDEN
til Lynge:

Hvad synes Du? Til Woller: Skammer De Dem ikke?

WOLLER.

Det kan jeg ikke sige.

PROFESSORINDEN.

Saa maa De heller ikke have Skam skabt i Livet. Vi betror Dem vor Datter, lader hende

bo hos Dem Uge efter Uge, og hvorledes lønner De vor Tillid?

WOLLER.

Hm!

PROFESSORINDEN.

De saar Troløshedens og Oprørets Sæd i hendes Hjærte, De — — —

WOLLER.

Saa saa! Saa saa!

PROFESSORINDEN.

Tror De ikke, jeg har lagt Mærke til, hvor fjendsk De altid har været overfor Ejnar, hvorimod denne Vang, denne ubehagelige, selvkloge og arrogante — —

WOLLER.

Saa saa, fine Dame! Den unge Mand kommer i Deres Hus.

PROFESSORINDEN.

Er kommet, kan De sige. Fordi Lynge har været saa naiv at bede ham. Men De kan være rolig for, at han ikke skal komme der mere.

WOLLER.

Kan jeg det? Kan jeg det?

PROFESSORINDEN
pludselig — til Erna:

Du har da ikke truffet ham siden sidst?

ERNA
tier.

JENS
halvhøjt:

Siden sidst — næppe.

PROFESSORINDEN.

Siden den Aften hjemme? Til Jens: Maa jeg være fri for Deres dumme Vittigheder. Til Erna: Svar mig, Erna!

ERNA.

Jo.

PROFESSORINDEN.

Du har truffet ham?

ERNA.

Ja.

PROFESSORINDEN.

Og talt med ham?

ERNA.

Ja.

PROFESSORINDEN.

Hvor?

ERNA
tier.

WOLLER.

Her, min naadige Frue, her.

PROFESSORINDEN.

Her? Her hos Dem? Til Lynge: Hvad siger Du til det? Havde jeg saa Ret eller ej?

LYNGE.

Naturligvis havde Du Ret, kære, men — —

PROFESSORINDEN
til Woller:

De undser Dem altsaa ikke ved at gøre Dem

til dette Menneskes Medskyldige, dette hensynsløse, umoralske — —

WOLLER
til Jens:

Det er Din Ven, der tales om.

JENS
til Professorinden:

Det er min Ven — —

PROFESSORINDEN.

Ja, jeg vil saamænd gærne tro det. Til Woller: Men De kan være overbevist om, at De ikke skal opnaa noget ved Deres Rænker. Endnu er der da Gud være lovet noget, der hedder Fadermyndighed!

WOLLER.

Og Moderkærlighed, Moderkærlighed!

PROFESSORINDEN.

Hvad siger De? De haaner! De vover at — — — Aa, De er en — Usling!

LYNGE.

Men kære — —

WOLLER.

Gør ikke noget, gode Professor, gør ikke noget.

PROFESSORINDEN.

En samvittighedsløs gammel Spotter.

LYNGE.

Nej, hold dog op, kære.

WOLLER.

Vist ej! Vist ej! Lad den naadige Dame faa Luft og sige, hvad jeg er.

PROFESSORINDEN.

Hvad De er! Nej, jeg vil ikke sige, hvad De er, men jeg vil sige Dem, hvad De ikke er. De er ikke nogen Gentleman.

WOLLER.

Nej stop nu, fine Professorinde, stop nu! Jeg er en Ven af moderate Løjer, men noget kan min Salighed være nok! Gør en Bevægelse som for at tale videre, men gør Vold paa sig selv og standser.

PROFESSORINDEN.

Værs'god! Gener Dem ikke.

WOLLER.

Jo. Det er netop det, jeg gør.

ERNA
hen til Woller:

Kære, kære Onkel Theodor!

WOLLER.

Ikke nogen Gentleman!

ERNA.

Vil Du saa tage mig med imorgen?

PROFESSORINDEN.

Hvadfornoget? Er Du saa god at tage Dit Tøj paa og følge med Din Fader!

LYNGE.

Med mig?

PROFESSORINDEN.

Og mig. Ikke et Minut længere bliver vi her.

LYNGE.

Jamen — — —

WOLLER.

Jeg er enig med den ærede Frue, fine Professor. Vi bør opsætte denne lille Festlighed.

LYNGE.

Ja naar De selv — — jeg er sandelig meget ked af — — —

PROFESSORINDEN.

Lynge, skal vi saa — —?

WOLLER.

Farvel, ærede Ven, Farvel. Til Erna: Paa Gensyn, mit kære Barn. Du ved, Du er altid velkommen hos mig, altid.

PROFESSORINDEN.

Erna! Aabner Døren.

LYNGE, ERNA og PROFESSORINDEN
ud.

WOLLER
gaar lidt op og ned af Gulvet — standser og ser paa Jens, som ser igen — gaar saa hen og ringer.

JENS.

Tør Du selv?

WOLLER.

Tør hvad? Naa — aa! Nu bliver Du kæphøj, nu da Professøsen er borte. Du egner Dig ikke til Heltefaget, fede Nevø. Du er en decideret Komiker.

Det banker.

Kom!

OPVARTEREN
ind.

WOLLER
gaar op og ned — standser og ser paa Opvarteren.

OPVARTEREN.
Jeg skal maaske tage en Kuvert bort?

WOLLER.
Nej. — Tre!

OPVARTEREN
ser forbavset fra den Ene til den Anden.

WOLLER.
Tre! Omkring! March!

OPVARTEREN
ud.

— Tæppet —

FEMTE AKT.

Aften. Jens Wollers Atelier festligt oplyst.

Dora er beskæftiget ved det dækkede Bord. Jens – i Skjorteærmer — sidder ved Klaveret og spiller og nynner.

JENS.

— For Modet det er ringe
og Forsigtigheden stor,
og alle træder ængsteligt
i alle andres Spor — — —

DORA.

der er gaaet hen til ham.

Jens! Har Du Tid et Øjeblik?

JENS.

Nej.

DORA.

For der er noget, jeg maa tale med Dig om.

JENS.

Vent til imorgen.

DORA.

Det kan jeg ikke.

HALFDAN PEDERSEN
ind.

Godaften — Undskyld — men Ejnar Lange er vel ikke her?

JENS.

Her! Nej, Du søde Komediant, hvis han var her, havde jeg ikke behøvet at sende Dig paa Opdagelsesrejse efter ham.

HALFDAN.

Han er ikke til at finde.

JENS.

Han har altsaa ikke stemt endnu?

HALFDAN.

Nej. Forsaavidt han ikke er kommet, efterat jeg er gaaet derfra.

JENS.

Mangler der ellers mange?

HALFDAN.

Ikke saa farlig mange, men — —

JENS.

Hvem?

HALFDAN.

Gamle Ole for Exempel og Peder Momme og — —

JENS.

Peder ogsaa?

HALFDAN.

Ja — og et Par endnu.

JENS.

Jamen find dem, Menneske, find dem.

HALFDAN.

Ja hvor er de?

JENS.

Her er de ialtfald ikke. Ransag Knejperne eller opsøg Forbryderne i deres Huler. Et Sted maa de jo være.

HALFDAN.

Ja saa løber jeg igen. Ud.

JENS.

Det ligner dem, de Mæfikker. Hele Aaret er der en Jammer, fordi det er forkerte Folk, der sidder i Raadet. Og naar saa Dagen oprinder, hvor de rigtige skal sættes ind, saa er Vælgerfolket ikke til at finde.

DORA
ordnende Tallerkenerne ved Bordet.

Det kommer vist til at knibe.

JENS.

Ja gu' kommer det til at knibe.

DORA.

Med Pladserne, mener jeg.

JENS.

Naa ikke andet!

DORA.

Ejnar Lange kommer altsaa ikke?

JENS
med Overbevisning.

Nej!

DORA.

Og gamle Ole heller ikke?

JENS.

Næ — det arme Bæst. Jeg vil ikke haabe, at hans Stemme skal gøre Udslaget. For saa tror jeg, han slaar sig paa Flasken igen af lutter Selvforagt.

DORA.

Stakkels gamle Ole!

JENS.

Ja — det er en syndig Verden vi lever i, Dora.

DORA.

Det er det.

JENS.

Og Synden kom ind i Verden ved en Kvinde.

DORA.

Aa, hun havde vel ikke syndet, hvis der ikke havde været en Mand.

JENS
idet han igen sætter sig ved Klaveret:

Ja, Undskyldninger har vi nok af. Nynner og spiller. Jeg er lige ved at synes, jeg skriver bedre end jeg maler.

DORA.

Saa maa det være storartet.

JENS.

Nok høflig men ikke næsvis, Dora. Det er sgu slet ikke saa galt. Nynner — vender sig om paa Stolen. Gud véd, om jeg egentlig ikke har forfejlet min Bestemmelse. Om jeg ikke skulde ha' været Digter.

DORA.

Digter!

JENS.

Ja.

DORA.

Saa synes jeg hellere, Du skulde blive Landmand.

JENS.

Landmand?

DORA.

Saa kunde Du engang overtage Din Onkels Gaard.

JENS.

Landmand! Du er ikke fulgt med Tiden, Dora. Det var i gamle Dage, man blev Landmand, naar man ikke duede til andet. Nuomstunder bliver man Digter. Nynner:

Og naar en Dag en Pigelil
Du møder paa Din Vej — — —

DORA.

Jens!

JENS.

Hvad er der — Pigelil?

DORA.

Vil Du gifte Dig med mig?

JENS.

Hvadfornoget?

DORA.

Jeg spørger, om Du vil gifte Dig med mig?

JENS.

Skal det være straks?

DORA.

Nej. Men Du maa svare mig straks.

JENS.

Er Du gal?

DORA.

Det er ikke noget Svar.

JENS.

Nej. Det er et Spørgsmaal.

DORA.

Du vil altsaa ikke.

JENS.

Kære Dora! Hele denne Dag har jeg været Røgter for Kunstens Stemmekvæg. Iaften skal jeg være Festarrangør, Orkesterdirigent, Solosanger samt slaa den lille Tromme. Synes Du ikke, jeg er en tilstrækkelig plaget Mand?

DORA.

Jo. Og jeg skal derfor heller ikke plage Dig mere. Imorgen rejser jeg hjem med Din Onkel.

JENS.

Hvad siger Du? Med Onkel?

DORA.

Ja.

JENS.

Onkel Theodor?

DORA.

Ja.

JENS.

Det er ikke Dit Alvor.

DORA.

Mit ramme Alvor?

JENS.

Han véd jo — — jeg mener — Du har jo sagt ham — — —

DORA.

Han véd Alt.

JENS.

Alt?

DORA.

Alt, hvad han skal vide.

JENS.

Og Du rejser hjem med ham imorgen?

DORA.

Ja.

JENS.

Hvornaar kommer Du igen?

DORA.

Jeg kommer ikke igen.

JENS.

Hvadfornoget?

DORA.

Jeg bliver hos Onkel Theodor.

JENS.

Bliver?

DORA.

Og kan Du gætte som hvad?

JENS.

Gætte som hvad? Dora! Han vil da ikke — —? Du vil da ikke — —?

DORA.

Hvad vil jeg ikke?

JENS.

Det vil Du da vel ikke?

DORA.

Hvilket?

JENS.

Gifte Dig med ham?

DORA
brister i Latter.

JENS.

Gøre mig arveløs — og knuse mit Hjærte ovenikøbet.

DORA
ler.

JENS.

Svar mig.

DORA.

Jeg kunde bedre lide, om Du havde sagt: Knuse mit Hjærte og gøre mig arveløs ovenikøbet.

JENS.

Svar mig, Dora.

DORA.

Skal det være straks?

JENS
knytter Hænderne mod Himlen.

Aa Kvindtøj! Kvindtøj!

PEDER MOMME
ind.

Godaften.

JENS
støder ham med knyttet Haand i Skulderen.

Gift Dig! og Du vil fortryde det. Støder med den anden Haand. Gift Dig ikke, og Du vil ogsaa fortryde det. Hvad enten Du (støder) gifter Dig eller (støder) ikke gifter Dig, Du vil fortryde (støder med begge Hænder) begge Dele!

PEDER.

Av! Lad vær! Lad vær for Fanden! Jeg har ikke tænkt paa at gifte mig.

JENS.

Det har jeg heller ikke. Jeg har tværtimod tænkt paa ikke at gifte mig. Og alligevel svarer jeg ikke for noget.

PEDER.

Ja, hvad kommer det mig ved?

JENS.

Det kommer Dig aldeles ikke ved. Efter en lille Pavse. Har Du stemt?

PEDER.

Nej — ikke endnu.

JENS.

Vil Du saa se, Du kommer afsted og det i en Fart!

PEDER

Ja — jeg var paa Vejen — men jeg vilde bare spørge — — jeg mødte nemlig Din Onkel — —

JENS.

Onkel Theodor?

PEDER.

Ja. Han kom bag fra og slog mig paa Skulderen — — —

JENS.

Peder! Du har da ikke — — —?

PEDER.

Næ — jeg sagde ingenting.

JENS.

Peder! Du er — — Du er et ualmindelig begavet Menneske, Peder.

PEDER.

Jamen — —

JENS.

Sagde han noget, Onkel Theodor?

PEDER.

Ja — han sagde, det var kedeligt, jeg ikke var kommet iformiddags.

JENS.

Aa, det tabte Du sgu ikke meget ved.

PEDER.

Og saa sagde han: Men vi ses iaften.

JENS.

Hvad sagde han?

PEDER.

Vi ses iaften.

JENS.

Det er umuligt. Det kan han ikke have sagt.

PEDER.

Jo.

JENS.

Du har hørt galt.

PEDER.

Nej.

JENS.

Du har hørt galt.

PEDER.

Jeg er da ikke døv.

JENS.

Nej, det er sandt! Det er Du jo egentlig ikke.

PEDER.

Han kommer altsaa ikke her iaften?

JENS.

Nej det manglede bare!

PEDER.

Det er godt. Ja saa gaar jeg hen og stemmer. Mod Døren.

JENS.

Men Peder! Hvis han alligevel skulde erscheine — han gør det ikke — men hvis det skulde ske, at — —

PEDER.

Ja, det var det, jeg vilde sige — —

JENS.

At han pludselig traadte ind ad Døren — —

PEDER.

Nej, jeg vil ikke mere.

JENS.

Saa stoler jeg paa Dig, Peder — —

PEDER.

Nej, jeg — —

JENS.

At Du ikke spolerer hele vort smukke Foretagende ved en uoverlagt Ytring.

PEDER.

Det skulde bare være Dig, som ikke maatte bruge Din Stemme.

JENS.

Gak Du nu hen og brug Din Stemme ved Valgurnen.

PEDER.

Det skulde være Dig, som — —

JENS.

Herregud, lille Peder, min Begavelse gaar jo slet ikke i den Retning. Men Du, som tildaglig holder Din Mund med Begejstring, kan — —

PEDER.

Hvis Du tror, det morer mig, at — —

JENS.

Morer Dig! Tror Du maaske, det morer mig — hvad? — at være Impresario for et døvstumt Sludrehoved, som maa optræde inkognito mellem lutter gode Bekendte?

PALNATOKE
ind.

I har vel ikke set noget til gamle Ole? Godaften.

PEDER
lister ud.

JENS.

Nej, jeg har ikke.

PALNATOKE.

Hvor Pokker kan han være henne?

JENS.

Det véd jeg ikke.

PALNATOKE.

Ja findes skal han.

DORA.

Aa — lad ham bare være i Fred.

PALNATOKE.

Hvorfor skal han være i Fred?

JENS.

Han kommer nok. Og vi klarer os vel ogsaa uden ham.

PALNATOKE.

Gu' gør vi ej! Det staar lige paa Vip.

JENS.

Saa lad det vippe.

PALNATOKE.

Hvadbehager? Er Du nu ogsaa bleven lunken? Jeg troede dog, naar det galdt Kunsten — —

JENS.

Aa Sludder med Kunsten!

PALNATOKE.

Hvad siger Du?

JENS.

Ja, sæt nu ogsaa vi vandt de Pladser. Hvad saa? Tror Du det, Du laver, blev bedre for det?

PALNATOKE.

Det jeg laver er vist ligesaagodt som det, Du laver!

JENS.

Synes Du, det er saa godt?

PALNATOKE.

Jeg synes, det er noget Skidt — — —

KRISTIAN PEDERSEN og ARNE MØLLER
ind.

KRISTIAN.

Har I hørt det sidste om gamle Ole?

JENS.

Nej, og jeg bryder mig heller ikke om at høre det.

PALNATOKE.

Er han funden?

ARNE.

Ja — paa en Vinstue.

PALNATOKE.

Gamle Ole paa en Vinstue?

ARNE.

Med en Portvinsflaske paa Bordet og et vildt Udtryk i Øjnene.

JENS.

Det er ikke sandt?

ARNE.

Jo gu' er det sandt.

JENS.

Gid Fanden havde det!

PALNATOKE.

Har han stemt?

ARNE.

Han er derhenne nu. Jeg fulgte ham lige til Døren.

PALNATOKE.

Hvem manglede ellers?

KRISTIAN.

Foruden gamle Ole manglede kun Peder Momme og Ejnar Lange.

JENS.

Peder gik derhen nu.

KRISTIAN.

Det er heller ikke for tidligt. Alle de gamle har stemt.

JENS.

Hvordan staar det?

KRISTIAN.

Det staar saadan, at vi sejrer — —

DORA.

Hurra!

KRISTIAN.

Med én Stemmes Majoritet — —

JENS.

Med én Stemme?

KRISTIAN.

Med én Stemme, ja, naar Ole og Lange og Peder Momme kommer med. Vi kan ikke undvære en eneste af dem. De gamle havde to Stemmer mere end vi, da jeg gik.

PALNATOKE.

Saa er der sgu ikke noget at give væk.

KRISTIAN.

Nej.

JENS
for sig.

Satan ogsaa!

EN KARL
ind med en Kurv Champagne.

Godaften.

JENS.

Hvad vil De?

KARLEN.

Jeg har en Kurv Champagne.

JENS.

Har De det?

KARLEN.

Værs'god. Sætter Kurven.

JENS.

Det er ikke til mig.

KARLEN.

Kunstmaler Jens Woller?

JENS.

Ja — det er mig. Men Champagnen er ikke til mig. Tror De, vi har Raad til at drikke Champagne?

KARLEN.

Den er betalt.

JENS.

Sgu ikke af mig.

KARLEN.

Ja, det kender jeg ikke noget til.

HALFDAN
ind.

Nu fik jeg da endelig fat i Ejnar Lange! Hvad er det? Champagne!

KRISTIAN,
der tilligemed de andre har samlet sig om Kurven:

Moët & Chandon!

ARNE.

White Star!

PALNATOKE.

Ja det var naturligvis det, man skulde drikke!

JENS
til Karlen:

Stik af med den Champagne for Fanden! De ser jo, disse unge Mennesker kan ikke taale den.

Godsejer WOLLER,
der ubemærket er traadt ind.

Pardon, fine Nevø!

JENS.

Saa for — — om Forladelse — jeg mener — Godaften.

WOLLER.

Det er mig, der har tilladt mig at sende den Kurv herop. Haaber ikke, Du har noget derimod.

KARLEN
ud.

JENS.

Bevar's! Det er jo — —

WOLLER.

Og Dine Herrer „Lemmer“ heller ikke?

JENS.

De! Nej. Alt, hvad de kan faa gratis, er de ligesom de er tossede efter.

WOLLER.

Ja saa! Ja saa! Hilser paa Dora. Derpaa til Jens: Maaske Du vil præsentere mig for de Herrer?

JENS.

Det er — Palnatoke Petersen, Arne Møller,

Halfdan Pedersen og Kristian dito. Min Onkel, Godsejer Woller.

WOLLER.

Mig en Ære.

HALFDAN.

Æren er paa vor Side, forsaavidt — — æ — —

WOLLER.

Forsaavidt siger De?

JENS.

Ja, det siger han altid, men han mener ikke noget ondt med det.

WOLLER.

Ja saa, ja saa! Jeg gik nærmest herop, fine Jens, forat sige Dig — jeg glemte det idag ved Dejeuneren — at — — —

JENS.

Det er sandt! Tak for sidst. Det var en særdeles vellykket tille Fest.

WOLLER
sender ham et langt Blik — derpaa:

Altsaa: forat sige Dig, at Hædersobjektet har — — —

JENS.

Hædersobjektet?

WOLLER.

At Festens Genstand, ja, har gjort mig den Ære, at ville se mig her iaften som sin Gæst.

JENS.

Her! I — iaften!

WOLLER.

Det overrasker Dig?

JENS.

Ja — jeg — —

WOLLER.

Behageligt — jeg ser det. Du kan ikke skjule Din Glæde. Ser paa Uret. Det er jo Klokken 9 — ikke sandt?

JENS.

Jo — o.

WOLLER.

Der er altsaa en halv Timestid endnu. Jeg kan saa promenere lidt saalænge. Til Kristian: Har antagelig den Glæde at se de Herrer igen, naar jeg vender tilbage. De hører vel til Orkesteret, Hr. — — Deres ærede Navn var?

KRISTIAN.

Pedersen.

WOLLER.

Pedersen, ja saa! Jeg synes, min gode Nevø sagde noget andet.

JENS.

Ja, jeg sagde vist dito. Man kan jo ikke holde ud at sige Pedersen hele Tiden.

WOLLER.

Hvad er det, Du mumler?

JENS.

Aa — ingenting.

WOLLER.

Jeg ynder nok, at en Præsentation er saadan, at man kan forstaa den.

JENS.

Kald du bare ganske fanatisk hele Orkesteret Pedersen.

PALNATOKE.

Naada, Jens!

WOLLER.

Lidt for summarisk, fine Jens, lidt for summarisk.

JENS.

Ja, vil Du have Detaljer, saa har Du der Palnatoke Petersen. Hans Levevej — hvis jeg tør bruge saa stærkt et Udtryk — er Billedhuggerkunsten; hans Specialitet: den nordiske Heltekraft i halv naturlig Størrelse. Petersen med t.

PALNATOKE.

Dreng!

JENS.

Saa kommer Halfdan Forsaavidt Pedersen. Lige betydelig som Skuespiller og Maler. Har faaet sine Billeder kasserede paa Charlottenborg — hvilket er værst for ham selv — og sig selv antaget paa det Kongelige — hvilket er værst for os andre. Pedersen med d.

HALFDAN.

Ja Godsejeren kender jo Deres Nevø.

WOLLER.

Det gør jeg, ja, det gør jeg. Og nu kender jeg altsaa ogsaa Dem.

JENS.

Dernæst har jeg den Ære at forestille Dig — — —

PEDER MOMME
styrter ind.

Nu skal I bare høre! Standser forfærdet, da han faar Øje paa Woller.

WOLLER
ser et Øjeblik højst forbavset paa Peder — vender sig saa og ser paa Jens.

JENS
møder hans Blik — men vakler mellem den yderste Flovhed og Frækhed.

WOLLER
efter en Pavse — skarpt.

Jeg — beundrer — Talemetodens — Resultater. Pinlig Pavse.

DORA
begynder at fnise.

WOLLER
kan nu heller ikke bevare Alvoren og begynder at le.

JENS,
der føler sig lettet herved, stemmer i med en noget forceret Latter.

WOLLER
holder straks op at le, da Jens ler med, og betragter ham skarpt.

Kort pinlig Pavse.

JENS

tager sig efter et Øjebliks Vaklen sammen med fortvivlet Frækhed.

Hvad sagde jeg?

ALLE

ser forbavsede paa ham.

JENS.

Jeg sagde, at Onkel Theodor var den Mand, der altid vilde være Situationens Herre. At han — der som bekendt er en Ven af moderate Løjer — aldrig i Utide vilde lægge sit Ansigt i alvorlige Folder — og vorde en Komiker, men at han vilde le en befriende Latter — og være en Helt. Vender sig mod Kammeraterne. Kammerater! Skal vi udenfor Programmet give Onkel Theodor et Leve?

MANGE STEMMER.

Ja! Ja!

JENS.

Alle stemmer i. Ogsaa Peder! Altsaa:

DORA.

Onkel Theodor leve!

JENS.

Hip!

ALLE.

Hurra!

JENS.

Hip! Hip!

ALLE.

Hurra! Hurra!

JENS.

Hip! Hip! Hip!

ALLE.

Hurra! Hurra! Hurra!

JENS.

Og saa:

ALLE.

Hurra—a—a!

WOLLER
bukker leende.

JENS.

Jeg beklager meget, at vi ikke kunde give Dig en Touche af Orkesteret, men — — Til de andre: Det var forresten ikke afvejen, om I begyndte at tage Jer lidt af Spilleværkerne. Klokken bliver jo mere og mere.

DORA
til Woller:

Se nu ler De. Men før idag, da det var mig, det drejede sig om, da var De den bare Højtidelighed.

WOLLER.

Og det smigrer Dem, fine Lille, ikke sandt? Det smigrer Dem.

DORA.

Nej aldeles ikke.

WOLLER.

Men forstaa dog, lille Dumpap, at min gode Nevøs Kanaljestreger, de naar ikke til mit Hjærte,

de standser ved min Portemonæ. Det er det! Det er det! Og saa var desuden Situationen her virkelig ingenlunde blottet for Komik. Og Livet er ikke fornøjeligere, end at vi maa sige Tak til den, der skaffer os en sund Latter.

JENS.

Selv Tak.

WOLLER.

Slubbert!

JENS.

Aa jeg be'r.

WOLLER.

Sig mig forresten, geniale Nevø — Jørgensen — Mennesket — den Stumme — er han, hvad jeg med en maaske lidt vidt dreven Høflighed vil kalde fri Digtning, eller — —

JENS.

Nej. Jørgensen er en historisk Figur.

WOLLER.

Historisk?

JENS.

Han er død.

WOLLER.

Ja saa! — Har han nogensinde levet?

JENS.

Hvis han ikke havde levet, kunde han ikke være død.

WOLLER.

Naar døde han?

JENS.

Han døde umiddelbart før jeg paa Din Opfordring besluttede mig til at dele Ondt og Godt med ham. Der blev ikke andet end Godt tilbage.

WOLLER
ler.

JENS.

Men maa jeg nu spørge Dig: Er det sandt, at Dora skal over til Dig?

WOLLER.

Haaber det, ja, haaber det. Konvenerer det maaske ikke?

JENS.

Nej, det konvenerer i høj Grad ikke. Vi staar lige midt i en angrende Eva.

WOLLER.

Virkelig?

JENS.

Jeg kan slet ikke undvære hende.

WOLLER.

Ikke det?

JENS.

Nej.

WOLLER.

Der haves dog vel ogsaa andre Skabninger af Kvindekøn?

JENS.

Ja jeg haver ingen. Jeg véd ikke, hvad Du har.

WOLLER.

Jeg! Jeg har Sørensen. Skal jeg sende Dig hende i Stedet?

JENS.

Uf!

WOLLER
til Dora:

Har den lille Dame allerede taget sin Beslutning?

DORA.

Ja.

JENS.

Jeg ogsaa. Du foreslog mig idag, at jeg skulde tage over og besøge Dig.

WOLLER.

Men Du havde ikke Tid. Saa taler vi ikke mere om det.

JENS.

Jo — jeg — — —

WOLLER.

Véd Du af, at Du fremdeles gaar i Skjorteærmer, Jens?

JENS.

Det er sgu sandt! Trækker i Kjolen.

WOLLER
til Peder:

Naa — De! — Jørgensens Efterfølger! Hvad var det saa, vi bare skulde høre?

PEDER
tier.

WOLLER.

Der var noget, De vilde sagt, da de kom.

PEDER.

Ja — det var det — Til de andre: Vi har tabt!

PALNATOKE.

Hvad har vi?

PEDER.

Vi har tabt. De gamle har sejret med én Stemme.

FLERE.

Med én Stemme!

JENS
for sig.

Ole, Du arme Synder!

KRISTIAN.

Det forstaar jeg ikke. Det er jo os, der har en Stemme mere.

PEDER.

Nej — det er dem.

KRISTIAN.

Du har da stemt?

PEDER.

Jeg? — Ja.

KRISTIAN.

Men har da ikke ogsaa Lange og gamle Ole —?

HALFDAN.

Lange har.

ARNE.

Ole ogsaa.

DORA
sagte.

Stakkels gamle Ole!

PALNATOKE.

Saa har der været en Forræder imellem os!

JENS.

Aa Forræder, Forræder! Det er ikke værdt at bruge saa store Ord.

PALNATOKE.

Hvadfornoget?

JENS.

Det er let nok at dømme.

PALNATOKE.

Jens! Du er bleven lunken! Og jeg hader Lunkenhed!

JENS.

Ja, Du er en varm Fyr.

KRISTIAN.

Jamen der maa jo være En, som — — og det maa jo være enten Lange eller gamle Ole.

HALFDAN.

Jeg svarer for Lange, forsaavidt man overhovedet kan svare for Nogen.

ARNE.

Ja Lange er det ikke.

HALFDAN.

Der er ingen, der har taget Sagen med mere Alvor end han.

KRISTIAN.

Saa er det gamle Ole.

JENS.

Det kan jo ogsaa være Peder.

PEDER.

Mig?

JENS.

Naa ja. Lad det saa ogsaa være gamle Ole. Hvad Ret har saa I til at dømme ham?

PALNATOKE.

Hvad Ret?

JENS.

Véd I maaske, hvormeget det vilde koste ham at give os den Stemme? Og hvor lidt han har at betale af? Ved I — — —

PALNATOKE.

Jeg véd, at — —

JENS.

Du véd, at Du daarligt nok kan hugge Dig igennem, skønt Du kun har Din egen lille Per-

son at sørge for. Men Ole, han har en Kone — som han ikke har — og som har ødelagt hans Liv — og han har fire Børn, som han skal — —

PALNATOKE.

Saa kunde han være bleven mellem de Gamle, hvor han hører til! Hvad vil han her imellem os?

OLE
ind. Han er temmelig beruset — og nynner:

Trois jeunes tambours
s'en revenant de guerre
Trois jeunes tambours — —

Godaften, Kinder! Her har I gamle Ole! Jeg kommer vel tidsnok?

PALNATOKE.

Tidsnok!

JENS.

Ole! Hvad vil Du her?

OLE.

Hvad jeg vil? Han spør' om hvad jeg vil! Jeg vil slaa den lille Tromme, min Dreng. Nynner og lader, som han slaar paa Tromme:

Trois jeunes tambours — —

Opdager Woller. Med Forlov — Til Jens: Vil Du ikke gøre mig bekendt med Indehaveren af dette destingverede Fysiognomi.

JENS.

Ole!

OLE
til Woller:

Ole, ja, mit Navn er ganske rigtigt Ole — gamle Ole. Jeg hugger i Sten og sviner med

Ler — og har forresten længe været en af de mere lovende blandt de Unge — lovligt længe maaske. Iaften skal jeg ha' den Ære at slaa den lille Tromme.

WOLLER.

Den lille Tromme, ja saa!

OLE.

Den lille, ja. Den store har jeg aldrig forstaaet at traktere — ikke engang at faa Andre til at gøre det for mig. Jeg kan derfor ikke rose mig af at være Professor — og jeg har heller ikke en Serie af Kakkelovnsfigurer paa Galleriet. — Hvordan var det, De hed?

WOLLER.

Godsejer Woller.

OLE.

Godsejer! Herregud er De Godsejer! Saa kniber det vel ogsaa for Dem? Jeg har en ganske mærkelig Sympati med alle dem, som det kniber for. Og det skal jo være skidt med Landbruget. For ellers vil jeg sgu sige Dem, at — at saadan en Statue — eller to — i en gammel Park — — hvad?

JENS.

Ole! Du har jo drukket.

OLE.

Drukket? — Ja Gu har jeg drukket. Baade drukket og stemt. Stemt, som jeg skulde, — og drukket — som jeg ikke skulde.

PALNATOKE.

Stemt som Du skulde?

OLE.

Paa vores Liste, lille Toke, paa de Unges Liste.

JENS.

Paa vores Liste?

OLE.

Paa de Unges Liste, Jens Woller. Saa — Arkivbygningen, den kan jeg slikke mine Fingre efter — — men den lille Tromme — —

JENS
omfavner ham.

Gamle prægtige Ole!

PALNATOKE

Men — hvordan er det da gaaet til, at vi har tabt?

OLE.

Tabt! Har vi tabt?

PALNATOKE

Med én Stemme, ja.

OLE.

Har vi tabt?

ARNE.

Med én Stemme.

PALNATOKE.

Vi troede, det var Dig.

KRISTIAN.

Saa maa det dog være Ejnar Lange.

OLE.

Lange?

HALFDAN.

Det er umuligt!

KRISTIAN.

Det kan ikke være andre.

OLE.

Lange! Har Ejnar Lange — —? O Du højtidelige Vejrhane! — Du Alvorens Probenreuter!

PALNATOKE.

Ja, det siger jeg, at er det Ejnar Lange, der har forraadt os, saa skal han — — saa skal vi — — uh!

JENS.

Saa saa! Gem lidt af alt det Heltemod til Din næste Tampeskælver.

PALNATOKE.

Vil Du maaske ogsaa forsvare Ejnar Lange? Han har da vel ingen Kone til sin Undskyldning?

JENS.

Nej — Du delikate Ungersvend — men saa har han maaske en Kæreste.

OLE
til Jens:

Er der et Fruentimmer med i Spillet, Jens Woller?

JENS.

Det er der jo altid.

EN KUNSTNER,
der har holdt Udkig ved Vinduet:

Nu kommer Søren Vang!

JENS.

Saa paa Plads allesammen!

Orkesteret, der efterhaanden er blevet fuldtalligt og for Størstedelen har indtaget sin Plads, gør sig parat.

JENS
til Woller:

Vil Du — og Dora — føre ham ind, Onkel Theodor?

WOLLER,
der øjensynlig var glad for Jens, da han tog gamle Ole og senere Lange i Forsvar.

Tak, min Dreng. Ud med Dora.

OLE
til Jens.

Sig mig, Jens Woller, hvad fik saa I for min Stemme? Jeg mistede Arkivbygningen — men hvad fik I?

JENS.

Vi fik Lov til at beholde Dig, gamle Ole. Gaa Du nu hen, hvor Du hører til.

Ole
gaar hen og griber Trommen.

JENS
stiller sig op foran Orkesteret — og banker med Stokken.

DORA, SØREN og WOLLER
viser sig i Døren.

ORKESTERET

intonerer en festlig Melodi — enkelte Strofer ledsages af versificerede Velkomsthilsner, som istemmes af hele Orkesteret. Derpaa gaar Musiken over til en anden Melodi, og Jens træder et Skridt frem og synger.

JENS.

Se Jorden farer rundt og rundt
og kommer lige vidt,
og Verden den gaar fremad kun
med smaa bitte Skridt,
for Modet det er ringe
og Forsigtigheden stor,
og Alle træder ængsteligt
i Alle Andres Spor.
Vær dog modig og Mand,
Spørg ej, om det gaar an,
spørg ikke Per og Povl,
men spørg kun Hjærte og Forstand,
for de, som fører Verden frem,
er de, som vil og tør,
og ej de brave Borgere,
der spør' om, hvad de bør.

Og naar en Dag en Pigelil
Du møder paa Din Vej
og føler, hun er netop den,
der var bestemt for Dig,
saa søg i hendes Kærlighed
kun Livets rige Løn —
det var Vorherres Mening med
at skabe tvende Køn.
Vær da frejdig og fræk,
vær køjser kun og kæk,
og lad Dig ej af Tanterne
fra Pigen skræmme væk,

for de, som vinder Kvinderne,
er de, som vil og tør,
og ikke Nettiteterne,
der spør' om, hvad de bør.

Og staar engang som Synder Du
for Himmeriges Port,
men var forresten sund og sand
i alt, hvad Du har gjort,
saa bli'r der mere Glæde
ved Din syndige Krop
end over ti Retfærdige,
som møder op i Trop.
Vær frimodig og fri,
træk ej i Liberi,
og lad Dig ikke fange af
det fæle Kleresi.
For de, som stormer Himmerig,
er de, som vil og tør,
og ej de sølle Bedemænd,
der spør' om, hvad de bør.

— Tæppet —

GYLDENDALSKE BOGHANDELS FORLAG

OTTO BENZON:

SURROGATER

Skuespil i én Akt. **4de Oplag.** 75 Øre.

EN SKANDALE

Skuespil i fire Akter. **2det Oplag.** 2 Kr.

PROVISORISK

Lystspil i én Akt. **2det Oplag.** 75 Øre.

TILFÆLDIGHEDER

Skuespil i én Akt. **3die Oplag.** 75 Øre.

SPORTSMÆND

Lystspil i fem Akter. 4 Kr. 50 Øre.

ANNA BRYDE

Skuespil. 2 Kr. 75 Øre.

FR. BAGGES BOGTRYKKERI.

JAKOB BADEN